

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1906

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

HEFTE

1906

I. Beretning

afgivet af Norges fiskeristyreelse angaaende styrelsens virksomhed i budgetterminen $\frac{1}{4}$ 1905— $\frac{3}{4}$ 1906.

A. Styrelsens praktiske afdeling.

1. Afdelingens beretning.
2. Fiskeriinspektør Johnsens beretning.
3. Fiskeriagent Dundas's beretning om Tysklands sild- og fiskehandel i 1905.
4. — Johnsens beretning om sildefisket ved Shetland i 1905.

B. Styrelsens videnskabelige afdeling.

II. Aarsberetninger

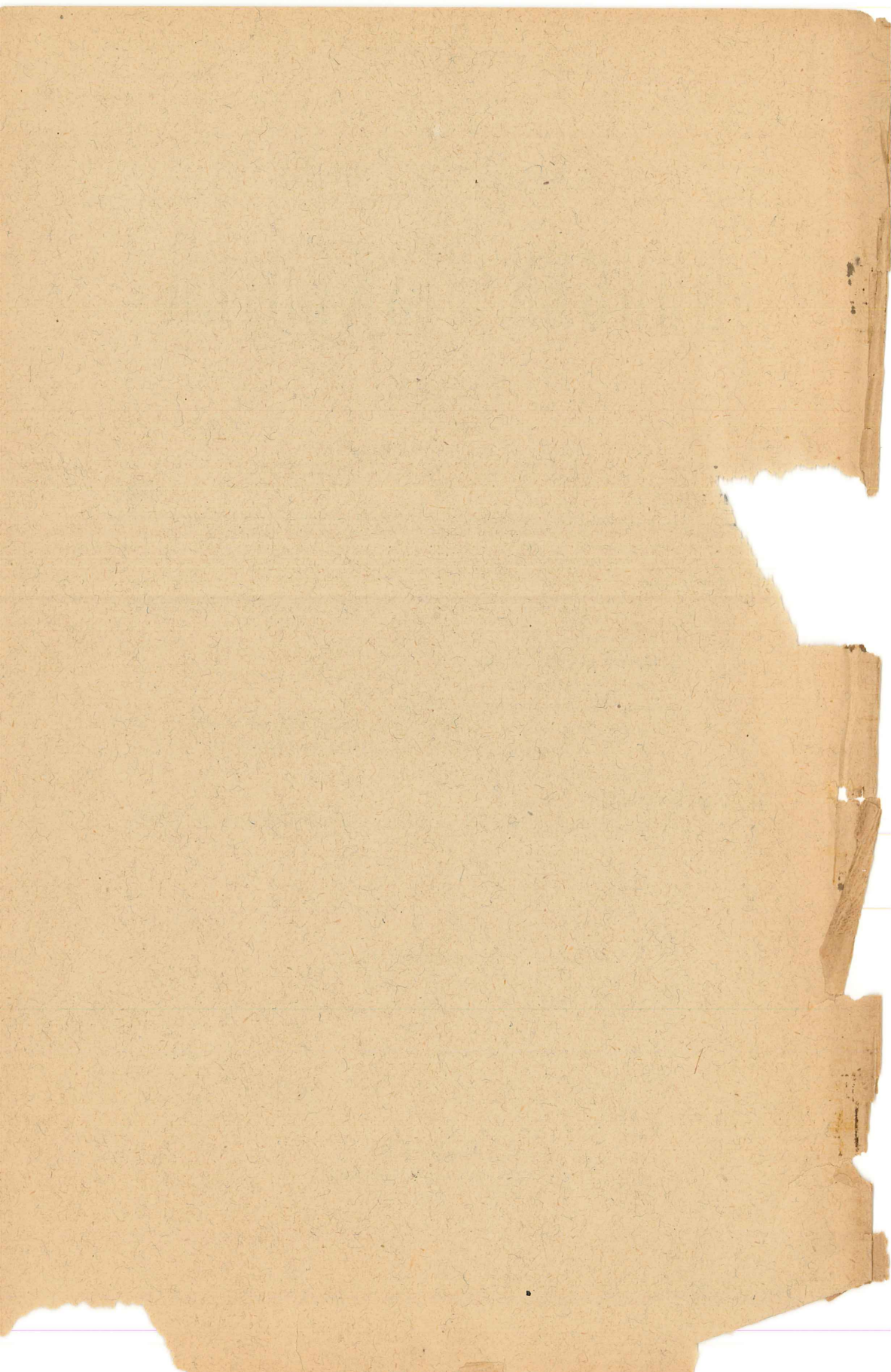
fra fiskeriselskaber og fiskeriforeninger for terminen 1905—1906.

BERGEN

JOHN GRIBGS BOGTRYKKERI

1906

AARSBERETNING
VEDKOMMENDE
NORGES FISKERIER
FOR
1906

UDGIVET AF NORGES FISKERISTYRELSE

2DET HEFTE

1906

I. Beretning

afgivet af Norges fiskeristyreelse angaaende styrelsens virksomhed i budgetterminen $\frac{1}{4}$ 1905— $\frac{3}{4}$ 1906.

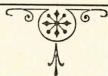
A. Styrelsens praktiske afdeling.

1. Afdelingens beretning.
2. Fiskeriinspektør Johnsens beretning.
3. Fiskeriagent Dundas's beretning om Tysklands sild- og fiskehandel i 1905.
4. — Johnsens beretning om sildefisket ved Shetland i 1905.

B. Styrelsens videnskabelige afdeling.

II. Aarsberetninger

fra fiskeriselskaber og fiskeriforeninger for terminen 1905—1906.

BERGEN

JOHN GRIEGS BOGTRYKKERI

1906

I. Beretning

afgivet af

**Norges fiskeristyreelse angaaende styrelsens virksomhed
i budgetterminen 1ste april 1905 til 31te mars 1906.**

A. Styrelsens praktiske afdeling.

1. Afdelingens beretning.

Fiskeriselskaber og foreninger.

For budgetterminen 1905—1906 bevilgedes som statsbidrag til fiskeriselskaber og fiskeriforeninger kr. 31 960.00, hvoraf kr. 7 500.00 uden betingelse om distriktsbidrag og kr. 24 460.00 paa betingelse af et distriktsbidrag svarende til $\frac{1}{4}$ af statsbidraget.

Fiskeristyrelsen havde efter sagens behandling i fiskeriraadet for terminen 1905—1906 foreslaaet kr. 35 380.00, hvoraf kr. 8 500.00 uden betingelse om distriktsbidrag og kr. 26 880.00 paa betingelse af sedvanligt distriktsbidrag. Ialt bevilgedes der saaledes noget mindre end af styrelsen foreslaaet.

For terminen 1906—1907 foreslog styrelsen, efterat sagen havde været behandlet i fiskeriraadet, en bevilgning af kr. 37 370.00, hvoraf kr. 9 000.00 uden betingelse om distriktsbidrag og kr. 28 370.00 paa betingelse af sedvanligt distriktsbidrag; af departementet foresloges henholdsvis kr. 7 500.00 og kr. 24 120.00. Ialt bevilgedes af stortinget kr. 33 320.00; eller henholdsvis kr. 9 000.00 og kr. 24 320.00.

Stipendier for fiskere m. v.

For budgetterminen 1905—1906 var der til dette øiemed bevilget kr. 3 000.00, der fordeltes saaledes:

No.	Navn	Hjemsted	Stipendiets størrelse	Stipendiets anvendelse
			kr.	
1	Søren Fagerhaug	Bergen	200.00	Deltagelse i engelsk bankfiske.
2	Chr. Christensen	Horten	200.00	Studere makrelfisket ved Cornwall.
3	Carl Brataas	Hammerfest	200.00	Studere fiskesortering i Bergen.
4	Emil Henriksen, Henningsvær.	Vaagan	250.00	Studere brugen af motor og flyndrefiske i Danmark.
5	Hans Brox, Sandnes.....	Maalselven	100.00	Studere kveite- og sildefiske fra Aalesund.
6	Anton Anfindsen Nøis	Dverberg	150.00	Ligesaa.
7	L. J. Jensen Bjørkeng.....	Dyrø	150.00	Studere kveite- og røkefiske indenlands.
8	Peder Johansen Næstby.....	Saltdalen	200.00	Studere bygning af fiskebaade i Danmark.
9	Johan Andreasen Drage	Do.	200.00	Ligesaa i Sydnorge og Danmark.
10	Jens Abelsen, Storalmenning..	Do.	200.00	Ligesaa.
11	Johan Johnsen Sundby	Do.	200.00	Ligesaa.
12	Samson S. Haugen, Herand ..	Jondal	100.00	Ligesaa.
13	Lauritz Haugen, Herand	Do.	100.00	Ligesaa.
14	Gerhardt Gregersen	Maasø	300.00	Studere baadmotorers sammensætning og mekanisme ved længere ophold i Fredrikshavn.
15	Opsynsbetjent S. Johannessen.	Drammen	200.00	Studere de hollandske drivgarnsfiskerier.
16	Alfred J. Svenning, Aaknes ..	Dverberg	50.00	Deltage i røkefiske fra Stavanger.

Der er saaledes uddelt ialt 16 stipendier. Der var yderligere uddelt et beløb til en stipendiat, der dog ikke fik anledning til at benytte stipendiet, hvorfor beløbet blev indbetalt i statskassen. Man har fra de allerfleste af stipendiaterne modtaget indberetninger, hvoraf fremgaar, at stipendiaterne synes at have haft meget godt udbytte af sine reiser. Der indkom til styrelsen over 30 ansøgninger om stipendium.

Fiskeriraadet.

Møde af fiskeriraadet afholdtes paa styrelsens kontor i tiden fra 7de—12te juli 1905. Herunder behandlede det af styrelsen fremlagte budgetforslag for terminen 1906—1907.

Desuden behandlede spørgsmaalet om fiskeristyrelsens omorganisation. Denne sag behandlede for lukkede døre, og uden at fiskeristyrelsens medlemmer var tilstede.

Den af fiskeriraadet fattede beslutning er saalydende:

„Det ærede departement har i skrivelse af 27de april d. a. oversendt fiskeriraadet til betænkning spørgsmaalet om en omordning af fiskeristyrelsen.

Dette spørgsmaal er i møder d. 7de og 8de ds. bleven nøie drøftet, og tillader man sig herved at fremlægge resultatet af raadets overveielser.

Da nærværende sag har været behandlet i møder for lukkede døre, og der saaledes intet referat foreligger af de faldne udtalelser, finder raadet paa denne maade i korthed at burde begrunde sit syn paa dette for vore fiskeriers trivsel og udvikling saa betydningsfulde spørgsmaal.

Det fremgaar med tilstrækkelig tydelighed af alt, hvad der i denne sag har passeret særlig i det sidste aar, at den nuværende organisation af styrelsen ikke lader sig opretholde iallefald ikke med de nuværende indehavere af chefsstillingerne.

Fiskeriraadets majoritet (15 medlemmer) finder under disse omstændigheder, at videre forsøg med en kollegial styrelse, som en forfeilet organisation derfor bør endelig opgives, og den hele overledelse af fiskeriarbeidet gaa over til en enedirektør. Som et mellemliggende alternativ er der fremhævet, at det videnskabelige arbejde kunde udskilles og samarbeidet mellem den administrative og videnskabelige afdeling ophøre, idet begge grene af styrelsen isaafald skulde sortere direkte under departementet, men majoriteten maa bestemt tage afstand fra en saadan plan, da det praktiske og det videnskabelige arbejde bør gaa haand i haand. En udskillen her vil i realiteten blive et stort tilbageskridt, og majoriteten maa derfor bestemt fraraade, at der gjøres nogetsomhelst forsøg i den retning.

Naar den kollegiale fiskeristyreelse i sin tid blev resultatet at myndighedernes drøftelse af disse spørgsmaal, havde dette vistnok sin grund i, at man dengang ikke havde udsigt til at finde en fuldt ud skikket mand til at overtage posten som enedirektør. Men en saadan indvending kan ikke nu længere gjøres gjældende. Majoriteten finder nemlig, at den nuværende leder af den videnskabelige afdeling har vist sig at være i besiddelse af ganske sjeldne egenskaber for at varetage iallefald de i majoritetens øine væsentligste dele af arbeidet for vore fiskeriers udvikling.“

I henhold til foranstaaende har majoriteten derfor vedtaget følgende udtalelse:

„For at opnaa den størst mulige planmæssighed i fiskeradministrationen bør den hele ledelse af arbeidet for vore saltvandsfiskeriers fremme nu lægges i hænderne paa en enedirektør, som erholder den fornødne assistance.

Raadet giver derfor sin tilslutning til det i det ærede departements skrivelse af 27de april omhandlede alternativ 3 a for styrelsens omorganisation, hvilket forslag gaar ud paa en omordning af det nuværende kollegiale styre og ansættelse af en enedirektør, som skal lede baade det administrative og det praktisk videnskabelige arbejde.“

Minoriteten Dannevig og Iversen afgav følgende votum:

„Den foreliggende sag — fiskeristyrelsens omordning — foreslaaes iværksat paa den maade, at den videnskabelige afdeling helt udskilles fra fiskeristyrets øvrige virksomhed og henlægges enten under universitetet eller Bergens museum.

Allerede ifjor, da denne sag var under behandling i fiskeriraadet, blev tanken om en saadan adskillen fremsat og fik sit udtryk i den da vedtagne resolution. I de foreliggende dokumenter sees 2 af styrelsens medlemmer delvis at have samme opfatning, og naar hensees til den senere tids begivenheder, bliver man end mere bestyrket i tanken om, at kun ad denne vei er løsningen at finde. Heller ikke departementet er fremmed for tanken, hvilket noksom fremgaar af dets instruks af juni 1900, hvor en delvis adskillelse allerede er foretaget.

At bebyrde lederen af den videnskabelige afdeling, som allerede er fuldt optaget af sine egne arbeider, ogsaa med de mangeartede administrative gjøremaal, vil neppe lede til det heles vel, og maa derfor bestemt fra raades. Der er tō høist forskjelligartede virksomhedsgrene, som isaafald vil blive sammenkoblede, og det er ialmindelighed seet vanskeligt at tænke sig, at en enkelt mand helt ud skal kunne greie dem begge.

Den nuværende plan for vore fiskeriarbeider er saa ny, at den knapt kan siges at være kommet ordentlig igang, og det vil derfor være yderst beklageligt, om man paa grund af de raadende meningsforskjel-

ligheder mellem styrelsen skulde gaa til en saa hovedkulds omregulering, hvorved ledetraaden i den tidligere omhyggelig lagte plan gaar tabt, og dette vil visselig blive tilfældet for begge afdelingers vedkommende. Man antager derfor, at de mænd, som hidtil har ledet arbeidet og er fortrolige med alle dets enkeltheder, bør bibeholdes, hver paa sit omraade, og at knuden løses paa den maade, at adskillelsen gjøres saa fuldstændig, at en kollision bliver umulig. Dette antages at kunne ske, naar man i hovedtrækkene følger den af departementet i forannævnte instruks foretagne deling af arbeidet i henhold til pgr. 3—4—5. Man ser dog helst, at de praktiske fiskeforsøg, saadanne som hidtil har været udførte af leiede fiskefartøier, henlægges under den praktiske afdeling.

Hver afdeling faar selvfølgelig sit eget budget, og, idet man forudsætter, at fiskeriraadet vedblivende opretholdes, antager man, at begge afdelingers budgetter forelægges samme, dog saaledes, at den videnskabelige afdelings budget først forelægges den praktiske afdelings direktør til udtalelse.

Raadets møder ledes af den chef, hvem det vedkommende budget angaar.“

Ved raadets forhandlinger benyttedes samme forretningsorden som tidligere. Til opmand valgtes A. Lothe.

Fiskeriraadets møde i 1906 er berammet til sammentræde paa styrelsens kontor fredag den 6te juli d. a.

Fiskeristyrelsen.

I Budgetforslaget for 1906—1907, som forelagdes raadet i 1905, opførtes i henhold til departementets anmodning bevilgning til styrelsen efter tre forskjellige alternativer nemlig:

A. Opretholdelse af styrelsen saaledes som den nu er organiseret,

B. Styrelsen organiseret med en enedirektør, som skal lede baade det administrative og det videnskabelige arbeide, og

C. Styrelsen organiseret med en enedirektør, der alene skal lede det administrative arbeide, medens det videnskabelige arbeide helt udskilles og henlægges under en videnskabsmand som selvstændig leder, sorterende direkte under departementet.

Angaaende sagens behandling i fiskeriraadet henvises til hvad der findes anført foran under „fiskeriraadet“.

Vragervæsenet.

Grundet det mislykkede fedsildfiske, blev adgangen til at benytte gamle tønder forlænget til 1ste januar 1906, for at indehavere af restpartier af gammelovs tønder kunde faa anledning til at udnytte disse.

Af nedenstaaende statistik vil man se at sildevragningen gaar frem, trods det helt mislykkede fedsildfiske i 1905, og trods at man jo først fra 1ste januar 1906 er blevet færdig med de gamle tønder.

Den tidligere af styrelsen foreslaaede forandring af tøndeloven er vedtaget, men træder først ikraft 1ste januar 1907.

I kalenderaaret 1905 er følgende partier vraget i exportpakning.

Vaarsild.

Bergens	distrikt	0 tdr. 100 kg. pakn.	86 tdr. 115 kg. pakn.
Haugesunds	—	4 546 " " —	58 046 " " —
		4 546 tdr. 100 kg. pakn.	58 132 tdr. 115 kg. pakn.

Skotsk behandlet vaarsild.

Bergens	distrikt	712 ¹ / ₂ td. 115 kg. pakn.
Haugesunds	—	11 443 ¹ / ₂ " " —
Florø	—	345 " " —
		12 501 tdr. 115 kg. pakn.

Nordsjøsild.

Bergens distrikt 59 tdr. 100 kg. pakn.

Slosild og Islandssild.

Bergens	distrikt	215 tdr. rund 110 kg. pakn.	263 tdr. 100 kg. pakn.
Haugesunds	—	—	1 250 " " —
Florø	—	—	229 " " —
Trondhjems	—	151 " " " —	104 " " —
		366 tdr. rund 110 kg. pakn.	1 846 tdr. 100 kg. pakn.

Fiskepakket.

	Fedsild.	Vaarsild	Slo- og Islandssild.
Trondhjems distrikt	235 tdr.		2 033 tdr.
Florø	—	4 659 tdr.	
Bergens	—	798 "	1 999 "
Haugesunds	—	8 412 "	17 425 "
Kopervik	—	607 "	3 308 "
Stavanger	—		1 144 "
		235 tdr.	14 476 tdr.
			25 909 tdr.

Stavanger privat besigtiget grundet gammellovstønder 2 064 tdr. vaarsild og 10 561 tdr. islandssild.

Det samlede kvantum exportpakket vraget sild:

Vaarsild 100 kg.	4 546	tdr.
— 115 „	58 132	„
Skotsk behandlet vaarsild	12 501	„
Nordsjøsild	59	„
Slo- og islandssild 110 kg.	366	„
„ - — 100 „	1 846	„
	<u>77 450</u>	tdr.

Fiskepakket.

Fedsild	235	tdr.
Vaarsild	14 476	„
Slo- og islandssild	25 909	„
	<u>40 620</u>	„
	118 070	tdr.

imod ialt i 1904 92 103 tdr. og i 1903 44 365 tdr.

Den nye vragerinstruks er traadt ikraft fra 15de april 1906. I den anledning skal man bemærke følgende:

For fedsildens vedkommende er der ingen forandring, da fedsild-fisket i de senere aar delvis har været helt mislykket og varen saa smaa-faldende, at den egnede sig mindre for vrugning. Man har af disse grunde ikke kunnet samle sig nogen erfaring for denne sildesorts vedkommende.

Sildefisket paa Island har faaet mere og mere betydning for vor sildeeksport. Denne sildesort har derfor faaet sit eget merke.

For alle sildesorters vedkommende har man, paa grund af de forskjellige markeders krav til pakningen, givet afskiberne anledning til at faa sin sild vraget og stemplet for eksport i 100, 105, 110, 115 og 120 kilo indveiet.

Den skotsk behandlede vaarsild er forhøiet fra 115 til 120 kilo indveiet.

Ved omarbeidelsen af instruksen blev der fra styrelsens side vist størst mulig imødekommenhed mod de forskjellige eksportørers krav.

Først fra 1ste januar 1906 er man blevet fri for de gamle tønder, saa man egentlig nu kan sige, at saavel vragerloven som tøndeloven er traadt i fuld virksomhed.

Til 1ste mai er iaar (1906) vraget:

Trondhjem	546	tdr.
Kristiansund	280	„
Transport	<u>826</u>	tdr.

Transport	826	tdr.
Florø	2 314	„
Bergen	9 873	„
Haugesund	24 681	„
Kopervik	586 ¹ / ₂	„
Stavanger	870	„
	<u>39 150¹/₂</u>	„

Styrelsen har fremdeles den tro, at vragningen ogsaa der, hvor den tidligere har været lidet og ikke benyttet, skal faa mere og mere tilslutning; som tegn herpaa maa ansees den forøgede vragning i Bergen.

Angaaende benyttelsen af det til tilfældige udgifter bevilgede beløb.

Af bevilgningen for 1904—1905, fik fiskeriagent Harald Nielsen kr. 300.00, for under sit ophold i Haugesund at gjøre en liden prøvesaltning af vaarsild for de russiske røgerier, og saltning paa samme maade som russerne salter silden i Astrakan.

Forsøget blev udført af hr. C. Røtting under fiskeriagentens ledelse; resultatet var, at det lille prøveparti blev solgt med et tilfredsstillende udbytte; der var vel kr. 70.00 nettofortjeneste, hvilket beløb hr. Røtting beholdt, medens de kr. 300.00 er indbetalt til styrelsen af fiskeriagenten.

Der blev gjort flere mindre forsøg under agentens ledelse, og resultatet var vist tilfredsstillende.

Hvad der stiller sig hindrende for saltning af silden, saadan som man gjør i Astrakan, er, at det fordrer adskilligt mere arbeide, og da det for vaarsildens vedkommende som regel staar paa i kort tid, og det gjælder at benytte anledningen, vil der ialfald hengaa længere tid, førend denne saltningsmaade vil blive mere benyttet.

Af bevilgningen fra 1904—1905 blev som meddelt i forrige aarsberetning gennem generalkonsul Christoffersen i Buenos Ayres sendt endel prøver paa saltet og røget sild nedlagt i halvtønder og blikemballage til et beløb af kr. 360.40.

Resultatet af dette forsøg var ogsaa meget tilfredsstillende. Det firma i Bergen, som man fik til at udføre arbeidet, modtog straks ordre paa et betydeligt større parti end den første prøvesending. Man har saaledes grund til at haabe, at dette forsøg skal lede til forretninger i fremtiden. Nettobeløbet af salget kr. 359.23 er indbetalt til styrelsen.

Fiskekasser. Til forsendelse af fersk fisk uden is, saaledes som

det sker fra de nærmeste distrikter omkring Trondhjem, fik styrelsen gennem Trondhjems fiskeriselskab nogle modelkasser, der blev overleveret til Bergens kommunale fiskeauktion, og derfra udlaant. Resultatet var tilfredsstillende, og enkelte har arbeidet sig lignende kasser, men som med alt nyt tager den slags reformer tid. Til denne post blev anvendt kr. 20.00.

Torskeruser. For at vække mere interesse for dette fiskeredskab i Nordlands amt, købte man 2 ruser i Stavanger for kr. 25.00. Disse er sendt fiskeriinspektør Johnsen i Bodø, der senere vil meddele resultatet.

De engelske seildugsbøier har vist sin overlegenhed fremfor kagger og glaskavl, der almindelig benyttes af os. Enkelte sildefiskere anskaffer sig disse bøier fra England. Styrelsen fik imidlertid firmaet H. E. Schjøtt & Co. til at eksperimentere med forarbeidelse af saadanne bøier, og det har nu lykkedes dette firma at levere disse seildugsbøier saa gode og billige, at de fuldt ud kan konkurrere med de engelske.

Fiskeristyrelsen købte da 70 bøier = kr. 264.65, der blev fordelt blandt fiskeriselskaberne og interesserede i sildefisken fra Smaalenene til og med Nordland. Disse bøier vinder stor tilfredshed blandt sildefiskerne, og resultatet til dato er, at d'hr. Schjøtt & co. allerede har leveret flere hundrede bøier; til en større Islandsekspedition leveredes saaledes ialt 250 bøier.

Styrelsen har nu bestilt 25 mindre bøier, for at torskefiskerne i Tromsø stift ogsaa kan forsøge dem under dette fiske; man har den tro, at disse seildugsbøier skal vise sig ligesaa fordelagtige for linefiskerne, som de er for drivgarnsfiskerne.

Agnspørgsmaalet. Agnspørgsmaalet er en sag af meget stor økonomisk betydning for vore kyst- og bankfiskerier. Styrelsen tillod derfor fiskeriinspektør Johnsen at arbejde 4 agnkasser, som skal udlaa- nes i hans distrikt til dygtige fiskere, der forpligter sig til at benytte samme; udlægget hertil var kr. 236.45. Beretning herom vil senere blive leveret af inspektøren.

Berlevaag fiskeriforening har iaar faaet sit ishuse færdigt og fyldt med is. For at vække interesse for at have godt agn ombord lovede formanden under sit ophold der ivinter kr. 100.00 i bidrag til indredning af isrum og anskaffelse af zinkkasser til to skøiter, mod at vedkommende bekoster resten, og at de under fiskeriforeningens kontrol forpligtede sig til at benytte is og kasser under fisketiden isommer. Disse kr. 100.00 er senere sendt Berlevaag fiskeriforening.

Ræke som agn. Herr H. Øiestad, Fredriksværn, har gjort en opfindelse, hvorved han kan bevare ræken frisk i flere maanedes. Agnet blev benyttet af mange fiskere paa Østlandet, og da den enstemmige ud-

talelse var, at ræken flere maaneder gammel viste sig som et udmerket agn, besluttede styrelsen at gjøre et større forsøg. Man bestilte at levere i mars—april for kr. 400.00 i konserveret ræke. Endel heraf er uddelt østerpaa, endel er udsendt med „Michael Sars“, resten er fordelt til Aalesund, Trondhjem og gennem fiskeriinspektør Johnsen i Tromsø stift. Resultaterne af disse forsøg vil først kunne blive fremlagt senere.

Skulde resultatet vise sig ligesaa tilfredsstillende andre steder, som de foreligger fra Fredriksværn, vil dette blive en sag af stor økonomisk betydning for den hele fiskerbefolkning, det kan blive et reserveagn paa de mange steder af vor lange kyst, hvor agntilførselen ofte kan være meget uregelmæssig, og som har til følge, at fiskere meget ofte maa ligge inde eller benytte et slet agn, der gjør arbeidet ulønsomt.

Dette er et saa stort økonomisk spørqsmaal, at styrelsen mener, at selv om ikke resultatet denne gang skulde vise sig tilfredsstillende, da bør forsøget fornyes under de forskjellige fjord- kyst- og bankfiskerier.

Det er en sag, der samtidig kan faa stor betydning for udviklingen af rækefisket, særlig for de nordlige landsdele, hvor omsætning af ræken forsk vil falde vanskelig paa grund af de lokale forholde og store distancer.

Styrelsen har gaaet ud fra, at de beløb, som maatte indkomme ved salg af prøver og lignende, maa kunne anvendes til andre ting med lignende formaal.

Fiskeriinspektørerne.

Fiskeriinspektør Wallem var fratraadt sin stilling ved budgetaarets begyndelse. Hans distrikt blev tillagt inspektøren i søndre distrikt hr. H. L. Buvig. Inspektøren i nordre distrikt har nu hele Tromsø stift. Begge inspektører har fra departementet faaet paalæg om at være forberedt paa at flytte, Buvig fra Haugesund til Aalesund og Johnsen fra Bodø til Tromsø fra april flyttetid 1907.

Buvig fungerede ogsaa iaar som opsynschef under vaarsildfisket; efterretningsvæsenet ved slosild- og østlandsfisket er overtaget af fiskeristyrelsen. Laanefondene kræver mere og mere arbeide fra inspektørernes side, saavel hvad kontrol med selve fartøiernes vedligehold angaar, som assurance samt bogførsel og en ganske betydelig korrespondance.

Nu da landet kun er inddelt i to inspektorater, er der paa grund af distrikternes størrelse, det meget arbeide med laanefondene, reiser og deres øvrige inspektørvirksomhed, saa meget arbeide, at det kræver en mands hele arbeidstid det hele aar, skal arbeidet udføres tilfredsstillende og alt til enhver tid være i orden.

Fiskeriagenterne.

I terminen 1905—1906 er der ingen forandring foregaaet med disse stillinger.

Paa grund af de i længere tid herskende urolige tilstande i Rusland har arbejdsforholdene for agenten i St. Petersburg været meget ugunstige.

Fiskeriagentstillingen i Hull er af stortinget besluttet ophævet fra 1ste januar 1907.

Beretninger fra fiskeriagenterne Johnsen og Dundas findes indtaget længere ude i nærværende hefte af aarsberetningen. Markedsberetninger forøvrigt fra alle tre agenter tilstilles, efterhvert som de afgives, aviserne direkte.

Vandrelærer i baadbyggeri.

For terminen 1905—1906 var hertil bevilget kr. 3000.00, og som vandrelærer fungerer fremdeles baadbygger Johannes Selsvik.

Der afholdtes først et kursus paa gaarden Heilstad i Bindalen herred. Kurset var paabegyndt i forrige termin, nemlig 2den mars 1905, og afsluttedes 30te juni s. a.

Eleverne arbejdede først hver en model, hvoraf der udvalgte en at bygge efter. Der deltog 4 elever. Der byggedes en tomastet kravelbygget havfiskebaad, skøite, 41 fod lang, $13\frac{3}{4}$ fod bred og 7 fod dyb-gaaende ballastet, af drægtighed ca. 20 tons under maalingsdækket. Baaden blev specielt bygget for senere anbringelse af motor. Eleverne eiede selv baaden sammen.

Næste kursus begyndtes den 10de juli i Vefsen og afsluttedes den 5te december. Kurset blev paa speciel anmodning fra de interesserede forlænget noget udover den for kurserne almindelig fastsatte tid. Der deltog 8 elever.

Der byggedes en tomastet skøite, 49 fod lang, $15\frac{3}{4}$ fod bred, $7\frac{1}{2}$ fod dyb-gaaende ballastet, af drægtighed ca. 30 tons under maalingsdækket.

Der meddeltes saavel teoretisk som praktisk undervisning.

Næste kursus paabegyndtes i Skaatø Herred pr. Kragerø den 11te januar 1906. Kurset strakte sig ind i den følgende budgettermin og er først afsluttet omkring mai maanedes udgang. Der deltog 4 elever.

Eleverne arbejdede først hver en model efter den specielle skøiteform for installering af motor.

Baaden som byggedes var 41.8 fod lang, 14.4 fod bred med 6½ fods dybgaående ballastet.

Kurset i Skaatø var det 10de kursus, som vandrelæreren har afholdt. I disse 10 kurser er tilsammen undervist 82 elever, hvoraf 8 har erholdt kun teoretisk undervisning; af de øvrige 74 elever har 45 elever nydt baade teoretisk og praktisk undervisning og 29 kun praktisk.

Af de 74 elever er der ialt bygget 12 større havfiskebaade, og desuden har vandrelæreren inspiceret bygningen af 17 andre baade.

Havfiskefondenes forvaltning i tiden fra 1ste april 1905 til 31te mars 1906.

a. Det ældre havfiskefond.

Søgningen om laan i dette fond har været meget stor, uagtet der stadig er meddelt, at fondets midler er disponerede, saa at kun de indkomne afdrag kan anvendes til nye laan.

I budgetterminen er der ialt bevilget 70 laan til samlet beløb kr. 193 170.00. Disse fordeler sig paa de forskjellige landsdele, saaledes som efterstaaende fortegnelse viser.

Fortegnelse over anviste laan i 1905—1906.

Amt	Antal laan	Deraf			Den stillede sikkerhed			Laane- summeres samlede beløb kr.
		Til dæksbaade	Til seilfartøier	Til motorfartøier	Pant i fartøi	Kommune- garanti	Selvskyldner- kaution	
Finmarken	3	2	1	—	—	3	—	3 070.00
Tromsø	17	17	—	—	1	16	—	38 800.00
Nordland	7	6	—	1	—	6	1	10 000.00
Nordre Trondhjem	1	1	—	—	—	1	—	2 500.00
Søndre —	1	1	—	—	—	—	1	1 000.00
Søndre Bergenhus	2	—	2	—	2	—	—	8 000.00
Stavanger	2	—	1	1	2	—	—	6 000.00
Nedenes	5	—	1	4	4	1	—	9 200.00
Bratsberg	2	—	—	2	2	—	—	7 300.00
Jarlsberg og Larvik	1	—	—	1	—	1	—	2 500.00
Smaalenene	1	—	—	1	1	—	—	8 000.00
Ialt	42	27	5	10	12	28	2	96 370.00

Den 31te mars 1906 var følgende laan bevilgede, men endnu ikke anviste:

Amt	Antal laan	Deraf			Den stillede sikkerhed			De tilsagte laans samlede beløb kr.
		Til dæksbaade	Til seilfartøier	Til motorfartøier	Pant i fartøi	Kommunegaranti	Selyskyldnerkaution	
Finmarken	1	—	—	1	1	—	—	3 000.00
Tromsø	8	5	2	1	2	6	—	21 200.00
Nordland	7	1	1	5	—	5	2	25 400.00
Nordre Trondhjem	1	—	1	—	1	—	—	2 000.00
Søndre —	2	1	—	1	—	2	—	7 000.00
Nordre Bergenhus	2	—	1	1	2	—	—	6 000.00
Søndre —	2	—	1	1	2	—	—	6 000.00
Bergen	1	—	—	1	1	—	—	10 000.00
Nedenes	2	—	2	—	2	—	—	2 200.00
Bratsberg	1	—	—	1	1	—	—	10 000.00
Kristiania	1	—	—	1	1	—	—	4 000.00
Ialt	28	7	8	13	13	13	2	96 800.00

Fiskeristyrelsens indstilling om disse laan foregik, efterhvert departementet underrettede om, at der var penge disponibel. Der indkom imidlertid, allerede før budgetterminens slutning, mange flere laaneandragender end der var penge til. Til udgangen af mai i den nye termin var der indleveret til fiskeristyrelsen ialt 103 fuldt færdige laaneandragender til beløb kr. 302 000.00, som er taget under behandling i begyndelsen af juni, da vedkommende departement kunde underrette om, at kr. 60 000 igjen var disponible til udlaan.

Det største antal laaneandragender kommer fremdeles fra Tromsø amt, mest til dæksbaade eller skjøiter til en værdi mellem 3 000 og 6 000 kroner, og i regelen mod kommunegaranti. Endel laaneandragender gjælder motorfartøier og endel større moderne kuttere for sildefisket paa Island, mest fra kysten fra Romsdal og sydover. Fra Trøndelagen forøges antallet af andragender, medens de fremdeles ikke kommer i noget større antal fra kysten fra Stavanger østover til Hvaler.

Fra finansdepartementet har man modtaget følgende

Opgave

over den pr. 31te mars 1906 udestaaende, ikke forfaldne kapital af det ældre havfiskefonds midler.

Smaalenenes amt	Kr.	15 200.00
Jarlsberg og Larviks amt	„	4 000.00
	Transport kr.	19 200.00

	Transport	kr.	19 200.00
Bratsbergs amt.....	„		5 728.58
Nedenes amt.....	kr.	7 900.00	
Risør	„	<u>2 500.00</u>	
	„		10 400.00
Lister og Mandals amt	„		13 980.00
Stavanger	kr.	21 000.00	
Haugesund.....	„	<u>2 400.00</u>	
	„		23 400.00
Søndre Bergenhus amt	„		24 057.27
Bergen	„		6 216.11
Nordre Bergenhus amt	„		34 208.29
Romsdals amt.....	kr.	38 343.77	
Aalesund	„	11 457.60	
Kristiansund	„	<u>21 533.35</u>	
	„		71 334.72
Søndre Trondhjems amt	kr.	3 900.00	
Trondhem.....	„	<u>1 433.32</u>	
	„		5 333.32
Nordre Trondhjems amt	„		12 116.68
Nordlands amt	„		184 932.39
Tromsø amt	kr.	168 550.59	
Tromsø by	„	<u>3 000.00</u>	
	„		171 550.59
Finmarkens amt.....	„		<u>10 973.33</u>
	kr.		<u>593 431.28</u>

Hvad der af fondets kapital overskrider dette beløb er for en del disponeret til laan, som endnu ikke er anvist.

Opgjør over det tab, fondet har havt i budgetterminen, har endnu ikke kunnet finde sted, men er antagelig meget ringe.

b. Det nye havfiskefond.

I budgetterminen 1905—1906 er anvist af dette fond:

1 Laan til Kristiansund, stort	kr.	20 000.00
1 „ - Nordlands amt.....	„	<u>9 000.00</u>
	Tils. kr.	29 000.00

Desuden er tilsagt, men ikke anvist:

1 Laan til Nordre Bergenhus, stort.....	kr.	20 000.00
1 „ - Kristiansund, stort.....	„	20 000.00

For det sidste er dog den for benyttelsen ansatte tidsfrist udløben. En del af fondets disponible kapital er midlertidig anvendt til det ældre havfiskefond.

Med hensyn til fondets fordeling mellem de forskjellige landsdele

henviser man til den fra finansdepartementet indhentede opgave, som indtages saaledes:

Opgave

over den pr. 31te marts 1906 udestaaende, ikke forfaldne kapital af det nye havfiskefonds midler.

Jarlsberg og Larviks amt — Tønsberg	kr.	20 000.00
Stavanger „ — Stavanger	„	42 000.00
Søndre Bergenhus „	„	20 000.00
Nordre — „	„	116 500.00
Bergen	„	84 004.77
Romsdals amt	kr.	46 000.00
Aalesund	„	133 600.00
Kristiansund	„	37 500.00
		„ 217 100.00
Nordre Trondhjems amt	„	14 000.00
Nordlands „	„	70 000.00
Tromsø „	„	27 700.00
Finmarkens „	„	15 300.00
	kr.	<u>626 604.77</u>

c. Finmarksfondet.

Af det i forrige budgettermin oprettede nye særfond for Finmarken, er der i terminen 1905—1906 anvist et Laan stort kr. 1 800.00, men ved terminens udløb 31te marts 1906 var der desuden tilsagt, men endnu ikke anvist 26 laan til samlet beløb kr. 54 290.00.

Det største antal andragender falder paa Vardø.

Underretningsvæsenet vedkommende fiskerierne.

For cirkulærtelegrammernes vedkommende er ingen forøgelse i deres antal foregaaet i den forløbne budgettermin, man henviser til beretningen for 1903—1904 i 1ste hefte af „Aarsberetningen vedkommende Norges fiskerier“ for 1904, hvor man vil finde specificeret fortegnelse over cirkulærtelegrammerne, ialt 43 forskellige oplags no. Nye opslagssteder er optaget for mange af telegrammerne og anmodninger herom er imødekommet i stor udstrækning af telegrafvæsenet.

Rapporter om skreifiskets udbytte er udgivet ugentlig under fiskets gang og indeholder tillige opgaver over totaludbyttet for hver uge i de nærmest foranliggende aar til sammenligning. Man har tillige deri

optaget opgaver vedkommende Finmarkens loddefiske og lofotfisket til særskilt sammenligning.

Lignende rapporter for fedsildfiskets, smaasildfiskets og brislingefiskets vedkommende har man ikke seet sig istand til at udgive, grundet paa utilstrækkeligheden af de fra lokale autoriteter indkomne opgaver. Saaledes er samling af opgaver fra det ganske betydelige smaasildfiske og brislingefiske i de bergenske amter gennem ugentlige schemaer udfyldte af vedkommende lensmand ikke bleven fuldstændige nok til at sætte sammen ugentlige circulærtelegrammer eller rapporter derom. Man fortsætter imidlertid med at samle disse opgaver, i haab om, med tiden deri at kunne faa et brugbart materiale.

For storsildfisket og østlandsfisket er udsendingen af circulærtelegrammerne gaaet over fra inspektør Buvig til fiskeristyrelsen, og man har benyttet den samme fremgangsmaade og de samme tællingsmænd paa enkelte undtagelser nær. Den personlige nærværelse paa de vigtigste fiskepladse og de mundtlige konferencer med tællingsmændene, som inspektøren havde anledning til i stor udstrækning, har fiskeristyrelsen ikke kunnet præstere, men paa et par mindre tilfælder nær, har man ikke fundet virksomheden hindret derved. Derimod har arbeidet, der omtrent udelukkende har været udført af fiskeristyrelsens medlem, Dahl personlig, yderligere forhindret nyttige forretningsreiser for hans vedkommende under sildefisketiden.

De betalte udgifter ved efterretningsvæsenet og circulærtelegrammer vedkommende disse to fiskerier, beløber sig i budgetterminen til kr. 5 856.76 mod kr. 6 161.94 det sidste aar under den tidligere ordning.

Vrageren i Kristiansund har forrettet som tællingsmand i denne havn i længere tid og under et større fiske uden særskilt honorar.

Storsildfisket foregik i sidste sæson med større kraft end vanligt paa Griphavet udenfor og nordfor Kristiansund, senere ogsaa udfor Bergenskysten, medens det blev langt ringere i fiskets første halvdel for Romsdalsværerne og paa Svinøhavet, end man har været vant til. Denne omlægning af fisket havde nogen indflydelse paa omkostningerne ved telegraferingens udførelse.

Fiskeristatistiken.

I budgetterminen er udkommet heftet for 1904. Tabellerne er de samme som i de tidligere hefter og som ny har man medtaget tab. 6: Nærmere opgave over fangst af kveite, lange og brosme (bankfiske). a. Detaillerede opgaver for de større landsdele og b. Summarisk opgave for herreder, hvor værdiudbyttet udgjorde mindst 10 000 kr.

Statistiken for 1905 er under arbejde og antages iaar at kunne foreligge færdig noget tidligere paa høsten end tidligere aar. De af lensmændene udfyldte schemaer for fiskeristatistiken, der indsendes gennem amtmændene, og for hvilke den seneste indsendelsesfrist er 31te mars forsinkes tildels langt udover sommeren.

De af fiskeristyrelsen udgivne publikationer vedkommende Norges fiskerier.

I budgetterminen er udkommet af „Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier“ følgende hefter:

4de hefte 1904 indeholdende beretninger om samtlige skreifiskerier udenom lofotfisket og torskefisket søndenom Stat, samt om makrelfisket i 1903.

1ste hefte 1905 indeholdende beretning om fiskeristyrelsens virksomhed i budgetterminen $\frac{1}{4}$ 1904— $\frac{31}{3}$ 1905 med fiskeriinspektørernes og fiskeriagenternes beretninger, samt aarsberetninger fra fiskeriselskaber og fiskeriforeninger for samme termin.

2det hefte 1905. Lofotfiskeriet 1905 ved udvalgsformand Rich. Hansen.

3die hefte 1905 indeholdende beretning om storsildefisket og østlandsfisket vinteren 1904—1905, om vaarsildefisket og vaartorskefisket i vaarsildedistrikterne ved fiskeriinspektør Buvig. Særaftryk er uddelt af endel af beretningerne.

1ste hefte 1906 indeholdende „Undersøgelser over nytten af torskeudklækning i østlandske fjorde“ var under trykning ved terminskiftet og udkom noget efter.

Derimod er

4de og 5te hefte 1905 endnu ikke udkommet, da der ogsaa iaar som ellers savnes endel fornødne oplysninger angaaende skreifiskerierne, som først kan indhentes efterat de statistiske opgaver for aaret er helt indkommet og gennemgaaet.

Røvær—Titranfondet.

Status

for den af fiskeristyrelsen forvaltede del af Røvær- og Titranfondet
pr. 31te december 1905.

1. Indestaaende i Bergens privatbank paa kontrabog no. 31576 pr. 1ste januar 1905..... kr. 64 002.28
Transport kr. 64 002.28

	Transport kr.	64 002.28	
2. Indestaaende i Bergens kreditbank paa kontrabog no. 64672 pr. 1ste januar 1905	„	51 832.98	
Indtægt i aaret 1905:			
1. Renter i Bergens privatbank.....	kr.	2 453.41	
2. Do. i Bergens kreditbank	„	1 987.00	
3. Indsat i Bergens kreditbank i henhold til handels- og industridepartementets skrivelse af 28de august 1905	„	<u>5.10</u>	„ 4 445.51
Fondet udgjør pr. 1ste januar 1906 kr. 120 280.77			
hvoraf indestaaende i Bergens privatbank ..	kr.	66 455.69	
i Bergens kreditbank ..	„	<u>53 825.08</u>	„ <u>120 280.77</u>

Fra
fiskeriinspektøren i nordre distrikt.

Beretning

om min virksomhed i aaret 1905.

Min virksomhed i 1905 begyndte, efterat jeg havde gennemgaaet og delvis ekspederet de senest ankomne poster, med en kort tur til fiskerimødet i Melbo med afreise fra Bodø den 5te januar og med tilbagekomst den 9de s. m. Derefter var jeg resten af januar og størstedelen af februar — helt til den 25de — uafbrudt beskjæftiget med kontorarbejde i hjemmet. Og var det specielt arbejde med havfiskefondets affærer, som mest optog min tid i disse maaneder. Det er jo af stor betydning og foraarsager blandt andet ikke lidet bryderi og korrespondance at faa ordnet det fornødne med assurance af de fartøier, der mod pant i samme har laan af havfiskefondet.

Desuden forekommer der adskillig mundtlig konference med gennemreisende fiskere og andre i fiskerinæringen interesserede, hvilket selvfølgelig ikke optager saalidet af min tid.

Som ovenfor nævnt var jeg hjemme til den 25de februar, idet jeg da reiste til Røst, hvor et almindeligt fiskerimøde afholdtes den paafølgende dag — søndag den 26de i bedehuset paa Glea.

Som første sag paa dette møde behandlede agnspørgsmaalet. Forsamlingen var enstemmig enig i, angaaende ordningen af dette vigtige spørgsmaal, at der maatte foretages noget. Man besluttede til en begyndelse at danne en agnforening, og blev der i sagens anledning valgt en komite paa 6 mand til at forberede sagen.

Som sag no. 2 behandlede et af Røst fiskeriforening fremsat forslag om absolut forbud mod trækning af redskaber paa søn- og helligdage.

Dette forslag blev enstemmig vedtaget, og blev der henstillet til fiskeriinspektøren at indgaa til myndighederne med anmodning om at søge denne sag ordnet snarest.

Ovennævnte forslag er i sin tid af mig indsendt til Værø—Røst herredsstyre til videre behandling.

Som sag no. 3 behandledes forslag fra hr. Schjeldrup, Skaanland om gennem fiskeriinspektøren at indgaa direkte til stortinget med telegrafisk anmodning om igangsættelse af den saakaldte traadløse telegraf allerede i 1905. Forslaget vedtoges enstemmig.

Straks efter min hjemkomst til Bodø blev det omhandlede telegram indsendt til stortinget.

Som sag no. 4 behandledes et af fiskeriinspektøren fremsat forslag om at indgaa til stortinget med anmodning om forøgelse af det ældre havfiskefonds laanemidler.

Ogsaa dette forslag blev enstemmig vedtaget.

Mandag den 27de havde jeg møde paa selve Røstlandet med Røst fiskeriforening.

Her blev følgende spørgsmaal behandlet:

- a. Flytning af ishuse fra dets nuværende plads til Røstlandet.
- b. Udvidelse af huset, hvor det nu staar, og
- c. eventuel nybygning af et mindre ishuse paa Røstlandet.

Der besluttedes at udsætte den endelige besvarelse af disse spørgsmaal, indtil der under den da forestaaende sommerfiskesæson havde vist sig, hvilket af de 3 alternativer var mest paakrævet og hensigtsmæssig.

Endvidere besluttede man at henstille til Nordlands fiskeriselskab, at der af de af selskabet bevilgede midler til iskasser kan anvendes et passende beløb til indkjøb af bord, saaledes at enhver selv kan arbeide kasserne efter behovet, — samt at der ogsaa maatte gives foreningen adgang til af ovennævnte midler at anvende et beløb til anskaffelse af en iskværn, der ved et saadant ishuse maatte ansees høist fornøden.

Den 28de februar afreiste jeg fra Røst til Balstad, hvor jeg den 1ste mars sammenkaldte fiskerne til møde. Men da tiden netop da ikke var beleilig til afholdelse af fiskerimøde dersteds, reiste jeg til Bodø den 3die mars om morgenen og kom hjem samme dags aften.

Fra Bodø reiste jeg igjen den 4de mars om aftenen til Svolvær, hvor jeg under mit par dages ophold havde stadige konferencer med fiskerne, men heller ikke der var tiden heldig til afholdelse af fiskerimøde.

Fra Svolvær reiste jeg til Henningsvær og afholdt her et fiskerimøde angaaende agnsørgsmaalet. Da der imidlertid paa den tid var faa linefiskere i været, blev sagens endelige behandling udsat til senere. Men alle var dog enig i, at spørgsmaalet snarest blev bragt i et bedre gjænge, og valgtes der ogsaa et par habile mænd, der fik i opdrag at bearbejde sagen.

Ogsaa her blev fremsat forslag om at indgaa til stortinget med anmodning om forøgelse af det ældre havfiskefonds laanemidler, hvilket resulterede i, at man enstemmig sluttede sig til den paa fiskerimødet i Røst vedtagne udtalelse.

Til Skraaven reiste jeg den 8de mars om aftenen og videre til Balstad den 10de næstefter.

Paa begge steder afholdtes fiskerimøder, og blev under disse behandlet de samme sager som ved mødet i Henningsvær. Interessen for spørgsmaalenes heldige og snarlige løsning viste sig ogsaa her at være stor, og blev paa begge steder valgt komiteer til videre bearbejdelse af agnspørgsmaalet, ligesom man med hensyn til forøgelse af havfiskefondets midler sluttede sig til udtalelserne i Røst.

Fra Balstad reiste jeg den 12te mars om aftenen via Svølvær til Bodø, hvor jeg ankom ved middagstid den 14de efter at have opholdt mig 1 døgn i Svølvær.

Efter at have ekspederet den foreliggende post reiste jeg den 18de mars via Kvarø til Trænen, hvor det var min agt at opholde mig nogle dage. Men efter nærmere konference med ordføreren, der fandt tiden mindre heldig til diskussion af fiskerispørgsmaal, da fiskerne var fuldt optaget med bedriften, reiste jeg fra Trænen samme dag, dog efter først at have inspiceret derværende ishus og taget i øiesyn det sted, hvortil det agtedes flyttet.

Turen fra Trænen lagde jeg om Vikholmen til Aasvær og Skibbaadvær og videre tilbage til Bodø via Sandnæssjøen den 23de mars om morgenen.

Den 25de s. m. reiste jeg via Narvik til Tromsø, hvorfra jeg straks reiste til Sommerø og Laukvik og kom tilbage til Tromsø den 1ste april om aftenen. Paa grund af det mindre heldige fiske for disse steder var der for nærværende faa baade, som roede der, og der blev saaledes ikke anledning til dersteds at afholde noget fiskerimøde.

Jeg havde dog konference med de tilstedeværende angaaende opsynet og en bedre ordning af dette i retning af, hvad jeg har fremholdt for Svensgrunden, nemlig anvendelse af en motorkutter til hjælp for opsynsvæsenet.

I Tromsø opholdt jeg mig et par dage, hvorefter jeg hjemkom den 4de april ved middag.

Jeg opholdt mig saa hjemme til den 12te april om morgenen, da jeg paany reiste til Trænen og Selvær. Her opholdt jeg mig i 3 dage. I Trænen afholdt jeg et større fiskerimøde, hvortil ogsaa var fremmødt mange fra Selvær.

Den sag, som her blev behandlet, var om en bedre dampskibsforbindelse med disse vigtige fiskesteder samt anlæg af telegraf.

Ved mødet blev følgende resolution vedtaget:

„Forsamlingen henstiller til vedkommende myndigheder, at der snarest muligt træffes foranstaltninger til, at Trænen og Selvær for eftertiden trafikeres 2 gange ugentlig af Helgelandskes lokalruter, samt af hensyn til forbindelsen med de nordenfor liggende distrikter, en gang ugentlig af Saltens lokalrute, og at rutene ordnes saaledes, at lokalskibets ankomst fra værene til Kvarø sker kort tid før afgangen af hurtigruten sydover.

I forbindelse med ovenstaaende tillader man sig ogsaa at henlede myndighedernes opmærksomhed paa nødvendigheden af, at der anlægges telegraf til disse fiskesteder. En saadan foranstaltning er nødvendig ikke alene af hensyn til selve bedriften og den deraf følgende forretningsvirksomhed, men ogsaa af hensyn ligeoverfor det for bedriften saa vigtige spørgsmaal om tilførsel af agn.

Man nærer derfor det haab, at myndighederne af fiskerihensyn ogsaa her vil imødekomme et berettiget krav.“

Denne resolution blev efter min hjemkomst den 17de april afsendt til det kgl. arbejdsdepartement gennem Norges fiskeristyreelse ledsaget med en længere skrivelse.

Den 11te mai afreiste jeg til Tromsø, hvor jeg opholdt mig et par dage under det der afholdende amtsting.

Den 16de juni foretog jeg en tur til Sandnæssjøen, hvorfra det var min agt at reise videre til Herø for dersteds at afholde et fiskerimøde. Da jeg i Sandnæssjøen imidlertid erfarede, at ordføreren i Herø var fraværende og min indbydelse til mødet ikke tilstrækkelig bekendtgjort, fandt jeg det unyttigt at reise derud, hvorfor jeg over Brønnø returnerede og kom hjem den 22de.

Den 26de juni afreiste jeg via Kabelvaag til Eggum i Borge og kom tilbage over Balstad den 30te juni.

Paa Eggum blev afholdt et efter forholdene større fiskerimøde, hvor spørgsmaalet om bedre havn for dette vigtige fiskested blev behandlet. Herom vil jeg nærmere komme tilbage senere i nærværende beretning.

Der blev ogsaa stiftet en fiskeriforening paa stedet, og var det meningen at faa bygget ishus til ophjælp af sommerfisket.

Den 6te juli reiste jeg en tur til Narvik og kom tilbage den 9de næstefter.

Denne reise foretoges ianledning af en derværende petroleumsmotor af ny konstruktion, og som var anbragt ved kompagniets elektricitetsverk. Det var den saakaldte „Diesel-motor“, der igangsættes ved komprimeret luft, og antænding af olje foregaar ved den samme.

Forbruget ved disse motorer bliver derfor saaledes lidet, ja betydelig mindre end ved de almindelige motorer.

Ingeniøren, der var saa venlig at vise mig omkring og tillige at igangsætte maskinen, saa jeg fik se, hvorledes den arbejdede, fortalte mig, at samme, der var paa 80 hk., brugte kun for ca. 60 à 70 øre i raaolje pr. time.

Hidtil er disse maskiner anvendte kun til brug paa land. Men kunde de anbringes f. eks. i de mindre fiskebaade, vilde driftsomkostningerne for disse blive forsvindende.

Vedkommende ingeniør fortalte mig ogsaa, at en saadan maskine havde arbejdet uden at stanse i ca. 3 maaneder ved et bjergverk, hvor den drev en vifte.

Den 10de juli afreiste jeg til Sortland, hvor jeg deltog i det der den 11te juli afholdte fiskerimøde. Ved dette holdt jeg det indledende foredrag angaaende agnspørgsmaalet. Det vakte megen interesse blandt den fiskende befolkning og blev med iver diskuteret.

Man blev enige om vedtagelse af en resolution, der anbefalede sammenslutning i foreninger samt anvendelse af konserverende midler for agnet. Specielt tillod jeg mig at anbefale brugen af de amerikanske agnkasser.

Den 20de juli afreiste jeg via Harstad til Andenæs, hvor ogsaa et større fiskerimøde afholdtes.

Her var ligeledes agnspørgsmaalet oppe til behandling. Jeg henledede opmærksomheden paa og anbefalede anvendelse af de amerikanske agnkasser. Der blev valgt en komite til videre at bearbejde sagen.

I tiden fra 15de til 18de august foretog jeg turer til Roviken og Sørfjord i Gildeskaal i anledning af det der da paagaaende makrelfiske, og hvor jeg meddelte undervisning i tilberedningen.

Den 26de august foretog jeg en tur til Finmarken, hvorfra jeg kom tilbage den 12te september.

Paa denne tur besøgte jeg blandt andre steder Vadsø, hvor jeg fik anledning til at konferere med hr. amtmanden angaaende kontrollen med laanene af Finmarksfondet.

Endvidere opholdt jeg mig i Vardø i 3 dage, ligesom jeg besøgte Berlevaag og Mehavn, Honningsvaag og Hammerfest.

Jeg havde paa denne tur konference med bestyrelserne for Vardø, Berlevaag og Hammerfest fiskeriforeninger. Men aarstiden for en saadan reise til Finmarken var ikke den heldigste, og jeg blev derfor af mange anbefalet at gjentage besøget paa en gunstigere tid af aaret, helst i mai maaned under loddefisket.

Imidlertid fik jeg dog det indtryk, at der i flere retninger antagelig er store udviklingsmuligheder vedrørende fiskerinæringen, specielt er der

efter min formening betingelser tilstede for en ikke ubetydelig ferskfisk-eksport især fra Vestfinmarken.

Den 22de september foretog jeg med styrelsens tilladelse en tur til udstillingen i Risør. Angaaende denne udstilling henvises til en særskilt udtalelse bagenfor i denne beretning. Jeg kom tilbage fra denne tur den 14de oktober efter at have opholdt mig et par dage i Kristiania og Bergen samt en dag i Kristiansund og Trondhjem.

Den 4de november afreiste jeg via Harstad til Andenæs og Tromsø og kom tilbage til Bodø den 16de november. I Andenæs havde jeg specielt i opdrag at undersøge forholdene ved bebudet eller paatænkt bebyggelse af en meget bekvem og almindelig landingsplads for fiskebaade. Der var nemlig fra fiskere indkommet besværing til departementet angaaende denne sag, om hvilket jeg har sendt fiskeristyrelsen udførlig redegjørelse ledsaget af kartskitse.

Den 19de december foretog jeg en kort tur til Brønnø til konference angaaende paatænkt dannelse af et havfiskeselskab for drift med motorkuttere. Efter de paa turen modtagne oplysninger og indtryk fik jeg imidlertid den opfatning, at tiden endnu ikke var inde til dannelse af et saadant selskab dersteds eller egentlig i nabosognet Vik.

I tiden mellem reiserne har jeg stadig været optaget med kontorarbeide, hvorunder ogsaa maa henregnes de meget ofte paagaende mundtlige konferancer med interesserede angaaende forskjellige spørgsmaal vedrørende fiskerinæringen, og er selvfølgelig kontorarbeidet øget, efter at hele Tromsø stift er underlagt fiskeriinspektøren i nordre distrikt.

Til nærmere belysning af omfanget af det skriftlige kontorarbeide kan anføres, at jeg i aarets løb har havt 1 240 indgaaende fuldstændige j.-no., og har jeg havt 945 udgaaende breve, foruden mange andre ekspeditioner, hvoriblandt henimod 300 alene vedrørende havfiskefondene. Desuden har jeg i aarets løb skrevet flere avisartikler udelukkende hørende under fiskeriarbeidet.

Der er i aarets løb ekspederet 74 andragender om laan af havfiskefondene, deraf 66 af det ældre fond med et samlet beløb af kr. 164 160.00, og 8 andragender om laan af Finmarksfondet til samlet beløb 9 600 kroner. Men disses antal vil selvfølgelig til næste aar betydelig forøges, ikke alene for Finmarksfondet, men ogsaa for det ældre havfiskefonds vedkommende, ifald dette fonds laanemidler skulde blive forøget. Mange andragender om laan af dette fond er hidtil holdt tilbage paa grund af den lange udsigt til der at faa penge.

Det stadig tiltagende kontorarbeide har medført, at jeg ikke har kunnet undgaa at antage leiet hjælp, og det endskjønt jeg ved hjemmenvær stadig har udstrakt mit arbeide langt udover sedvanlig kontortid. En selvfølge er det ogsaa, at udgifterne ved mit kontorhold betydelig for-

øges, specielt ved at Finmarken nu er tillagt mit distrikt, og hvorved altsaa jeg nu alene maa udføre det arbejde, der før var delt paa to.

I forbindelse hermed vil jeg ikke undlade at fremkomme med nogle bemærkninger vedrørende de væsentligste grene af vor fiskeribedrift, nemlig:

Lofotfisket. Om dette fiske har jeg heller ikke iaar væsentlig at meddele udover udvalgsformandens aarlige beretning. Imidlertid kan jeg ikke undlade at berøre en sag, der maaske med tiden vil komme til at kræve offentlighedens opmærksomhed. Det er forholdet mellem baadfiskerne i Lofoten og de fiskere, der driver fiske med doryer fra dampskibe og dæksbaade. Især gjælder dette ligeoverfor dampskibe, der til enhver tid er først paa fangstpladsen. Derved faar disse anledning til at drage sine redskaber, endnu før baadfiskerne kommer ud, som da finder sine redskaber forstyrrede eller endog tildels ikke findes mere.

Naar hensees til de mange tusinde fiskere, som endda driver med ottringsbaad, — en farkost, som utvilsomt i lange tider vil holde sig som fiskebaad, saavel af økonomiske som af praktiske grunde, er det ikke udelukket, at man her bliver nødsaget til at opstille beskyttende forholdsregler ligeoverfor et muligt udviklende raafiske, enten i form af et effektivt opsyn paa sjøen eller mod særbestemmelser med hensyn til trækning af redskaber. Dette gjælder selvfølgelig kun linefiskerne, da garnfiskerne jo til enhver tid maa faa beholde det dem tildelte fiskehav uberørt af andre redskaber.

Det er utvilsomt, at der til kommende vinter vil komme sterke klager fra baadfiskernes side, hvis doryfisket vil fortsættes og udvikles, som det allerede har begyndt.

Fedsildfisket for dette aar gav som bekjendt intet udbytte i den almindelige fiskesæson. Det var at regne for „svart“. Kun udpaa høsttiden — primo november og udover — foregik der især i Eidsfjorden samt paa Helgeland i nærheden af Brønnø, ligesaa i Kvædfjord et større smaasildfiske.

Fangsten benyttedes hovedsagelig til olje- og fodermelfabrikation samt til agn, idet kun en del saltedes til handelsvare, væsentlig til skjæresild.

Der fandtes ogsaa lidt større sild blandet med smaasilden, og som rimeligt er, naar smaasildstimerne var saa store som i Kvædfjord og Eidsfjord, foregik der af og til lidt garnfiske, men dette var jo ikke af nogen betydning.

Denne store forekomst af smaasild giver os imidlertid forhaabning om, at de paafølgende aar muligens vil give et bedre fiske af større veritabel fedsild; thi man mener jo, at silden vokser et merke for hvert aar. Naar jeg udtaler dette, saa er det ogsaa af den grund, at der

ifjor skede en stor forandring i havets dyreliv heroppe. Det synes nemlig, som om vi nu endelig er bleven kvit dette rovgjerrige bløddyr, „blækspruten“, der i ca. 10 aar har herjet blandt den yngre fiskebestand i vore fjorde og ude ved havet. I det aar, som nu er gaaet, har den ikke været nævneværdig formerket, og man haaber, at den fremdeles vil blive borte fra vore kyster. Nedenfor vil jeg imidlertid fremkomme med nogle ord til nærmere redegjørelse angaaende mine her fremkomne udtalelser.

Aaret 1893 var det sidste virkelige fedsildaar vi havde heroppe, og med dette synes ogsaa vor seneste fedsildperiode at have ophørt; thi siden den tid har vi intet egentlig fedsildfiske havt saaledes som i seksti-, syvti- og ottiaarene, naar undtages 1897 med sit noksaa rige fiske især i Eidsfjord, samt i 1903 især paa Helgeland.

Imidlertid kan man anse aaret 1894 som et særligt merkeaar. Dette aar blev der nemlig i Nordlands amt kun fisket noget sild paa garn udfor Bø i Vesteraalen, men dog ikke nærmere land end ca. 1 mil, samt i Vestfjorden paa strækningen fra Sørvaagen til Hammerø. Der foregik intet notfiske det aar, thi silden gik ikke til fjordene. Men i det samme aar var sjøen ganske klar næsten hele sommeren, omtrent som paa vintertid, og maneterne begyndte ikke at udvikles før udpaa høsten. Det lod til at sjøen var fattig paa føde, og at naturforholdene i havet var ugunstige for udvikling af plante- og dyreliv.

Saa fik vi 1895 med sine merkelige store stimer af tildels meget mager sild. Den første af disse stimer stødte med stor voldsomhed under land den 10de og 11te september ved Bodø og Vaagø. Da var silden endda af nogenlunde god kvalitet, og rige fangster kunde været gjort, men samtlige notfiskere var et par dage før reist til Eidsfjord, og kun faa af disse naaede at gjøre fangst ved Vaagø. Men senere stødte silden under land i Raftsund, Kanstadfjord, Fiskefjord i Tjeldsund samt Hammerø med flere steder. Men den da fangede sild var meget mager, tildels som den saakaldte bladsild. Kvantumet blev stort det aar, men der tabtes mange penge paa sildeforretningen.

Min antagelse, at ernæringsforholdene i havet paa den tid var ugunstige, synes ogsaa at stadfæstes ved, at silden, søm i 1895 fiskedes, var saa mager.

Det var i 1896, at jeg for min del for første gang merkede blækspruten under land i større stimer, og det samme aar var der ogsaa tegn til sild og rigelig tilstede af dens føde, nemlig den saakaldte „rødaat“. De fleste interesserede var da enige om, at man vilde faa lidt fiske, og at silden vilde blive fed. Men der blev desværre intet fiske; thi silden forsvandt næsten umerkeligt, man havde kun blækspruten tilbage.

I 1897 havde man ovennævnte store sildefiske. For Eidsfjord formerkedes silden for første gang paa garn den 28de juli udenfor Bø i Vesteraalen. Den seg imidlertid snart ind i Eidsfjorden, hvor der fangedes adskilligt med not; men der fiskedes ogsaa samtidig med garn. Garnsilden var i begyndelsen af fisket meget aatfuld, men det varede ikke meget længe, forinden den inde i fjorden paa garn fangede sild viste sig at være aatefri, hvilket fiskerne paastod kom af, at den var forjaget af blækspruten. Utvilsomt er det imidlertid, at det var denne, som ikke alene var aarsag i, at silden saa snart seg ind i fjorden, men ogsaa at fisket pludselig ophørte. Det samme aar fiskedes ogsaa adskillig sild andre steder i Nordlands og Tromsø amter.

I 1898 havde man heller intet egentlig sildefiske i Nordlands og Tromsø amter, naar undtages, at der udpaa høsten opsteg et noksaa stort fiske i Øksfjord i Vestfinmarken. Men dette fiske blev paa langt nær udnyttet paa grund af mangelfuld efterretning om fisket.

Det samme aar blev der foretaget prøvafiske med garn for det offentliges regning udfor Bø i Vesteraalen. Dette prøvafiske mislykkedes fuldstændigt, kun af og til enkelte sild; men saa var da blækspruten tilstede i desto større mængde. Naar man trak sildegarnene, medfulgte der i folderne paa disse tildels noksaa mange blæksprut.

Jeg har ogsaa i min beretning for 1898 nævnt om dette skadedyr som sildens værste fiende, og at den fandtes i store stimer fra inderste fjordbund til yderste havskjær og langt udenfor disse, og jeg fandt ogsaa, at det vilde være gavnligt, om videnskaben kunde ofre den nogen opmærksomhed.

Men noksaa merkeligt er det, at man om vinteren 1899 i januar og februar havde en forekomst af sild for Bø og Øksnæs i Vesteraalen og det, saavidt jeg bragte i erfaring, af samme sort, som det foregaaende aar forekom i Øksfjord. Der blev fisket lidt paa garn.

Helt til 1903 havde man i de mellemliggende aar intet væsentligt sildefiske. Men dette aar var der meget sild i næsten hver fjord i Nordlands og Tromsø amter, og der fangedes adskilligt saavel med not som med garn. Se forøvrigt min aarsberetning for dette aar.

Men ogsaa 1904 kan man vel kalde et merkeaar. Man havde nemlig forhaabning om, at der i dette aar vilde blive god tilgang paa sild, naar hensaaes til den noksaa rige forekomst i 1903 og tillige til, at silden stod i fjordene vinteren og vaaren udover. Men omkring midtsommer forsvandt ikke alene silden fra fjordene, men, som foran nævnt, ogsaa blækspruten. Naar undtages, at der om sommeren blev fanget nogle tusinde tønder veritabel fedsild i Folden, havde man ingen forekomst af sild førend medio eller ultimo september paa Helgeland, væsentlig for Herø og Alstadhaug herreder. Denne sildestim synes længere ud

paa høsten at være seget ind fjordene forbi Sandnæssjøen og ind Ranenfjord; thi fiskere har meddelt mig, at der i februar og mars iaar (1905) seg adskillig sild ud Ranenfjorden. Det er imidlertid at bemerke ved den i 1904 paa Helgeland fiskede sild, at den paa langt nær var af den fine kvalitet som den, der fiskedes i Folden det samme aar. Den var rigtignok større, men hverken saa fed eller finsmagende, ihvorvel man i tidligere dage fandt, at septembersilden var vor bedste spegesild.

Ovenfor har jeg udtalt, at blækspruten ifjor forsvandt fra vor kyst. Derefter synes der, især i vore fjorde, at have udviklet sig et fiskeliv, som vi hidtil paa lange tider har savnet. Der var saaledes en mængde smaafisk og fiskeyngel tilstede af næsten alle slags, ja ligetil at der i sommer forekom ikke ubetydeligt af etaarig og noget større „hvitting“, som mere sjelden viser sig heroppe. Dertil kommer de store stimer af smaasild, som udpaa høsten viste sig, en forekomst saa stor, som ikke har eksisteret paa mange aar.

Jeg har derfor faaet indtrykket af, at bløddyret „blækspruten“ har været en medvirkende aarsag til de seneste aars feilslagne fedsildfiskerier og forøvrigt øvet sin indflydelse paa fiskebestanden i fjordene idetheletaget. Og dette har man saa meget mere grund til at antage, naar hensees til, at bestanden af dette rovdyr kan have været ligestor, ja tildels maaske endog større end de forekommende sild- og smaafiskestimer. Det synes som ialfald utvilsomt, at blækspruten ikke har øvet nogen heldig indflydelse paa det, som heder yngre fiskebestand. Jeg har talt med folk, som har været øienvidne til dens herjinger i sildestimerne. Den kan saaledes gribe flere smaasild ad gangen med sine fangearme. Sit bytte synes den at fortære hurtigt; thi den fortsætter sin fangst uafbrudt og gaar med hurtig fart ligesaavel agterover som fremover.

Og merkeligt er det ogsaa, at naar der i de forskjellige aaringer om sommeren har vist sig tegn til sild, og der har været rigelig føde tilstede i sjøen, og man derfor havde godt haab om fiske, — saa har silden enten forsvundet ligesom umerkeligt, eller den kan have vist sig af og til for atter ligesaa hurtig at forsvinde. Den har i de sidste tiaar ikke vist sig paa samme maade som i syvti- og ottiaarene.

Med hensyn til hvad jeg her har udtalt angaaende blæksprutens forhold ligeoverfor silden, da gaar jeg ud fra den forudsætning, at fedsilden egentlig fører sit udviklingsliv i vore lange og dybe fjorde. Og kan dette liv nu faa føres uforstyrret af det ovenfor gjentagende nævnte bløddyr, antager jeg, at der kan være udsigt til, at Nordlands amt paany kan komme til at hævde sit ry som landets største og bedste fedsilddistrikt.

I forbindelse hermed kan meddeles, at der i vinter under torskefisket stod en masse storsild paa sjøen udfor Helgelandsværene. Den holdt til paa de almindelige fangstpladse og var ledsaget af grindhval, springere og stourvang.

Der gjordes et par fangstforsøg med garn, men vedkommende fiskere havde nok ikke rede paa, hvorledes man fisker sild i aate. Fangsten blev derfor høist ubetydelig, kun nogle stamper. Paalidelige fiskere berettede mig, at silden mellem 2den og 8de april landgik paa ydre side af Trænen; men de budsendte notbrug kom desværre forsent.

I de senere aar har der nok hver vinter staaet sild udfor Trænen og Mykørne, men man vil paastaa i ikke saa store stimer som iaar. Der paastaaes ogsaa, at den iaar først forlod kysten efter at have gydt.

Agnspørgsmaalet. Som allerede forhen nævnt har dette spørgsmaal været behandlet paa flere fiskerimøder saavel i Lofoten som andre steder, uden at man er kommet til noget endeligt resultat angaaende ordningen af denne vigtige sag. Spørgsmaalet er imidlertid nu blevet saa aktuelt, at kravet fra fiskerne: „Hvorledes kan vi faa denne sag ordnet paa bedste maade med hensyn til normale priser og mere regelmæssig tilførsel,“ stadig vil komme igjen, indtil man endelig er kommet til en nogenlunde tilfredsstillende løsning.

Og fiskernes krav maa her i de fleste tilfælder synes rimelige. Det hænder nemlig meget ofte, at agnsild, ubrugbar som almindelig handelsvare, betales med optil 20 à 30 kroner maalet, hvilket svarer til 10 à 15 kroner pr. kasse, de to førstnævnte tal, henholdsvis 20 og 10 kroner, en meget almindelig pris.

Og sikkert er det, at agnkontoen har paa fiskerens udgiftsbudget ofte været uforholdsmæssig høi, — har alt for meget beklippet hans i de senere aars tildels nok saa tarvelige fortjeneste.

Fra agnsælgerens side har jo det hele været en forretningssag; for ham har det kun gjældt at bringe mest mulig ud af sin forretning, og det skede jo hensigtsmæssigst, naar anledning gaves til at tage sig godt betalt, uanseet fiskerens økonomiske evne til at betale.

Det er vistnok saa, at agnsælgeren tildels maa styrte sin last, naar han ikke har naaet frem itide, saaledes at konkurrenter har været før ham i fiskeværret. Man har ogsaa derfor seet, at større agnkompanier har slaaet sig sammen for derved at fordrive de enkelte og muligens mindre modstandsdygtige konkurrenter, som har solgt sit agn til rimelige priser. Alene dette beviser, at agnsalget i Lofoten og andre steder ikke absolut hviler paa sunde principer. For agnsælgeren gjælder det at bringe mest muligt ud af sin vare. Og dette er jo et handelsprincip, som der intet er at sige paa. Men her bør man imidlertid erindre, at agnsalget ikke netop foregaar paa samme vis som salg af

almindelige handelsvarer; thi ved agnsalget er det som oftest de foreliggende omstændigheder, der er bestemmende, og det har vist sig, at priser paa agn i et og samme vær har den samme dag varieret optil 50 % og endog mere.

Naar anledning gaves, saaledes forekommer det ialfald mig, har det altid været agnsælgerens opgave at erholde mest muligt for agnet uanseet fangstomstændigheder. Ethvert større agnsildselskab har derfor ogsaa sine kommissionærer ved de respektive fiskesteder, som holder selskaberne underrettede om forholdene, og naar det beleilige øieblik for agnsalg er forhaanden.

Under diskussionen om agnspørgsmaalet har der været fremholdt, at ved dannelse af saakaldte agnforeninger blandt fiskerne vilde man faa en bedre ordning med hensyn til agnforsyningen. Og saadanne vil formentlig med tiden ogsaa vise sig paakrævet. Men jeg er nu af den formening, at skal en saadan agnforening kunne komme til at virke fuldt effektivt, maa der ogsaa til et praktisk arrangement, hvorved fiskerne bliver sat istand til en tid at kunne holde sit agn ferskt, om der ikke var anledning til at benytte samme, straks det var kjøbt.

I dette tilfælde mener jeg, at benyttelse af de amerikanske agnkasser vil være et probat middel til heldig løsning af et spørgsmaal, som er af saa stor økonomisk betydning for den fiskende befolkning under nær sagt alle forholde.

Ved anvendelse af dette praktiske redskab, hvis anskaffelse er en overkommelig ting for enhver nogenlunde selvhjulpne fisker, vil man blive sat istand til at holde sit agn friskt i flere dage og samtidig til enhver tid være forsynet med ferskt agn. Fordelen ved benyttelsen af disse agnkasser er derfor saa iøjnefaldende, at deres brug maa blive mere almindelig. Da vil agnspørgsmaalets heldige løsning formentlig være nær, og først da vil tale om dannelse af agnforeninger faa sin rette betydning; thi da er fiskerne saadan arrangeret, at de til enhver tid kun behøver at bestille det kvantum agn, som tiltrænges for et bestemt tidsrum.

Ogsaa for agnsælgerne vil en saadan ordning virke mere regulerende, saavel med hensyn til jevnere priser som ogsaa til, at man vil kunne undgaa at styrte overflødigt agn. Jeg mener nemlig, at al agnforsyning med tiden bør og vil komme til at ske efter bestilling fra fiskernes side. Og denne ordning tror jeg vil blive heldigst for begge parter.

Med fiskeristyrelsens tilladelse har jeg nu faaet arbeidet 4 saadanne agnkasser, der laanes ud til de forskellige fiskevær, saaledes at fiskerne selv praktisk kan blive kjendt med brugen af dette nyttige redskab. Men for et saa stort distrikt som Tromsø stift er dette et forsvindende antal til at kunne faa denne vigtige sag arbeidet frem saa hurtigt som

muligt. Det var derfor ønskeligt, at der maatte blive mig tilstaaet midler tilstrækkeligt til anskaffelse i det hele af 10 à 12 saadanne agnkasser til udlaan. Derved vilde jeg snarere og næsten overalt kunne faa anledning til at bibringe fiskerne forstaaelsen af disse kassers praktiske nytte.

Ferskfisk-eksporten. Angaaende denne har der vistnok været skrevet saa meget, at mere kan synes unødvendigt; men naar man blot ser hen til den emballage, der fremdeles benyttes til forsendelse af et meget vigtigt fødemiddel, der skal benyttes i fersk tilstand, vil man finde, at der endnu er meget at gjøre paa dette omraade. Man er endda paa flere hold meget lidet nøieregnende med, hvad slags emballage man benytter til forsendelse af fersk fisk. Der er vistnok skeet store fremskridt, men man er dog ikke naaet helt frem; thi der er alt for mange, der tager forliden hensyn til, hvad slags emballage der benyttes.

Med hensyn til emballagens art og fiskens behandling forøvrigt tillader jeg mig her at fremholde et tilfælde, jeg i 1899 var øienvidne til paa fiskemarkedet i Hamburg.

Der solgtes nemlig en dag endel sei, der var sendt fra England i forhen brugte laksekasser. Baade pakning og kasser var iorden. Dernæst solgtes ogsaa noget fisk, der var tilført fra Danmark. Denne fisk var særlig fint behandlet. Tilbage stod da én kasse fisk, mere lig en almindelig manufakturkasse. Den var sendt fra Norge, fra Vestlandet.

Baade før og endda mere ved aabning af kassen, der indeholdt fisk af forskjelligt slags, blev der gjort adskillige bemærkninger, just ikke særdeles rosende for nordmændene.

Der var i grunden nødtid paa fisk i de dage i Hamburg. Derfor opnaaede kassens væsentligste indhold — hyse — noksaa bra pris, men paa langt nær den pris, som danskerne fik for sin hyse.

Ved Bergens fiskeauktion var jeg i høst vidne til, at rødfisk (uer) fra Nordland i en og samme time, trods der var god begjær efter denne vare, solgtes til høist forskjellige priser, nemlig fra ca. 20 øre til ca. 40 øre pr. par. Den daarligt betalte havde imidlertid været kortest tid underveis, men var pakket i alt for store kasser, og havde været mindre godt behandlet før nedpakningen.

En god emballage og reel behandling forøvrigt havde selvfølgelig bragt andre priser for det hele. Nu maatte afsenderen, ialfald af den daarligst betalte her, absolut lide tab.

Efter adskillig konference har jeg nu faaet en trævarefabrik i Namsen til at holde lager af gode fiskekasser, forarbejdede af pløiede bord, i ensartede og bestemte størrelser for de forskjellige fiskesorter. Prisen for disse kasser er nu beregnet at leveres fragtfrit over hele Nordland.

Med hensyn til eksporten af fersk fisk fra Tromsø stift, saa er denne i det væsentligste hidtil foregaaet fra Nordlands og sydlige del af Tromsø amter. Men utvilsomt vil man ogsaa fra den nordligste del af Tromsø amt samt fra Vestfinmarken, eventuelt Østfinmarken, kunne deltage i denne eksport med fuld effektivitet, og jeg nærer det haab, at denne vigtige sag ogsaa her snart maa kunne arbeides frem.

Makrelfisket. I aar forekom der paa Helgeland og i Salten samt delvis i Lofoten en saadan masse makrel, som ikke før er hændt heroppe; ialfald har man ingen sikker beretning om saadan rigelig forekomst tidligere. Ja, den forekom paa enkelte steder i saa store mængder, at der vilde være blevet gjort gode fangster, hvis man havde havt forstaaelsen af, hvilken værdifuld fisk der var tilstede. Men dette opdagede man forsent.

Det var hovedsagelig i august, den kom under land; dog havde den nogle steder ogsaa vist sig i juli.

Det største indsig forekom, saavidt bekjendt, i Gildeskaal, hvor der paa et par steder fangedes flere hundrede tønder med stængenot, ligesom man ogsaa fiskede adskilligt med dorg. Foruden en mindre del, der solgtes fersk til Bodø, og dorgemakrellen, der blev saltet til husbrug, blev der af notfangsten flækket og saltet ca. 700 à 800 tønder for det amerikanske marked.

For Helgelands vedkommende skede den største fangst ved Rødø, hvor der blev opfisket ca. 3 000 stykker med drågnot, istandbragt af sammensatte sildegarn. Fisken blev saltet og sendt til sydbyerne. Forøvrigt har makrel været formerket omtrent langs hele Helgelands kyst helt fra Melø til Bindalen. Men dels var man uopmerksom paa dens tilstedeværelse, dels var man ukyndig i fangstmaaden ligesaavel som i tilvirkningsmaaden. Naar undtages Rødø, foregik fisket med almindelig seidorg; et enkelt sted fik man nogle paa sildegarn.

I Salten formerkes, foruden i Gildeskaal, makrel paa flere steder; saaledes opfiskedes i Steigen 1 000 stykker, hvoraf 600 paa garn, resten paa dorg. Partiet blev forbrugt i distriktet, dels fersk, dels flekket og saltet.

I Lofoten blev der i Flakstad opfisket ca. 300 stk., der forbrugtes i distriktet, samt i Buksnæs nogle tusinde stykker (der sagdes 30 000), hvoraf noget forbrugtes i hjemmene og resten blev tildels i iset og dels i saltet tilstand sendt sydover. For Østlofoten formerkedes ikke makrel.

Det synes saaledes, som om der har forekommet makrel, noget paa hvert sted, dog mest i Gildeskaal, og der kunde nok have været opfisket betydelig mere, hvis man itide havde været opmerksom paa dens fore-

komst. Det var gennemgaaende stor pen makrel. I Bodø solgtes den i fersk tilstand til byens forbrug for 15 øre pr. stykke.

I tidligere aaringer har der ofte forekommet makrel under fedsild-fisket, men mere sporadisk og desuden af den mindre sort, naar undtages i 1892 paa Raviken i Gildeskaal, hvor der i et notstæng sild forefandtes en ikke ubetydelig del makrel, men noget større end den almindelig forekommende smaamakrel.

I 1901 blev der under sildefisket ude i Vestfjorden fanget nogle eksemplarer stor pen makrel paa garn, men den muligens tilstedeværende stim forsvandt snart.

Denne forekomst af makrel maa ansees som en noksaa eiendommelig foreteelse paa disse kanter af landet. Om den kommer igjen til næste aar, kan man ingen mening have; men hvis saa skulde ske, vil den nok blive modtaget og tilgodegjort paa en ganske anden maade end iaar.

Risør-udstillingen. I høst besøgte jeg denne udstilling, specielt af interesse for de der udstillede petroleumsmotorer, samt ogsaa for at faa nærmere kjendskab til dersteds byggede fiskebaade, som jeg tidligere havde hørt saa rosende omtalt.

Hvad motorerne angaar, saa var her intet nyt at lære. Der var udstillet de samme typer, som vanligt er i brug, dog ikke i saa righoldigt assortement som i Marstrand 1904.

Men noget jeg syntes at faa stadfæstet ved denne udstilling var, at totakts petroleumsmotorer ikke yder den samme kraft, naar den er indsat i baad, som den firetakts maskine. En fabrikant, jeg henvendte mig til angaaende dette spørgsmaal, antog, at den totakts maskine med sin hurtigere omdreining knuser sjøen saa meget, at der let bliver endel død vand.

Der var ved ovennævnte udstilling anbragt en 3 hk. firetakts maskine i en brugsbaad og i en noget mindre lystbaad en totakts motor af samme styrke. Men motoren i brugsbaaden syntes dog at arbeide med en ganske anden kraft end maskinen i lystbaaden, uagtet begge maskiner vistnok var bremsede eller prøvede paa land efter ens regler, og hvorefter dens styrke selvfølgelig var blevet bestemt. Angaaende det her anførte tillod jeg mig spørgende at udtale til ovennævnte fabrikant, at hestekræfterne i totakts og firetakts motorer burde vistnok under praktisk brug kunne samstilles med hinanden som en pony til en arbejdshest.

Heldigt vilde det imidlertid være, om dette spørgsmaal, „hvilken af disse motorer passer bedst for brugsbaade,“ kunde faa sin endelige løsning. Jeg for min del er fremdeles af den opfatning, at ikke alene de

totakts petroleumsmotorer, men ogsaa benzinmotoren passer bedst i lette skyds- og lystbaade.

Hvad angaar ovennævnte fiskebaade, tror jeg ogsaa, at det vil være en heldig type at faa indført heroppe. Det var saavel seil- som sjødygtige baade og syntes forøvrigt at være særdeles praktiske for fiskeribedriften. Specielt tror jeg, at de vilde egne sig særdeles godt som storgarnbaade ved skreifiskerierne. En af de bedste bygmestere dernede lovede at sende mig en bygningstegning af disse baade.

Ellers bød udstillingen efter min formening intet særdeles nyt af interesse for fiskeribedriften.

Under opholdet i Risør havde jeg anledning til at sætte mig ind i brugen af hummerteiner, baade med hensyn til udsætning og optagning af disse, samt agnets anbringelse m. v. Jeg var med hummerfiskere paa sjøen til fangstpladsene.

Assurancespørgsmaalet er fremdeles lige brændende, da „Samhold“ endnu ikke er kommet iorden. Man har derfor kun at ty til de private selskaber, der tegner assurance til 6 % for krael- og 7½ % for klinkbyggede dæksbaade. Den mindre bemidlede fisker, som endnu ikke har seet sig istand til at anskaffe sig den tidsmæssige dæksbaad, har derimod ingen anledning til at faa sin eiendom sikret ved assurance.

I Tromsø amt eksisterer der nu 3 gjensidige baadforsikringsforeninger, nemlig en i Dyrø og en i Ibbestad herred, der allerede med held har virket i nogle aar, samt en nystiftet forening i Karlsø og Helgø herred. Ingen af disse foreninger tegner assurance udenfor sit distrikt.

For Finmarkens vedkommende vil der med hensyn til udlaan af det nye Finmarksfond komme til at stille sig mange vanskeligheder med hensyn til assurancespørgsmaalet. Maatte nu arbeidet i fiskeristyrelsen for oprettelse af baadassuranceforening snart finde sin heldige løsning.

Molo ved Eggum. Angaaende forbedring af havneforholdene ved Eggum har der i længere tid været fremsat krav fra fiskernes side. Men hidtil har man krævet forgjæves, trods at indflydelsesrige mænd har interesseret sig for sagen.

Ogsaa dette sted er en af disse forposter ude i havet, der ligger de store fiskebanker meget nær, og hvorfra der kan drives fiske det hele aar. Det er ikke alene af interesse for selve stedet og distriktet, men ogsaa for landet forøvrigt, at saadanne steder hjælpes frem ved, at havneforholdene forbedres.

Jeg har fuldt vel forstaaelsen af, at der kan indvendes mod dette sted, at havnen ikke vil blive anvendbar for fartøier, hvilket vistnok er en stor ulempe; men dette bør efter min formening ikke stille sig hin-

drende iveien for udbedring af havnen. Stedet vil utvilsomt da blive besøgt af mange flere fiskere, og fangsten vil blive tilgodegjort i fuld udstrækning.

De nuværende havneforhold ved Eggum er saaledes, at naar der ved høivande indtræffer vestlige storme, forliser som oftest alle paa havnen liggende baade, og det er vel en sørgelig kjendsgjerning, at dersteds er skeet mange baadforlis. Men da stedet egner sig saa godt for fiske, har man vanskeligt for at give slip paa det. Dertil kommer, at der paa selve Eggum bor omkring 300 à 350 mennesker.

Ved fiskerimødet, jeg afholdt der sidst afvigte sommer, fremkom der enstemmig udtalelse fra fiskerne om, at en molo, der udgaar fra Rød, har fremtid for sig med hensyn til udvidelse af havnen og til beskyttelse for vestlige vinde.

Derimod mente de, at en molo, der skulde skjærme for nordenvind, ikke var fuldt saa paakrævet som den ovenfor nævnte, da Ørenskjærene tildels skjærmer for sjøens voldsomhed fra den kant, samtidig som den slags vind sjelden medfører høi vandstand. Det er saadan i forbindelse med storm af vest og nordvest, der er den væsentlige aarsag til de for stedet hidtil saa ofte indtrufne ulykkestilfælder, hvortil er refereret i tidligere af befolkningen direkte indsendte meddelelser.

Ved det foreslaaede moloanlæg vil der blive plads for et betydeligt antal fiskebaade, langt større end hidtil, især naar havnen bliver oprenset, eventuelt opmudret.

Fiskehavet er saa at sige af ubegrænset udstrækning, hvortil kommer, at der er meget kort sjøvei, idet fiskebanken ligger ganske nær land.

Under disse hensyn maa jeg tillade mig paa det varmeste at anbefale, at Eggum maa blive forsynet med molo.

Havfiskefondene. Forespørgselen om laan, specielt af det ældre havfiskefond, er fremdeles mange, og er der i aarets løb alene gennem mit kontor til Norges fiskeristyreelse indsendt 64 andragender om laan af ovennævnte fond til et samlet beløb af kr. 164 160.00, samt desuden 9 andragender om laan af Finmarksfondet til beløb kr. 9 600.00.

Men for tiden er der jo at regne for nødstilstand i det ældre havfiskefonds kasse, idet man kun har de efterhaanden indkommende afdrag at disponere over til videre udlaan. Rigtignok blev der i dette aar overført fra dampskibsfondet ca. 70 000 kroner, men disse i forbindelse med afdragene kunde paa langt nær tilfredsstille de allerede foreliggende krav i form af indkomne andragender. Dette er jo let forklarligt, naar afdragene der aarlig indbetales, kun udgjør ca. 60 000 kroner, og der

for 1904 og iaar gjennem dette kontor alene indsendtes andragender til et samlet beløb af kr. 305 000.00.

Dette forhold er jo saa meget beklageligere, fordi der er flere distrikter, der nu først begynder at komme med i udviklingen med hensyn til anskaffelse af tidsmæssige farkoster, men som paa grund af hidtilværende mindre gunstige økonomiske forholde vanskeligt kan følge med i denne vigtige udvikling uden ved hjælp af billige laan, og derfor endda en stund maa staa tilbage.

Det er derfor høist ønskeligt, om de forslag, der nu foreligger til forhøjelse af det ældre havfiskefonds laanemidler, maatte faa en gunstig afgjørelse i tinget. Thi selv om det nævnte fond bliver forhøiet til alt i alt at udgjøre en million kroner, saa ofrer dog staten ikke mere end ca. 15 000 kroner i form af rentetab til fremme af fiskerieringen paa dette vigtige omraade, nemlig anskaffelse af tidsmæssige farkoster, og dette gjælder endog for det hele land.

Angaaende anvendelsen af fondets midler under disse specieit knappe pengeforholde har jeg faaet forstaaelsen af, at det er de kraelbyggede fiskebaade, der ansees fortrinsberettigede til saadanne laan. Dette finder jeg forsaavidt rimeligt, naar baaden skal stilles som sikkerhed for laanet; thi saadanne baade er jo gjennemgaaende mere sterkbyggede end de klinkbyggede og yder derfor ogsaa en mere fuldgod sikkerhed for laanet. En anden sag er det, naar laan ydes mod anden sikkerhed, f. eks. kommunegaranti, da mener jeg, at man her ingen forskjel bør gjøre, enten det er en klink- eller kraelbygget baad, til hvis anskaffelse der ønskes laan. Da finder jeg det heldigst, at andragenderne behandles efter tur, men dog med den forskjel, at de distrikter, som tidligere faa eller ingen laan har faaet, maa ansees fortrinsberettigede.

Gaar man derimod ud fra, hvad her først er nævnt med hensyn til bevilgning af laan, kan man let komme til at hindre hæderlige og dygtige fiskere i anskaffelse af en tidsmæssig farkost, trods at han har skaffet sig fuldgod sikkerhed for laanet. Fiskeren kan nemlig i mange tilfælde, selv med den bedste vilje, af økonomiske hensyn ikke strække sig længere end til at anskaffe sig en god, men dog billigere klinkbygget baad, hvormed han heroppe ialfald til enhver tid kan drive hvilket som helst fiske, jevngodt med de, som har seet sig raad til at anskaffe en kraelbygget baad. Jeg mener derfor, at her bør ingen forskjel gjøres, naar kun det offentlige er tilstrækkelig sikret, og at baaden forøvrigt kan ansees skikket til sit brug. Thi jo flere der kan faa anledning til at være med at drive et tidsmæssigt fiske, desto større økonomisk betydning kan man forudsætte, at det vil have baade for distrikt og land.

Om laan af dampskibsfondet har der i aarets løb kun forekommet et par forespørgsler. Man finder nemlig den slags farkoster lidet reg-

ningssvarende til at drive fiske med heroppe. Derimod vil der formentlig snart indkomme mange andragender om laan af Finmarksfondet.

Baadbygningen i Nordland gaar fremdeles raskt fremad med hensyn til bygning af saavel krael- som klinkbyggede baade. Saaledes opgiver lensmændene paa forespørgsel, at der er bygget i:

Hemnes, 11 store krael-, 23 store og 79 mindre klinkbyggede dæksbaade.

Vefsen, 11 større og 6 mindre kraelbyggede samt 36 større og mindre klinkbyggede dæksbaade.

Saltdalen, 29 store kraelbyggede samt 32 store og 36 mindre klinkbyggede dæksbaade.

Værdien af disse kan ansættes med en rum sum til ca. 500 000 à 600 000 kroner.

Af disse tal vil man se, hvilken betydelig indtægtskilde denne industri er for amtet. Det bemerkes imidlertid, at i ovennævnte beløb ikke er medtaget værdien af de aabne fiskebaade — større som mindre —, saavel af gammel som ny type. Disse repræsenterer selvfølgelig et stort antal og en betydelig kapital.

Om vandrelærerens virksomhed har jeg intet væsentlig at meddele, da den som bekjendt ikke sorterer under min inspektion.

Bodø den $\frac{31\text{te december } 1905.}{4\text{de april } 1906.}$

Ærbødigst

J. A. Johnsen.

Indberetning

fra Norges fiskeriagent i Tyskland **B. Dundas** til Norges fiskeristyreelse,
dateret 1ste mars 1906, indeholdende aarsberetning om
Tysklands sild- og fiskehandel i 1905.

1. Sildehandelen 1905.

Tysklands import af saltet sild til hovedmarkederne Memel, Königsberg, Danzig, Stettin, Rostock og Hamburg var i 1905 sammenlignet med 1904 og 1903:

	Memel.		
Indførsel	1905	1904	1903
Norsk fedsild og vaarsild.	574 tdr.	7 230 tdr.	10 114 tdr.
Skotsk og engelsk sild...	17 986 „	15 104 „	13 576 „
	18 560 tdr.	22 334 tdr.	23 690 tdr.

	1906	1905	1904
Lagerne 1ste januar	—	—	—
Norsk fedsild og vaarsild.	—	—	2 236 tdr.
Skotsk og engelsk sild...	5 648 tdr.	4 842 tdr.	4 117 „
	5 648 tdr.	4 842 tdr.	6 353 tdr.

	Königsberg.		
Indførsel	1905	1904	1903
Norsk og svensk sild	21 582 tdr.	29 378 tdr.	33 984 tdr.
Skotsk, engelsk og hol. sild	428 908 „	489 788 „	386 733 „
	450 490 tdr.	519 166 tdr.	420 717 tdr.

Lagerne 1ste januar	1906	1905	1904
Norsk sild.....	3 176 tdr.	2 085 tdr.	13 282 tdr.
Hollandsk sild	429 „	1 912 „	1 575 „
Skotsk og engelsk sild	127 522 „	132 241 „	118 806 „
	<u>131 127 tdr.</u>	<u>136 238 tdr.</u>	<u>133 663 tdr.</u>

Markedsnoteringer 1ste januar 1906.

Tilførselen af norsk sild var i løbet af høsten yderst ringe, og feilede jo ganske den virkelige gode fedsild. De udover vinteren tilførte partier bestod hovedsagelig af slofedsild og smaasild, som trods en rimelig prisfordring dog blev lidet paaagtet, vel hovedsagelig grundet de indre russiske uroligheder, der for Königsbergs vedkommende har virket lammende paa hele sildeforretningen.

Der noteredes ved nytaar for norsk slofedsild 25/26 mk., for smaasild 15/19 mk., crownspents 24½ mk., Yarmouth fulls 32/33 mk., mattfulls 30/31 mk. og for matties 30 mk., alt transito.

Danzig.

Indførsel	1905	1904	1903
Norsk sild.....	5 235 tdr.	638 tdr.	—
Skotsk, engelsk, hollandsk og tysk sild	242 744 „	268 674 „	198 020 tdr.
	<u>247 979 tdr.</u>	<u>269 312 tdr.</u>	<u>198 020 tdr.</u>

Lager 1ste januar	1906	1905	1904
Norsk, tysk og holl. sild ..	812 tdr.	5 777 tdr.	3 396 tdr.
Skotsk og engelsk sild	47 384 „	68 457 „	69 842 „
	<u>48 196 tdr.</u>	<u>74 234 tdr.</u>	<u>73 238 tdr.</u>

Grundet de smaa beholdninger viste der sig allerede mellem jul og nytaar stor kjøbelyst, saa den største del af beholdningen ved nytaar lagrer for anden haands regning. Noteringerne ved nytaar for crownfulls 38/39 mk., crownmattfulls 35/37 mk., crownmatties 32/33 mk., crownihlen 26/27 mk., Yarmouth fulls 34/35 mk., matties 31/32 mk., prima holländer 35 mk., kleine 34 mk., KKK og KK 34 mk., alt transito.

Stettin.

Indførsel	1905	1904	1903
Gammel fedsild	1 784 tdr.	15 312 tdr.	2 790 tdr.
Ny —	13 462 ”	10 282 ”	67 141 ”
Skaaren sild	18 152 ”	16 371 ”	24 631 ”
Slo- og vaarsild	30 928 ”	28 965 ”	18 650 ”
Norsk sild	64 326 tdr.	70 930 tdr.	113 212 tdr.
Skotsk og engelsk sild	464 277 ”	383 226 ”	252 190 ”
Hollandsk sild	72 880 ”	159 094 ”	152 499 ”
Tysk sild	20 411 ”	29 689 ”	16 436 ”
Svensk sild	1 577 ”	1 100 ”	1 603 ”
	623 471 tdr.	644 039 tdr.	535 940 tdr.

Lagerne 1ste januar	1906	1905	1904
Fedsild	3 843 tdr.	1 485 tdr.	31 342 tdr.
Skaaren sild	805 ”	267 ”	1 881 ”
Slo- og vaarsild	3 386 ”	6 447 ”	3 767 ”
Norsk sild	8 034 tdr.	8 199 tdr.	36 990 tdr.
Skotsk og engelsk sild	48 818 ”	34 444 ”	37 134 ”
Hollandsk sild	13 319 ”	16 770 ”	14 754 ”
Tysk sild	3 652 ”	7 796 ”	5 142 ”
Svensk sild	—	132 ”	140 ”
	73 823 tdr.	67 341 tdr.	94 160 tdr.

Ligesom ifjor slog ogsaa i det forløbne aar fedsildfisket feil, og indskrænkede derfor tilførselen sig kun til mindre sendelser med de ugentlige rutebaade. Den største del af importen bestod af smaafaldende fedsild, som i september—oktober fandt glat afsætning til 21/25 mk. for M-sild. Senere paa aaret blev efterspørgselen mindre, og gik den kun langsomt til 20/24 mk. De større merker, som var meget knap, nød god efterspørgsel til ualmindelig høie priser. Ved slutten af aaret var saavel kvaliteten som størrelsen af denne vare betydelig ringere, og afsætningen af den grund aftagende. Noteringerne ved aarets slutning var 38/42 mk. for KK og K og 26/32 mk. for M og MK. Mangelen paa fedsild førte til, at der fra Norge tilførtes andre sildesorter som erstatning, behandlet og ganet paa norsk maner, uden dog at finde rigtig indgang. Bedst anklang fandt den skotske vestkystsild, merket KK og K, hvoraf regelmæssige smaasendelser fandt kjøber. De voldsomme høie priser, som ogsaa i sidste sæson er bleven betalt for virkelig fedsild, beviser, at denne artikel har sin bestemte kundekreds, som foretrækker denne fremfor al

anden sild, men er kjøbernes fordringer med hensyn til pakning og sortering betydelig større end tidligere.

Vaarsildforretningen har gennemgaaende været tilfredsstillende og viste der sig høsten udover næsten stadig en stigende tendens og beholdningerne ved aarets udgang meget smaa. Ved aarsskiftet betaltes fra 19 op til 20/21 mk. efter størrelse og kvalitet.

Slosildforretningen har været liden grundet mangel paa passende vare. Den smaaafaldende vare er lidet omtykt.

Omsætningen af alle andre sildesorter var i forgangne aar tilfredsstillende, da efterspørgselen den hele tid var meget livlig, og de ankomne partier skotsk, hollandsk og tysk sild fandt i lang tid slank afsætning fra borde til stigende priser, hvilket vel for en stor del skyldes de høje kjødpriser, paa samme tid som konsumenten af sild tiltager betydeligt.

Rostock.

Indførsel	1905	1904	1903
Alle sorter sild	25 000 tdr.	23 000 tdr.	24 000 tdr.
Lager 1ste januar	1906	1905	1904
Alle sorter sild	3 500 tdr.	3 000 tdr.	3 500 tdr.

Hamburg.

Indførsel	1905	1904	1903
Gammel norsk sild	17 508 tdr.	14 593 tdr.	11 763 tdr.
Ny —	36 025 „	17 055 „	39 593 „
Norsk sild ¹⁾	53 533 tdr.	31 648 tdr.	51 302 tdr.
Svensk sild	2 638 „	606 „	596 „
Gammel hollandsk sild	4 040 „	8 601 „	6 075 „
Ny —	24 957 „	20 944 „	21 763 „
Tysk sild	46 513 „	16 615 „	51 568 „
Gammel skotsk sild	5 626 „	4 634 „	1 596 „
Ny —	194 920 „	171 848 „	178 404 „
	332 227 tdr.	254 896 tdr.	361 304 tdr.
Lagerne 1ste januar	1906	1905	1904
Slosild	741 tdr.	117 tdr.	426 tdr.
Fedsild	115 „	26 „	1 384 „
Skaaren sild	1 041 „	112 „	746 „
Vaarsild	95 „	186 „	116 „
Brisling	130 „	15 „	7 „
Norsk sild	2 122 tdr.	456 tdr.	2 679 tdr.

¹⁾ Heri ogsaa indbefattet importen af skaaren sild.

Norsk sild	2 122 tdr.	456 tdr.	2 679 tdr.
Skotsk og engelsk sild	3 077 „	2 960 „	4 012 „
Hollandsk sild	233 „	458 „	1 619 „
Tysk sild.....	1 083 „	2 316 „	1 294 „
	6 515 tdr.	6 190 tdr.	9 604 tdr.

Markedsnoteringer 1ste januar.

	1906	1905	1904
Crownfulls	mk. 37—39	mk. 29—29 ¹ / ₂	mk. 29
Skotsk fulls	„ 29—30	„ 20—22	„ 24—25
— spents	„ 25—26	„ —	„ —
— ihlen	„ —	„ 17 ¹ / ₂	„ —
Yarmouth fulls	„ 30—32	„ —	„ 21
— matties	„ —	„ —	„ 16—18
Hollænder superior.....	„ 41—42	„ 31	„ 30
— sortiert	„ 36—37	„ 28	„ 26—27
— prima.....	„ 30—32	„ 22 ¹ / ₂	„ 20—21
— smaa fulls.....	„ 30—31	„ 20	„ 19—20
— ihlen	„ 29—30	„ 20	„ 16—20
Tysk superior toldfri	„ 44—45	„ 36 ¹ / ₂	„ 30
— prima „	„ 35—40	„ 27 ¹ / ₂	„ 24—26
— ihlen „	„ 33—34	„ 24	„ 16—20
Norsk slosild.....	„ 24—33	„ 25—37	„ 26—32
— KKK.....	„ 25—30	„ —	„ 24—25
— KK	„ 25—30	„ —	„ 22—23
— K	„ —	„ —	„ 18—20
— MK	„ —	„ —	„ 14—15
Skaaren sild	„ 20—40	„ 35—36	„ 18—23
Brisling	„ 17—20	„ —	„ 8—12

Den samlede import.

	1905	1904	1903
Memel.....	18 560 tdr.	22 334 tdr.	23 690 tdr.
Køningsberg	450 490 „	519 166 „	420 717 „
Danzig.....	247 979 „	269 312 „	198 020 „
Stettin.....	623 471 „	644 039 „	535 940 „
Rostock.....	25 000 „	23 000 „	24 000 „
Hamburg	332 227 „	254 896 „	316 304 „
	1 697 727 tdr.	1 732 747 tdr.	1 563 671 tdr.

Det samlede lager den 1ste januar.

	1906	1905	1904
Memel	5 648 tdr.	4 842 tdr.	6 353 tdr.
Køningsberg	131 127 „	136 238 „	133 663 „
Danzig	48 196 „	74 234 „	73 238 „
Stettin	73 823 „	67 341 „	94 160 „
Rostock	3 590 „	3 000 „	3 500 „
Hamburg	6 515 „	6 190 „	9 604 „
	<hr/> 268 809 tdr.	<hr/> 291 845 tdr.	<hr/> 320 518 tdr.

Forretningen var hele aaret igjennem ret tilfredsstillende. Aaret begyndte med middelmaadige lager overalt, og skjønt poteterne var baade dyre og daarlige, var konsumenten saa betydelig, at priserne steg lidt efter lidt saa at sige for alle sorter, og sæsonen 1904—05 sluttede med næsten tomme lager. Kun smaaafaldende matties i ishusene var der for meget af og maatte realiseres tildels med tab. Saaledes viste det sig allerede paa foraaaret, at efterspørgselen var ualmindelig god, og vedblev ligesaa i den nye sæson, især da fangsten i Holland viste sig at blive meget daarlig og fedsildfangsten i Norge næsten udeblev, dertil kom de høie kjødpriser og udpaa sommeren og høsten gode og billige poteter. Følgelig var der stadig en stigende tendens næsten for alle sorter sild, om ikke for alle lige, saa gjorde det dog sin indflydelse ogsaa paa de mindre gangbare sorter.

I begyndelsen af aaret indtil mai steg successive tysk tild, prima fra 27 til 30 mk., ihlen fra 16 til 20 mk., hollænder prima fra 20 til 26 mk., skotsk crownfulls fra 28 til 32 mk. Slosild influeredes derimod noget af den rige vaarsildfangst og faldt fra 27/37 til 24/31 mk., men den bedre vare blev dog knap, og maatte prisen igjen for denne op i 34 mk. Skjæresild var hele tiden fremigjennem meget knap, og holdt priserne sig ualmindelig høie, ja selv svensk skaaren sild, som ikke ellers er noget eftertragtet, fandt kjøber til 25/27 mk., norsk skaaren sild betingede 32/38 mk.

Saaledes stillede situationen sig i begyndelsen af mai, da den nye sæson begyndte. Overalt var lagerne rømmet, og blev de første tilførsler af skotsk matties hurtig solgt til gode priser, varierende efter kvalitet fra 90/100, 60/80 til 32/55 mk., hele sæsonen gjennem.

Sildefangsten i Holland var fra begyndelsen af meget liden, og forlangtes der saa høie priser, at det for kjøberne ikke kunde svare regning mod de billigere skotske priser. Man forlangte for hollandsk prima 45/50 mk., gik dog ned til 37 mk., men kunde dog ikke komme til forretning, ja selv hollandsk matties til 42 mk. efterpaa 28—30 mk.

gik ikke. Først i august, da priserne for prima kom ned i 28—31 mk. og matties i 24 mk., kom der mere fart i forretningen, især for matties, som gaar meget som erstatning for fedsild, som jo næsten udeblev. Priserne maatte jo rette sig efter tilførselen, men holdt sig idetheletaget høit, ja maaske vel saa høit som den konkurrerende tyske sild.

Forretningen med Norge var desværre hele aaret igjennem af mindre betydning. I sommerens løb var der foruden nogle rester slosild hovedsagelig kun vaarsild, som var rigelig, og da priserne for ny skotsk og hollandsk sild blev saa høie, gik vaarsilden ogsaa op fra 16 til 20/21 mk. og fandt bra afsætning. Den første fedsild ankom kun sparsomt og fandt dog vanskelig kjøber, især da kvaliteten ikke tilfredsstillende. Nordsøsilden faldt heller ikke i kvalitet i forhold til de forlangte priser, og var derfor tilførselen af denne sort ogsaa liden. Prisen varierede efter kvaliteten fra 25 til 32 mk. Derimod var importen af islandsild større end ellers og fandt ret god afsætning til røgerne, skjønt man fandt kvaliteten næsten for fed til røgning, den opnaaede dog høie priser, fra 30 til 34 mk., dog blev den fastere slosild, naar den kom, foretrukket, kun beklagede man meget, at den faldt gjennemgaaende for smaa iaar. Den mest beliebte størrelse er fra 330 til 400 stkr, pr. strampakket tønde, og betales den med 30 til 35 mk., medens den mindre sort udbødes til 22/24 mk.

I skjæresild var forretningen betydelig glædeligere end aaret før, som jo næsten intet bragte. Priserne for de mindre sorter faldt jo lidt efter hvert, eftersom offerterne blev rigeligere, medens de større sorter fra 40 pr. kilo og større holdt sig høie hele sæsonen. Efter nytaar maatte rigtignok de mindste størrelser ned i 18/22 mk., medens stor vare fremdeles betinger høie priser.

Letsaltet brisling var paa den bedste konsumtid udover sommeren meget knap og steg prisen stadig lige op til 35/36 mk. Udpaa vinteren kom endel, men meget magrere kvalitet, som man lige til slutten af aaret kunde købe til 20/21 mk. Fuldsaltet brisling 15/17 mk., ansjos 13/14 mk. pr. halvtønde.

Fersksildtrafikken tiltager fra aar til andet, man anslaaer importen i 1905 fra alle lande til 550 000 kasser mod 462 000 i 1904 og 376 550 i 1903. Dette gjør selvfølgelig ikke saa liden afbræk i konsumenten af saltet sild, men viser det sig, at konsumenten af sild idetheletaget har tiltaget saa kolossalt, at der er marked for begge sorter. Priserne for fersk sild holdt sig gjennemgaaende høie og mere stabil end i tidligere aar.

Ferskfiskhandelen 1905.

Ferskfiskhandelen mellem Norge og Tyskland gaar stadig fremad, hvad importen angaar, det viser sig, at tyskerne bliver mere og mere en fiskespisende nation, thi selv om den tyske fiskeflaade forøges for hvert aar med større og mere hurtiggaaende baade, kan de dog ikke fiskeføde sig selv. Paa den varmeste aarstid kan det rigtignok ikke lønne sig at sende den ellers saa eftertragtede huse herved, men fra høsten og fremover til paaske finder den altid afsætning. Priserne varierer jo nok saa meget, fra 10/15 op til 25/30 pf. pr. $\frac{1}{2}$ kg., men har dog priserne holdt sig mere stabile det sidste aar end tidligere. Kveiten finder altid mere afsætning, og kan man altid gjøre regning paa bra priser, selv den uhyre store, som man tidligere ikke gjerne vilde have, gaar nu ethvert kvantum af. Kommer der vel meget en gang, saa lagres den i kjølerum, indtil den bruges. Det kan lønne sig for de finere fiskesorter, men ikke for de almindelige billige, dertil er omkostningerne for store. Sei har der i det sidste aar været mindre af end tidligere, det kommer selvfølgelig af feilslaaet fiske. Prisen har holdt sig i 10/12 pf. pr. $\frac{1}{2}$ kg.

De finere fiskesorter som laks, ørret fandt hele sæsonen livlig afsætning og for største delen ret høie priser. Forpakningen af fersk fisk har jo med aarene forbedret sig betydeligt, men bruges kasserne tildels for længe, saa det er ikke alene, at de holder daarlig sammen tilslut, men de indeholder efter min mening et smittestof, som gjør, at fisken let bedærvs. Noget man endnu desværre ofte hører klage over og med rette er ogsaa, at fisken hyppig er for gammel ved afsendelsen. Aalen behøves ikke nu absolut at være levende ved afsendelsen, naar den kun er spring fersk. Den er en eftertragtet artikel her.

Tørfiskhandelen 1905.

Ved aarets begyndelse var beholdningerne i Tyskland usedvanlig smaa, og da ny vare kom i markedet, var alt det gamle længst solgt. Trods det bedre fiske og det forøgede vegtkvantum af hængt fisk satte prisen ind meget høit, henimod 85 mk. for rundfisk. I august, september var stemningen flauere, men trods de høie priser blev konsumenten god, saa at priserne avancerede endnu nogle mark. I endnu høiere grad end ifjor var kvantumet af smaasorter og rodskjær usedvanligt knapt, og disse sorter betaltes derfor meget høit, enkelte sorter som f. eks. zartfisk opnaaede uanede priser, ligetil 125/130 mk. pr. 100 kg.

Da lagerne baade i Norge, her og Italien er høist ubetydelige, vil den nye vare finde tomme og kjøbefærdige markeder, og det tør vel siges, at udsigterne for denne branche ligger gunstigt.

Seifisket var jo næsten ganske mislykket. Denne sort har de sidste aar fundet nye og større markeder og har som følge deraf og grundet den store knaphed opnaaet priser over det dobbelte af, hvad der betalt for nogle aar siden, eller op til 70 mk. pr. 100 kg.

Tranhandelen 1905.

Hamburgs tranimport 1905:

Fra Norge.....	14 000 fade	
„ Storbritanien.....	9 600 „	
„ Amerika	1 500 „	
„ Spanien og Portugal	2 700 „	
„ Danmark	4 500 „	
„ Sverige.....	700 „	
„ diverse lande	4 600 „	
	<hr/>	
	37 600 fade	= 64 000 tdr.
„ Norge.....		18 000 „
„ Japan.....	84 000 kasser	= 28 000 „
		<hr/>
		110 000 tdr.

imod 80 578 tdr. i 1904 og 88 861 tdr. i 1903.

Heraf var:

Bruntran.....	8 500 tdr.	imod	7 800 tdr.
Blank og brunblank	92 800 „	—	66 578 „
Raa medicin	1 900 „	—	2 800 „
Damptran.....	6 800 „	—	3 400 „
	<hr/>		
	110 000 tdr.	imod	80 578 tdr.

Lagerne 1ste januar:

	1906		1905
Bruntran	2 040 tdr.	imod	2 500 tdr.
Blank og brunblank	10 745 „	—	12 500 „
Raa medicin	440 „	—	1 150 „
Damptran	660 „	—	210 „
	<hr/>		
	13 885 tdr.	imod	16 360 tdr.

Damp medicintran begyndte i februar maaned med en pris af mk. 125, hvilken pris holdt sig uforandret til midten af mars. Da fangsten i Norge og derved damptranproduktionen tiltog betydelig, maatte priserne ned og naaede i mai—juni det laveste niveau, ca. 70 mk. pr. tønde. Trods den store produktion af damptran viste der sig en livlig efterspørgsel, saa priserne hævede sig igjen til 90 mk., men maatte dog ved aarets slutning ned i 76/78 mk.

I raa medicintran var produktionen forholdsvis liden, og blev naturligvis omsætningen derefter. Den høieste pris var ca. 80 mk., ved aarets udgang ca. 70 mk.

I medicinal blank og brunblank tran var omsætningen ret tilfredsstillende, og bevægede priserne sig for de blanke sorter mellem 60 og 70 mk. og for de brunblanke mellem 50 og 60 mk.

Bruntran, grønlandtran, hvaltran og japantran og alle øvrige tekniske sorter laa de første 9 maaneder af aaret temmelig stille og uden nogen nævneværdig prisdifferance, derimod belivede forretningen sig i de sidste 3 maaneder og især i december, saa priserne viste en betydelig stigende tendens og fast marked ved slutten af aaret.

Følgende tabel udviser de ugentlige kvanta landede iaar i Baltasound:

		Cran
I ugen endt juni	10de.....	225
—:— —	17de.....	7 094
—:— —	24de.....	17 108
—:— juli	1ste	16 251
—:— —	8de.....	24 834
—:— —	15de.....	20 714
—:— —	22de.....	36 016
—:— —	29de.....	45 541
—:— august	5te	25 487
—:— —	12te	19 785
—:— —	19de.....	20 981
—:— —	26de.....	7 050
—:— septbr.	2den.....	1 550
—:— —	9de.....	650
Tilsammen		243 296

For stationerne paa vestkysten var fisket gennemgaaende mislykket. Paa de almindelige fiskegrunde, som ligger ca. 20 engelske mil ud for Hamar og Hillswick og hvor der ifjor dreves et glimrende fiske, forekom der iaar en masse „dogfish“, hvorimod sild savnedes ganske.

Nedenstaaende specificeret opgave over de betydeligste veststationer, deres totalfangst sammenlignet med 1904.

	1904	1905
Baltasound	162 466 cran	243 296 cran
Uyasound	11 400 „	10 833 „
Cullivoe.....	10 770 „	12 014 „
Ronas Voe.....	15 900 „	3 455 „
Hillswick & Hamar.....	24 000 „	4 308 „
Walls	13 623 „	6 498 „
Scalloway	24 900 „	34 931 „
Hoswick, Levenwick og Sandsair	17 800 „	26 538 „

Ved Lerwick, som i de sidste aar har været hovedstationen for Shetlandsfisket, startedes fisket i midten af mai og paagik uafbrudt i 4 maaneder. Der forekom ikke en dag uden større og mindre afleveringer, og for at give en ide om det rige fiske, som der fandt sted, kan anføres, at gjennemsnitfangsten pr. dag fra den 22de juli til den 16de september holdt sig altid over 10 cran pr. baad. Dette skyldes hovedsagelig den stadig voksende dampdrivgarnsflaade, som uafhængig af veir og vind kan

Sildefisket ved Shetland i 1905.

Beretning fra Norges Fiskeriagent i Storbritannien, **Hans Johnsen.**

Det netop afsluttede sildefiske ved Shetland gav iaar et rigere udbytte end nogensinde før, idet det opfiskede kvantum til den 16de september var 627 922 cran med en totalværdi af £ 572 871 imod 539 287 cran i tilsvarende tidsrum forrige aar og en totalværdi af £ 315 649. Shetlandsfisket udgjør iaar mere end halvdelen af den hele skotske sildefangst, som for Skotlands østkyst ifølge de officielle opgaver angives i samme tidsperiode til 551 406 cran, altsaa 76 516 cran mindre end Shetlands.

Allerede i midten af mai var flere baade beskæftigede ved Lerwick og Scalloway, men det saakaldte „early fishing“ tog først sin virkelige begyndelse den 10de juni. Antallet af seil- og dampdrivgarnsbaade, som deltog i fisket ved de forskjellige stationer, var i begyndelsen af juli 1 815, imod 1 586 ifjor og 1 627 i 1903. Af denne fiskeflaade talte dampdrivgarnsbaadene ca. 300 og de lokale baade 280 i antal.

De baade, som drev fisket ved de mindre stationer, var engagerede efter en pris af 15 sh. pr. cran, hvorimod auktionssalg benyttedes saavel i Lerwick som Scalloway; i Baltasound derimod solgtes silden efter en fastsat dagspris.

Ved de tre vigtigste fiskecentre — Lerwick, Baltasound og Scalloway — paagik der et ualmindeligt rigt fiske hele sæsonen igjennem.

I Baltasound, hvor ca. 600 seilbaade og 60 dampere var i virksomhed, skeede der stadig regulære afleveringer og beløb den største ugefangst til 45 541 cran imod 52 234 cran ifjor. Som brug og skik har de ved Baltasound beskæftigede baade før om aarene forladt stedet ved det tidlige fiskes slutning, men iaar med gunstige udsigter for fortsat godt fiske og høie priser vedblev de at fiske til de sidste dage af august og derved bragte totalfangsten for Baltasound til langt at overskride noget tidligere aars.

naa frem og tilbage til fiskepladsen, medens seilbaadene ofte er nødte til at holde sig iro paa grund af vindstille eller uveir.

Der var ialt ca. 190 dampdrivgarnsbaade og 300 seilbaade repræsenterede i Lerwick.

Følgende tabel over ugefangstene i Lerwick:

		Cran
I ugen endt juni	3die	521
—z— —	10de.....	1 630
—z— —	17de.....	3 161
—z— —	24de.....	9 621
—z— juli	1ste	8 188
—z— —	8de.....	11 812
—z— —	15de.....	14 765
—z— —	22de.....	32 970
—z— —	29de.....	15 480
—z— august	5te	26 389
—z— —	12te	42 667
—z— —	19de.....	32 278
—z— —	26de.....	27 488
—z— septbr.	2den.....	16 491
—z— —	9de.....	16 018
—z— —	16de.....	9 660
Tilsammen		269 139

Ifjor var totalfangsten i Lerwick 227 600 cran, i 1903 112 325 cran og i 1902 99 102 cran.

Opgave over totalfangstene og værdien for Lerwick i de syv sidste aar:

Aar	Cran	Værdi
1899	94 251	£ 121 442
1900	132 173	„ 137 674
1901	134 170	„ 82 567
1902	99 102	„ 103 428
1903	112 325	„ 108 935
1904	227 600	„ 108 320
1905	269 139	„ 240 381

Priserne holdt sig jevnt høie under hele sæsonen og varierede fra 10 sh. til 26 sh. 9 d pr. cran, alt efter tilførsel og kvalitet.

Nedenstaaende opgave over gennemsnitspriserne pr. maaned i de fire sidste aar:

	1902	1903	1904	1905
Mai.....	11 sh. 9 d	9 sh. 0 d	11 sh. 3 d	11 sh. 4 d
Juni.....	14 „ 3 „	16 „ 3 „	13 „ 9 „	14 „ 11 d
Juli.....	18 „ 1 „	20 „ 8 „	13 „ 8 „	19 „ 7 d
August....	23 „ 5 „	15 „ 5 „	8 „ 7 „	18 „ 2 d
September .	20 „ 6 „	15 „ 0 „	6 „ 0 „	15 „ 3 d

Gjennemsnittsprisen for den hele sæson var iaar 18 sh. pr. cran, i 1904 11 sh. 3 d., i 1903 18 sh. 3 d, i 1902 18 sh. 4 d, i 1901 13 sh. 3 d, i 1900 19 sh., i 1899 19 sh. 3 d.

Følgende opgave over totalfangst og gjennemsnittsfangst pr. baad for det tidlige og sene fiske siden 1894:

Aar	Baadantal	Gjennemsnittsfangst pr. baad	Totalfangst
1894.....	330	503 cran	166 224 cran
1895.....	360	354 —	128 490 —
1896.....	421	253 —	106 663 —
1897.....	490	279 —	137 145 —
1898.....	590	309 —	182 139 —
1899.....	727	323 —	241 914 —
1900.....	817	390 —	320 000 —
1901.....	907	465 —	422 571 —
1902.....	946	324 —	306 551 —
1903.....	1 032	293 —	302 322 —
1904.....	1 142	468 —	533 104 —
1905.....	1 407	446 —	627 922 —

Dampdrivgarnsbaadene siges at have havt en bruttofortjeneste af ca. £ 1 000 pr. baad og de lokale seilbaade henved £ 300 pr. baad.

Der har iaar foregaaet en livlig eksport af saltet sild til de kontinentale markeder, og indtil den 16de september var der ialt afskibet følgende:

	1905		1904
Direkte.....	583 819 $\frac{1}{2}$ tønner		461 370 $\frac{1}{2}$ tønner
Langs kysten.....	98 140 —		53 411 —
	Ialt 681 959 $\frac{1}{2}$ tønner		514 781 $\frac{1}{2}$ tønner

Foruden ovennævnte kvanta var der ca. 85 000 tønner paa lager for skibning.

I Lerwick var der fremmødt foruden de faste røgere og saltere flere fremmede saltefartøier, hovedsagelig norske, som medbragte arbejdsfolk og drev saltning ombord. Endel opkøbere afsendte daglig større

partier af fersk sild til Londonermarkedet. Desuden var der sat igang dampskibsforbindelse mellem Lerwick, Scalloway og Hamburg før iset sild transport; denne sild blev ved ankomsten til Hamburg røgt.

Priserne paa kontinentet har iaar holdt sig godt oppe, hvilket har sin grund i mindre tilførsel fra Skotland og ligeledes i fredsslutningen mellem Rusland og Japan.

Fisket var hele tiden begunstiget af udmerket veir og fiskerne mistede forholdsvis lidet af garn og andre fiskeredskaber.

Hull i oktober 1905.

Ærbødigst

Hans Johnsen.

B. Styrelsens videnskabelige afdeling.

I. Almindelig havforskning.

Sommeren 1905 udkom „Norsk Havfiske“ ved Johan Hjort, udgivet af „Selskabet for de norske fiskeriers fremme“ med departementets til-ladelse. Denne bog paa ca. 800 tryksider med mange tegninger og karter indeholder det vigtigste af de resultater, som er indvundet ved „Michael Sars“s togter i aarene 1900—1904. I bogens første del, som omfatter de almindelige resultater under titelen „Havforskning og havfiske“, findes følgende afhandlinger om almindelig havforskning: „Farvandenens hydro-grafiske forhold“ af Helland-Hansen; „Nordhavets fritsvævende plante-og dyreliv“ af professor Gran; „Havbundens dyreliv“ af dr. Appelløf; „Kort oversigt over de internationale fiskeriundersøgelers resultater“ af dr. Hjort og dr. Petersen. Der kan her henvises til disse afhandlinger. Ved K. Dahls undersøgelser i søndenfjeldske fjorde er der indvundet mange værdifulde almindelige oplysninger om fjordenes naturforhold. Prof. Nansen og Helland-Hansen har faaet færdigtrykt et meget stort materiale af karter og snit over Nordhavet; teksten er nu under trykning. Af nye undersøgelser i 1905 fremhæves: i mai gjordes et togt til bottle-nosefelterne, hvorunder der blev anstillet mange observationer over hydrografi og plankton; om sommeren arbeidede „Michael Sars“ i Finmarken og tog da en hel del lodskud med temperaturmaalinger, saa at man for 1905 kan lave et fuldstændig kart over bundtemperaturerne i Finmarkens østhav, ligesom det fritsvævende dyre- og planteliv blev studeret. Om høsten gjordes undersøgelser efter sild udenfor Nordland med samtidige hydrografiske observationer, og i november gjordes et specielt hydrografisk togt fra Brønnø gennem „Golfstrømmen“ til midt i Nordhavet, omtrent $1\frac{1}{2}^{\circ}$ v. l. I løbet af sommerhalvaaret (april—oktober) gjorde K. Dahl sine talrige fjordundersøgelser, der nu er offentliggjort (i „Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier“, 1ste hefte 1906). Fra 6 forskellige fangstfartøier er der indkommet et betydeligt materiale af hydrografiske observationer fra Nordhavet og Ishavet.

II. Fiskeforsøg og studier af fiskerierne.

I den tidligere nævnte bog „Norsk havfiske“ omhandler 2den del alle de fiskeforsøg, som er udførte med „Michael Sars“ og andre fartøier for statsbevilling fra 1900 til og med 1904. Denne del af bogen indeholder et stort journalmateriale over fangster etc. paa alle de omraader, som undersøgelserne har omspændt; den indeholder ogsaa en række dybdekarter over disse omraader.

A. „Michael Sars“s fiskeforsøg.

1. Bankfiskeforsøg i Finmarkshavet.

Udførlig beretning om disse forsøg, der udførtes af „Michael Sars“ under samarbeide med 7 leiede fartøier foreligger. Beretningen, som er udarbejdet af kaptein Thor Iversen, vil blive indtaget i 4de hefte 1905 af „Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier“.

Beretningen er ledsaget af 4 karter, og den begynder med en beskrivelse af „Farvandets dybdeforhold og bundbeskaffenhed“ bygget paa de nyeste erfaringer.

Havet omkring Østfinmarken blev først undersøgt.

Samtlige undersøgelser og fiskeforsøg indtil midten af juli godtgjorde ved de meget smaa fangster, at ingen større fisketyngde af torsk eller anden fisk stod noget steds inden det omraade, forsøgene omfattede, og heller ikke paa Tromsøflaket, som blev undersøgt af s/s „Ariel“, fandtes der torsk eller anden fisk i større mængde, naar undtages kveite, som dette fartøis fangster væsentligst bestod af.

Ogsaa paa landbakken var der særdeles liden forekomst af fisk, maaske dog bedre end ude paa havbankerne.

Det ofte meget daarlige agn, som benyttedes, var sikkerlig skyld i de ofte saa rent elendige fangster, men fiskeforsøg blev dog gjort ofte med noksaa god agn uden en eneste rig fangst, saa at det med bestemt-
hed kan paastaes, at der praktisk talt ingen fisk var indenfor det undersøgte havomraade.

Som følge af de uheldige fiskeforholde udenfor Finmarken besluttedes at gjøre indgaaende undersøgelser paa Bjørnøbanken, hvor der i 1901 af „Michael Sars“ blev paavist stor forekomst af torsk og kveite paa 125—150 favner langs bankskraanningen mod vest.

Foruden „Michael Sars“ deltog ogsaa 4 af de andre undersøgelsesfartøier. Turen varede fra 17de—27de juli.

De indvundne erfaringer fra denne tur var, at temmelig koldt vand bedækkede banken syd og øst af Bjørnøen, mens varmere vand fandtes sydvest og vest. Forekomst af hyse, brosme, stenbit, kveite og torsk

blev paavist, men ikke i saa stor mængde, at drivværdig fangst kunde opnaaes, dog viser „Michael Sars“, station 3—4, kart III tildels noksaa god forekomst af torsk, og sandsynligvis vilde fangsterne være bleven betydelig bedre baade for „Michael Sars“ og de øvrige fartøiers vedkommende, hvis det benyttede agn havde været bedre. Bedste fangster fik man paa bankskraaning 110—140 favner. Inde paa selve bankplateauet gav fiskeforsøg særdeles ringe udbytte.

Torsken var af udseende og størrelse som almindelig fyldig skrei og var tildels fuldproppet af ufordøiede smaaafisk, lodde og yngel af uer.

Efter hjemkomsten fra 1ste Bjørnøtur udførte „Michael Sars“ en kort tur til Murmankysten for at se om større fisketyngde imidlertid havde indfundet sig her; men paa grund af agnmangel maatte saltet nordsjøsild benyttes som agn, og fangsten blev ubetydelig. Heller ikke russebaade, som fiskede paa samme sted, fik nævneværdig med fisk, endskjønt deres fangster var betydelig bedre end vore paa grund af, at de benyttet fersk lodde til agn. Motorkutter „Glimt“ gjorde en tur til Østbanken, mens 1ste Bjørnøtur blev udført. Denne tur indbragte større udbytte end de 3 foregaaende ture, men fiskeforsøg ugen efter gav igjen et skralt udbytte.

Da ingen bedring merkedes med hensyn til fiskeforekomsterne paa bankerne udfør Finmarken, blev en ny tur til Bjørnøen planlagt og paa-begyndt 1ste august. Denne 2den Bjørnøtur, som varede indtil 14de august, blev udført af „Michael Sars“ og kutter „Cockatoo“, der slæbtes op.

Talrige lineforsøg og lodninger blev gjort nordover langs Vestbakkens og Nordflakets afheld mod Nordhavet, ligeledes blev lineforsøg gjort paa Spitzbergbanken. Paa den grundere del af Bjørnøbankens nord- og nordøstside forsøgte dybsagnfiske.

Det viste sig denne tur, at torsken var aldeles forsvunden, ligeledes var fangsterne af hyse, brosme og stenbit betydelig mindre end foregaaende turs; kveiten derimod syntes nu at være tilstede i noget større mængde. Linesætninger paa Vestbakken gav tildels ganske bra fangster af kveite, men de steder, hvor kveite fandtes i nogen mængde, taalte ikke gjentagne linesætninger og deraf kan sluttes, at tilsiget var lidet eller intet. Kveiteforekomsten aftog, eftersom man kom nordover langs eggen, ligeledes blev andre fiskesorter ogsaa sjældnere. Paa de nordligste stationer paa Nordflaket og Spitzbergbanken forekom der ikke anden fisk end stenbit.

Jukseforsøg paa grundt vand gav ingen fangst.

Endskjønt der altsaa kunde gøres nogenlunde gode fangster af kveite, var dog forekomsterne idetheletaget meget for smaa for lønnende drift, endskjønt ogsaa denne tur vilde være bleven betydelig bedre, om

bedre agn var benyttet paa smaakrogene, hvorved sikkerlig mere hyse, brosme og stenbit kunde paaregnes, og derved givet tilstrækkeligt og godt kveiteagn. „Cockatoo“s fangster var temmelig daarlige.

De øvrige fartøiers undersøgelser i den tid „Michael Sars“ og „Cockatoo“ gjorde forsøg under Bjørnøen viste, at der fremdeles ingen fisk fandtes paa havbankerne udfør Østfinmarken. Ved „Michael Sars“s hjemkomst til Vardø var ikke fersk agn at opdrive nogetsteds.

Fortvilede forsøg blev gjort af „Michael Sars“ for at skaffe agn for forsøgene, men uden resultat. Skibet dampede omkring langs kysten og ind i de fleste fjorde udrustet med en finmasket landnot, som for anledningen blev omdannet til snurpenot, men den sild, som observeredes, var for liden og stod kun spredt i ubetydelige smaadotter, hvorved notkast var umulig.

S/S „Ariels“ fiskeforsøg paa Tromsøflaket udfør Vestfinmarken viser, at ogsaa dette havstrøg iaar var særdeles fiskefattigt for de fleste fiskearters vedkommende med undtagelse af kveite, som var hovedfangsten hver tur. Brosme fik man noget af de første ture, men idetheletaget maa ogsaa forekomsten af denne fiskesort betegnes som ringe, især længere ud paa sommeren. Torsk, som var hovedfangsten udfør Østfinmarken, forekom praktisk talt ikke udfør Vestfinmarken. Lange fik s/s „Ariel“ enkeltvis i næsten hver stub, mens der udfør Østfinmarken ikke fangedes et eneste eksemplar af denne fiskesort.

Kveiteforekomsten var idetheletaget noksaa bra og stod baade op paa banken og ude paa eggen.

Strømforholdene var meget gunstige for linefiskeri. Haakjærringen fandtes i adskillig mængde og voldte endel bryderi, men leveren gav dog endel indtægter.

„Ariel“s 3 maaneders fiske gav en mandslot paa ca. kr. 250.00.

Underretning om, at en stavangersk damptrawler havde gjort særdeles rige fangster med spætteflyndre i nogle af Østfinmarkens fjorde og de daarlige agn og bankfiskeforholde gav anledning til den beslutning, at motorskøite „Ulabrand“ skulde gjøre fiskeforsøg med snurrevad.

„Ulabrand“s forsøg indskrænkede sig væsentligst til fiskeri paa smaa dyb, 3—12 favne vand, paa grund af at forholdsvis meget korte snurretaug benyttedes, eftersom indhivningen med haandspil gik meget langsomt og var temmelig trættende. Hr. H. Gravem, eier og fører af „Ulabrand“, skriver i et brev af 18de februar 1906 blandt andet: „Det er min hensigt ogsaa til sommeren at drive flyndrefiske med snurrevad, og

jeg har i den anledning anskaffet motorspil og 2 snurrevad. En tur sidst i september ifjor høst fik vi pr. træk gennemsnitlig betydelig flere flyndrer pr. træk, og i et træk fik vi 235 stykker, men da russerne reiste hjem, maatte videre flyndrefiske ophøre. Jeg har gode forhaabninger til dette fiske, og der blir vistnok flere, som kommer til at forsøge i sommer. En fisker her (Vardø) købte et snurrevad ifjor, og en anden fisker herfra vil forsøge paa at faa indsat motor og spil i en dæksbaad og drive flyndrefiske.“

Angaaende nærmere oplysninger om disse forsøg henvises til ovennævnte beretning, hvor der er givet uddrag af fartøernes fangstjournaler. Samtlige fangstpladse er afsat paa de medfølgende karter. Forsøget betragtes i det hele som et led i de planlagte fleraarige undersøgelser, som har til hensigt at udrede de vekslende forekomster paa havbankerne udfor Finmarkens kyst. Iaar er nye forsøg allerede paabegyndte med en dertil leiet motorkutter.

2. Drivgarnsfiske efter høstsild udfor kysten fra Frøien—Lofoten 1905.

„Michael Sars“ ankom til Bergen den 12te september efter afsluttede fiskeforsøg i Finmarken, men blev paa grund af de politiske begivenheder stoppet her indtil den 21de september. Efter denne tid foretoges et togt med udgangspunkt fra Halten ud til n. br. $65^{\circ} 34'$, l. v. $1^{\circ} 46'$ (omtrent halvveis til Island) og derfra ind til Trænen. Denne tur omfattede udelukkende hydrografiske og andre videnskabelige undersøgelser. I første halvdel af december gjordes en tur til Aktivnæsset for at gjøre undersøgelser paa kveitens gydeplads her. Skibet lagde op for vinteren i Bergen den 16de december.

Drivgarnsforsøgene blev i overensstemmelse med aarets driftsplan henlagt til strækningen mellem Frøien og Lofoten dels for at undersøge, om der i den nordlige del af undersøgelsesfeltet fandtes fedsild og dels for at søge efter høstsild.

Resultatet af høstens undersøgelser kan i korte træk sammenfattes i følgende:

Fedsild fandtes praktisk talt ikke.

Høstsild stod spredt omtrent over hele det undersøgte havomraade, Vestfjorden maaske undtaget. Fangster af nogen mængder fandtes kun en kortere tid paa Trænabankens nordre afheld langt tilhavs og ingen fangster af betydning under land i nærheden af Træna.

De jevneste og bedste fangster gjordes i Sklinnadybet og mellem

Sklinnabanken og Sklinden. Paa sidste sted gav en trækning 36 tønder, som maa betegnes som nogenlunde godt.

Dette er det billede af det undersøgte havomraade, som vore drivgarnsforsøg gav, og dette billede gav sandsynligvis et nogenlunde sandt indtryk af forholdene denne høst, endskjønt mange indvendinger kan gjøres mod at optrække faste slutninger af saa relativt faa trækninger som et enkelt fartøi kan udføre over et saa stort felt med saa utilfredsstillende undersøgelsesredskab, som drivgarn maa siges at være; men noget bedre redskab kjendes for tiden ikke.

De resultater, som ved disse undersøgelser er naaet, synes i forbindelse med erfaringerne fra skreiundersøgelserne udfør Sklinden og Sklinnabanken 1903—1904 at tyde paa, at der aarevist i disse farvande forekommer storsild fra høsten og udover hele vinteren og vaaren.

Observatøren paa ovennævnte skreiforsøg hr. Knut Dahl skriver i sin indberetning: „Paa Sklinnabanken gjød storsild i slutten af februar og begyndelsen af mars. Endel stamper gydefærdig sild fiskedes 23de februar paa nogle faa udsatte garn, og den 3die mars fik man sei paa juks med maven fuld af storsild og gydestof af silden. Den 26de mars var der en masse sild i Finsvaen. Silden sprat ud af juksetorsken.“ Ogsaa en fører af en fiskedamper, der drev skreifiske fra Sklinden i 1905—06 fortæller, at silden ogsaa disse aar var tilstede langt ud paa vaaren.

For at faa sikkerhed om lønnende sildefiske kan drives paa dette sted, hvor udsigterne for god sildeforekomst er saa lovende, bør et fiskeforsøg udføres med damp eller motorfartøi over et tidsrum af 5 maaneder fra 1ste november, og dette fartøis undersøgelsesfelt indskrænkes til strækningen Vikten—Bremstenen.

Der er udarbejdet en udførlig beretning om „Michael Sars“s her-nævnte sildeforsøg med journaluddrag og kart med afsatte fangstpladser. Beretningen er endnu ikke trykt, men vil blive indtaget i Aarsberetning vedkommende Norges fiskerier 4de hefte 1905.

B. Kutter „Frithjof“s sildeforsøg i Nordsjøen.

Om disse forsøg har L. Devold og J. Hjort givet en udførlig beretning med fuldstændige fangstjournaler i „Norsk Fiskeritidende“ 1ste hefte 1906, hvortil der henvises.

Kutter „Frithjof“ er indrettet paa hollandsk maner; den var til forsøgene, som varede fra slutningen af juni til udgangen af oktober, forsynet med saavel hollandske som norske drivgarn. Hensigten med for-

søgene var at faa undersøgt, hvilke fordele eller mangler den hollandske driftsmaade har sammenlignet med det almindelige norske drivgarnsfiskeri.

„Frithjof“ deltog fra slutningen af juni til ud i juli i det af hollændere og nordmænd drevne „Shetlandsfiske“ paa den nordlige del af Nordsjøbanken; den fik da 353 tønder af samme slags sild, som hollænderne fisker. Fra begyndelsen af august og til forsøgenes afslutning ved udgangen af oktober dreves forsøgene paa et meget begrænset omraade ($60-60\frac{1}{2}^{\circ}$ nordl. br., omtr. 3° østl. lg.) ca. 50 kvartm. vest af Feje; i denne tid trækker hollænderne sydover i Nordsjøen, ned mod Doggerbank.

Ved en sammenligning mellem udbyttet af de norske og hollandske fartøiers fiskeri er det nu bragt paa det rene, at der ved hensigtsmæssig udrustning — baade af seilfartøier og af dampskibe — kan fiskes ligesaa meget paa de af de norske fartøier drevne fangstfelter som paa hollændernes. — I 1905 var gennemsnitsprisen pr. tønde 20 kr.; „Frithjof“s mandslot blev derved 821 kr. for hele forsøgstiden eller omtrent 200 kr. maanedlig. Med samme fangst, men efter en saa lav pris som 11 kr. pr. td. vilde „Frithjof“s mandslot alligevel bli ca. 120 kr. pr. maaned — et resultat, som synes i høi grad lovende for et fremtidigt norsk drivgarnsfiske i Nordsjøen.

Hvad udrustningen angaar, har man ved „Frithjof“s forsøg gjort følgende erfaringer. Baaden, der var indrettet som en almindelig hollandsk eller tysk kutter, fandtes af fiskerne ombord at være betydelig mere praktisk og letvindt indredet end de almindelige norske sildekuttere, og det maa tilraades norske fiskere, som har saa store kuttere, at indrette dæk og lasterum paa hollandsk maner.¹⁾ — De med „Frithjof“ benyttede norske nordsjøgarn var fældet og udstyret som de skotske drivgarn, og efter de resultater, som nu foreligger, synes disse garn at passe for os. Det viste sig saaledes ved „Frithjof“s forsøg, at fangsterne med disse norske nordsjøgarn var gennemgaaende større end med de hollandske garn. Fiskerne mener, at dette tildels skyldes oljingen af de hollandske garn og den forskjellige barkemetode. Det er dog ønskeligt, at nye forsøg og erfaringer kan bringe dette endnu mere paa det rene. Lederen af forsøgsstationen arbejder nu videre med barkningsspørgsmaalet og med andre spørgsmaal (f. eks. garnenes belastning) af betydning for bedømmelsen af den hensigtsmæssigste maade at indrette vore fartøiers udrustning paa.

¹⁾ Tegning af indredningen findes i „Norsk havfiske“, 1ste del, pl. IV.

C. „Sverre“s fiskeforsøg med liner langs eggen af den norske rende og i Nordsjøen.

Til at gjøre lineforsøg ved „Revkanten“ og i Nordsjøen blev antaget motorkutter „Sverre“ af Moldøen, fører og eier hr. Oscar Totland; som observatør medfulgte hr. Ole Kjærstad. Der var ialt 6 mand ombord.

Forsøgene varede fra 26de juni til 24de august; der gjordes i denne tid ialt 7 ture med tilsammen 37 linesætninger. „Revkanten“ undersøgtes fra 59° 58' til 61° 7' n. br. og mellem 2° 24' og 3° 20' o. l. Der fandtes endel lange og hyse, men udbyttet var i denne tid gennemgaaende mindre tilfredsstillende; der var overalt meget skate. Forresten var der under forsøgene saa meget daarligt veir, at kutteren blev sterkt hindret i arbeidet. Foruden forsøgene paa vestsiden af den norske rende gjordes en række sætninger langs kysten mellem 60° 33' og 61° 6' n. br. og 4° 23'—4° 40' o. l. tildels med meget god fangst af brosme. Bedst var det fra 60° 56' og lidt nordover og paa omtrent 4° 24' o. l. (vel 10 kvm. NV af Feje), hvor der bl. a. den 13de og 14de juli paa vel 9 000 kroger fiskedes 762 brosmes og 96 langer foruden endel andet med en mandslot af vel 20 kr. Naar man sammenholder dette med nogle forsøg, som tidligere blev gjort af „Michael Sars“,¹⁾ ser det ud til, at der paa dette sted nær land vil kunne drives lønnende fiske med mindre fartøier.

Af bevilgningen kr. 4 000.00 er til forsøgene medgaaet kr. 1 700.00. Restbeløbet, kr. 2 300.00, har man anbefalet inddraget i statskassen, da man fandt, at de udførte undersøgelser havde godtgjort, at der neppe vilde kunne udrettes mere i praktisk retning ved fortsatte undersøgelser paa Revkanten.

D. Undersøgelser i østlandske fjorde over nytten af torskeudklækning.

Disse undersøgelser, som begyndte høsten 1903, blev afsluttet i den forløbne budgettermin. Alle resultater findes offentliggjort i Aarsberetn. vedk. Norges fiskerier, 1ste hefte 1906, hvortil der henvises.²⁾ Denne beretning indeholder: 1. Betænkning afgiven af Knut Dahl. 2. Betænkning afgiven af G. M. Dannevig. 3. Bil. I. Undersøgelser og forsøg foretagne i fællesskab af Knut Dahl og G. M. Dannevig. 4. Bil. II. Undersøgelser og forsøg udførte af Knut Dahl.

Af resultater, som maa betegnes som endelig fastslaaede og hvorfor der er leveret et efter den videnskabelige afdelings mening fuldgyldigt

¹⁾ „Norsk havfiske“, 2den del, kart VIII.

²⁾ Hr. K. Dahl har ogsaa udgivet en almindelig fremstilling af disse undersøgelser under titelen „Udklækning og fiskeri“ (John Griegs forlag, Bergen).

bevis, kan nævnes: 1. Der foregaar i de undersøgte fjorde en udstrakt gydning af torsk. 2. Forekomster af eg, larver og pelagisk yngel af torsk er afhængig af strømforholdene. 3. Naar der var en forøgelse eller formindskelse af mængden af torskeyngel i de fjorde, hvor yngel havde været udsat fra Flødevigens udklækningsanstalt, var der samtidig en tilsvarende forøgelse eller formindskelse i de fjorde, hvor yngel ikke var udsat; variationerne var med andre ord ligeløbende for en større kyststrækning. 4. Variationerne i yngelmængden er meget store fra det ene aar til det andet, saavel som til forskjellige tider i samme aar. Saaledes var yngelmængden forholdsvis liden høsten 1903, forholdsvis stor høsten 1904, mindre igjen høsten 1905. Da yngelmængden var mindst i 1903, mens udslipningen af yngel begyndte i 1904, mener hr. Dannevig, at udklækningssagens nytte er bevist. Da variationerne gjælder samtidig for store dele af kysten og paa grund af de ovenfor nævnte andre punkter, mener hr. Dahl, at udklækningen ikke er lønnende. Det er den videnskabelige afdelings mening, at hr. Dahls standpunkt i hovedsagen er korrekt; man finder nemlig — i overensstemmelse med den tidligere udtalte antagelse — at man i modsætning til hr. Dannevig maa tage samtlige de nævnte punkter i betragtning og ikke se paa den efter afdelingens mening af andre grunde fremkaldte forøgelse af yngelmængden fra 1903 til 1904 og 1905 uden sammenhæng med de øvrige resultater.

Af hensyn til de store bevilgninger, som i aarenes løb fra statens side er anvendt paa denne sag, finder man det dog meget ønskeligt, at forsøgene fortsættes, saafremt det skulde vise sig at være en inden fiskerikredse almindelig opfatning, at de hidtil udførte forsøg ikke har givet et fuldt tilfredsstillende svar paa spørgsmaalet om udklækningens nytte.

III. Undersøgelser vedkommende spørgsmaalet om de forskjellige sildestammer.

Kand. Hjalmar Broch har i de sidste aar viet dette spørgsmaal en indgaaende bearbejdelse ved styrelsens videnskabelige afdelings laboratorium, og han har udarbejdet en foreløbig meddelelse om sine undersøgelser.

Efter professor Heinckes metode er en mængde forskelligartet sild fra alle kanter af landet blevet maalt og undersøgt. Af de anvendte stammemerker kan nævnes, at sildens hvirvelantal varierer, at antallet af bugskjæl er forskelligt og endelig, at der er stor forskjel i kropsforholdene hos de forskjellige stammer.

Paa arbeidets nuværende stadium antager kand. Broch, at der maa skjelnes mellem forskellige sildestammer i vore farvande. I den midtre

og nordlige del af Nordsøen, f. eks. angives der saaledes at leve tre stammer: Doggerbanksilden, Shetlandssilden og den „norske sild“.

Sild fra Bohuslän 1905 maatte antages at være overmaade nær beslegtet med Doggerbanksilden.

IV. Om virksomheden ved forsøgsstationen i Bergen.

(Beretning afgiven af bestyrer H. Bull).

Barkning og tjæring af garn.

I tilslutning til de tidligere ved forsøgsstationen over dette emne udførte arbejder blev der foretaget en mere indgaaende undersøgelse over tjæring af garn med og uden barkning. Arbeidet blev udført med det bestemte maal for øie, at opnaa tre egenskaber: 1) god holdbarhed i sjøen, 2) at garnet skulde kunne opsuge lidet vand og 3) at det skulde være mygt. Desforuden arbeidede man hen paa at opnaa en hurtigere tørring af de tjærede garn. Som nu garn behandles med trætjære, gaar der fra tre til fem uger til tørringen.

En hurtig tørring af garnene opnaar man derved, at man foretager tørringen af tjæren, førinden denne bringes paa garnet. Man bringer tjæren i en lav panne med fyrsted under og damper ved svag varme $\frac{1}{5}$ til $\frac{1}{4}$ af tjæren bort, indtil en prøve ved afkøling stivner. Ved andre forsøg blev der under denne afdampning tilsat kridt (15 %) eller zinkhvidt (5 %). Den saaledes resulterende masse blir, endnu medens den er noget varm, opløst i halvparten af sin vægt af høitkogende benzol (kogepunkt ca. 120 til 150° c.). Om man vil, kan man til denne opløsning sætte almindelig cylinderolje (ca. 5 % af tjæremassens vægt), hvilket medfører, at det med opløsningen præparerede garn efter tørringen blir mygere.

Tilsætning af kridt gjør massen mygere, zinkhvidt derimod haardere.

Præpareringen af garnene sker paa den maade, at man trækker dem gennem den kolde opløsning, presser den overflødige vædske ud, idet garnet passerer gennem en vridemaskine, og saa straks hænger garnene op til tørring. Efter ca. 12 timers forløb er garnene tørre nok til, at man kan tage dem ned og lægge dem sammen.

Som ovenfor berørt, faar man med kridt de mygeste garn. Med hensyn til garnenes vandopsugningsevne er det ligegyldigt, om man bruger kridt, zinkhvidt eller ingen af delene; indflydelse har her kun mængden af tjære paa garnet: jo mere tjære, jo mindre vand. Det kan i saa maade være oplysende at anføre, at medens 10 meter af den anvendte bomuldstraad i upræpareret tilstand veiede 1.48 gr., saa veiede den efter (eventuel barkning med catechu og) tjæring fra 2.14 til 2.82 gr.; men i

vaad tilstand varierede vegten af de samme prøver garn kun mellem 3.9 og 4.13 gram, i de allerfleste tilfælder kun mellem 4.03 og 4.08 gr. Men mængden af tjære paa garnet har inden visse grænser ogsaa indflydelse paa holdbarheden; jo mere tjære, jo holdbarere i sjøen blir garnet. Ved vore forsøg var den største vegtforøgelse ved garnets barkning og tjæring 72 %. Dette var ved et catechubarket garn, der siden var præpareret med en lenzopoløsning af kridt i tjære; 10 meter af denne traad veiede i tør tilstand 2.82 hr., i vaad tilstand 4.08. Denne traad var myg, smittede ikke af, og man kunde kun ved sterk tvinding presse saameget tjæremasse ud i overfladen af traaden, at denne ved gnidning blev glansfuld. Jeg mener derfor, at traadens vegtforøgelse ved barkning og tjæring bør udgjøre mindst 70 %, sandsynligvis mellem 80 og 90 %. Lad os antage, at vi har et ubarket garn, vegt 15 kg., og at det ved barkning og tjæring (med kridt etc.) tiltager 90 %; garnets vegt er da 28.5 kg.; i vaad tilstand vilde det da veie 41 kg.; det havde altsaa optaget 12.5 kg. vand. Hvis det samme garn kun havde været barket, saa havde det i tør tilstand veiet ca. 16.6 kg. og i vaad tilstand ca. 43.6 kg. Her er altsaa optaget 27 kg. vand. Disse forhold taler, som man ser, meget sterkt til fordel for tjæring af garn. Men med hensyn til holdbarheden, saa har ogsaa disse forsøg til evidens bevist, at det er absolut paakrævet, at garnene barkes, før de tjæres. Anvender man tilstrækkelig tjære (gjerne i forbindelse med kridt) paa et forud godt barket garn, saa er denne konservering noget bedre, end om man barker og efterbehandler garnet med kobbervitriol og chromsurt kali.

Analyse og fremstilling af Holzapfels bundsmurning, strøg I.

Gangen i analysen var omtrent den samme som i sin tid anvendt ved strøg II.

Farvestoffet viste sig at være okker — engelsk rødt. Opløsningen viste sig at bestaa af en laklignende forbindelse af zinkoxyd, blyoxyd og manganoxyd med visse bestanddele af trættjæren, hvortil maaske kommer en mindre mængde linolje — det hele opløst i raabenzol af kogepunkt 75 til noget over 150° C. Til fremstilling af den laklignende forbindelse gjør man bedst i først at opvarme trættjære i en destillerkjedel paa 140 til 160° og blæse vanddamp igjennem, til massen stivner ved afkøling — man har da et vegttab af 20—25 %. I denne masse opløses metaloxyderne ved længere tids forsigtig opvarmning paa ca. 100° C. og stadig omrøring.

Som metaloxyder anvendte vi blyoxyd, manganoxydul og zinkhvidt.

Finder man, at laktannelsen er langt nok fremskreden, saa opløses massen i den nødvendige mængde af raabenzol, og man lader opløsningen rolig henstaa i nogle dage, til den er bleven aldeles klar; derefter blander man farvestoffet med opløsningen og maler den i en farvemølle, til malingen er fin nok. Vi havde ingen farvemølle, og den med forskellige prøver af engelsk rødt fremstillede bundsmurning gav derfor et noget kornet strøg; men anvendte man isteden farvestof, der var isoleret af Holzapfels bundsmurning, saa erholdt man et strøg, der i enhver henseende var jernbyrdig med det analyserede produkts. Strøget tørrer meget hurtigt — i en tid fra $\frac{1}{2}$ til 2 timer, alt efter det kogepunkt den anvendte raabenzol har. Farven sidder efter fuldstændig tørring aldeles fast; malet paa blik, springer den ikke af, selvom blikket bøies skarpt.

En herværende anseet malermester sidestillede vort produkt med Holzapfels. Efter analysen bestaar bundsmurningen af

- 18.7 % Engelsk rødt,
- 37.0 - Raabenzol, kogepunkt 75 til ca. 150°,
- 41.6 - Destillat af træbjære (se ovenfor),
- 2.13 - Zinkoxyd,
- 0.44 - Manganoxydul,
- 0.19 - Blyoxyd.

Forsøg over fremstilling af tørfisk.

For nogle aar siden bevilgede stortinget kr. 2 500 til anskaffelse af apparat og til forsøg med fremstilling af tørfisk efter en af forfatteren udarbejdet metode.

De anskaffede apparater har i lang tid ikke tilfredsstillet fordringerne; først i vaar blev dette tilfældet, og man fik udført et forsøg med tørring af 50 stykker stor sei. I hovedsagen var man fornøiet med resultatet; man fik et udmerket produkt. Naar man til høsten igjen faar anledning til at kjøbe et større parti torsk, skal forsøgene fortsættes og antagelig snart bringes til afslutning.

Af andre arbeider, man har beskæftiget sig med, kan nævnes, at man har søgt at finde en bedre udnyttelse af torskelevergraksen. I laboratoriet er det lykkedes, men ikke med større mængder sendt fra fiskeværerne. Forsøgene agtes fortsatte.

Tilslut skal man nævne, at man har gjort en undersøgelse over vore drivgarns belastning. Arbeidet, der er indtaget i „Norsk fiskeritidendes“ aprilhefte, havde til hensigt at bringe mer klarhed og maalbevidst arbeide i dette emne.

V. Navigationsundervisningen.

Navigationslærer I. Møinichen har afgivet følgende indberetning for aaret 1905—1906:

Den 26de april begyndte et kursus i Florø. Til dette kursus fremmødte 12 elever. En elev sluttede 7de mai paa grund af sygdom. En anden trak sig tilbage lige før eksamen, da han ikke havde haab om at kunne bestaa den. Af de øvrige 10, som fremstillede sig til eksamen, erholdt 8 „bestaaet med udmerkelse“ og 2 „bestaaet“. Som censorer fungerede d'hr. disponent Titland og forhenværende kaptajn Olsen, Florø. Den 23de juni foretoges en øvelsestur med dampskibet „Haveggen“ af Florø.

For juli og august maaned var, efter anmodning fra direktør With, Stokmarknæs, bestemt, at kursus skulde afholdes dersteds, og efter dette var den videre arbejdsplan for de øvrige steder i Tromsø og Finmarkens amt udarbejdet. Imidlertid indløb ny skrivelse fra direktør With, hvori oplystes, at man ikke ønskede den offentlige skoles virksomhed forlagt til Stokmarknæs. Dette foraarsagede, at man maatte gaa til forandringer af den allerede opsatte arbejdsplan, men viste det sig umuligt paa grund af den korte tid, der stod til raadighed, at faa istand kursus noget andet sted i nævnte maaneder.

Da en passende lærebog i navigation for fiskere har været savnet saa vel af mine formænd som af mig, og spørgsmaalets løsning flere gange var bragt paa bane, foreslog jeg, at tiden udøver, til næste kursus skulde begynde, burde benyttes til udarbejdelse af en saadan lærebog, hvilket forslag departementet gik med paa. Denne bog vil antagelig udkomme i løbet af sommeren.

Næste kursus begyndte i Berg paa Senjen den 1ste september. Til kurset var fremmødt 10 elever. Af disse sluttede lidt efter lidt 4. En blev optaget med private forretninger, og de 3 øvrige sluttede, da jeg fortalte dem, at jeg ikke troede, de vilde kunne klare eksamen. To af disse var bare 16 aar gamle, hvorfor man heller ikke kunde vente, at de skulde faa den tilstrækkelige forstaaelse af det, de skulde lære. Den tredie manglede evner. De 6, som gik op til eksamen, bestod denne med udmerkelse. Eksamen afholdtes 8de og 9de november. Som censorer fungerede d'hr. løjtnant Melle, Tromsø, og faktor Hustad fra Bergsø. Den 3die november foretoges en øvelsestur med dampskibet „Kjølva“ af Løkvik.

Det 3die kursus begyndte den 13de november i Skjærvø. Til kurset var fremmødt 13 elever. Af disse bestod 12 eksamen „med udmerkelse“ og 1 „bestaaet“. Eksamen afholdtes den 12te og 13de januar med

d'hr. Aagaard og Holmboe fra Tromsø som censorer. Ingen øvelsestur foretoges herfra, da det var umuligt at faa leie dampbaad for en rimelig betaling.

Næste kursus var bestemt afholdt i Berlevaag i Finmarken, men modtog jeg 21de december 1905 telegram fra fiskerforeningen dersteds, hvori anmodes om udsættelse af kurset til næste aar. Dette var det samme som, at de 14 elever, der havde meldt sig, nu ikke vilde fremmøde, hvorfor der ikke var andet at gjøre end at efterkomme opfordringen.

4de kursus begyndte imidlertid den 1ste februar i Aalesund med 12 elever. De fleste af disse var unge gutter paa 15 og 16 aar, som ikke kunde klare at følge med, hvorfor 6 stykker sluttede lidt efter lidt. De øvrige 6 bestod eksamen med udmerkelse. Eksamen afholdtes 9de og 10de april. Som censorer fungerede d'hr. disponent Fladmark og kaptein Fjærtøft.

Under dette kursus var der heller ikke anledning at faa leiet nogen dampbaad til øvelsestur.

VI. Norges deltagelse i de internationale havundersøgelser.

A. Videnskabelige afdelings deltagelse i de internationale havundersøgelser.

Det internationale samarbeide har været fortsat i det store hele efter det tidligere lagte program. Ved afdelingens virksomhed er der samlet et betydeligt materiale af temperaturobservationer, vandprøver og plankton.¹⁾ Af de egentlige internationale terminfarter, hvoraf der efter programmet skulde gjøres 4 med 3 maaneders mellemrum, har bare to, i mai og november, kunnet bli udført, idet hovedvekten har været lagt paa „Michael Sars“s øvrige opgaver, særlig da Finmarksforsøgene.

Der er til dr. Hjort indkommet til bearbejdelse et overordentlig stort materiale over de andre landes fangstforhold, over fiskepladse, ilandbragte fiskemængder etc., hvorved der er givet den bedste anledning til baade at studere de enkelte fremmede nationers fiskerier og at studere de forekommende mængder af forskjellig madnyttig fisk særlig torskearterne i de forskjellige nordeuropæiske farvand.

Der har i den forløbne termin været holdt to møder af repræsentanterne for de forskjellige lande: i juli 1905 i Kjøbenhavn og i februar 1906 i Amsterdam. Som Norges repræsentanter deltog dr. Hjort (i begge møder), prof. Nansen (i Kjøbenhavn) og hr. Helland-Hansen (i Amsterdam). Paa det sidste møde blev det vedtaget, at Norge i 1906 isteden-

¹⁾ Offentliggjort i det internationale bureaus bulletiner.

for de tidligere 4 lange terminfarter skulde udføre terminundersøgelser paa et begrænset omraade af hensyn til og i forbindelse med den for „Michael Sars“s arbeide forøvrigt lagte plan. Efter dr. Hjorts forslag blev det endvidere bestemt, at samarbeidet for fremtiden skulde ske under friere former efter de opgaver, som for de enkelte deltagende lande var de vigtigste, uden at bindes af et bestemt tvunget program, idet man efter det hidtilværende program nu i det store hele har naaet det, som var tilsigtet.

B. Centrallaboratoriet i Kristiania.

I det forløbne aar har centrallaboratoriet i uformindsket grad været benyttet ved anskaffelsen af instrumenter til internationale ekspeditioner, saavel som af andre videnskabelige medarbeidere. Instrumenterne, der for størstedelen gjøres i Kristiania under laboratoriets kontrol, er konstrueret og prøvet ved laboratoriet.

I overensstemmelse med sin opgave har centrallaboratoriet udført kontrolanalyser af prøver indsendt af de deltagende lande og har forsynet disse med normalvand.

Laboratoriet har fuldført undersøgelserne af havvandets sammentrykkelighed og dets evne til at opløse de i atmosfæren værende gasarter, og disse resultater vil meget snart blive offentliggjort.

Udarbejdelsen af paalidelige metoder for bestemmelse af havstrømmenes retning og styrke under forskellige forhold er heldig afsluttet, og de af centrallaboratoriet anbefalede metoder anvendes nu mere og mere af de internationale ekspeditioner.

Adskillige instrumenter, specielt vandhentere af forskellig model og omvendningstermometre, er forandret og forbedret, efter hvad der erfaringsmæssig har vist sig ønskeligt.

Centrallaboratoriet har efter opdrag fra Conseil permanent international gjort forberedelser til at undersøge sammensætningen af salte i havets forskellige egne og dybder med det maal at bestemme de nøiagtige grænser for Knudsens hydrografiske tabeller (Kjøbenhavn 1901). Dette arbeide fortsættes næste aar.

Med hensyn til de ved laboratoriet ansatte funktionærer er ingen forandring indtraadt.

De fra laboratoriet udsendte publikationer udgives som en særskilt serie af „Publications de Circonstance“ (udgivet af Centralbureauet i Kjøbenhavn). Af disse publikationer er i dette aar trykt:

III. Beschreibung eines Propell-Strommessers af V. Walfrid Ekman.

IV. An Apparatus for the Collection of Bottom-Samples af V. Walfrid Ekman.

V. Methods of measuring Direction and Velocity of Currents in the Sea af Fridtjof Nansen.

C. Kursus i havforskning.

I august—oktober 1905 holdtes det 4de kursus i havforskning for norske og udenlandske elever. Søgningen til kurset var endnu bedre end tidligere. Der var anmeldt 18 deltagere, hvoraf én udeblev og én bare kunde deltage i et par uger. Man maatte afslaa ansøgning fra et par andre om at faa være med, da der ikke var plads til flere. Ved hjælp af disse kurser, som nu er overtaget af Bergens museum som en fast institution under museet, har der kunnet udføres betydelig mere videnskabeligt havforskningsarbejde end uden dem. 2 af deltagerne har været frivillige medarbejdere i flere maaneder.

II. Aarsberetninger og regnskaber fra fiskeriselskaber og fiskeriforeninger for terminen 1904—1905.

Vardø fiskeriforening.

I aaret fra $\frac{1}{4}$ 05 til $\frac{31}{3}$ 06 er afholdt en generalforsamling og 16 styremøder.

Paa disse styremøder er behandlet 44 sager, desuden har foreningen foranstaltet og afholdt 3 større diskussionsmøder.

Som sager af større betydning paa disse møder er behandlet agnspørgsmaalet, der resulterede i, at en agnforening stiftedes, ligesaa efter anmodning af hr. fiskeridirektør Westergaard, hvor han var tilstede diskuteredes spørgsmaalet om oprettelse af et gjensidigt baadforsikrings-selskab for de nordlige landsdele. Paa mødet besluttedes enstemmig at anmode hr. direktøren om at arbeide for oprettelse af et gjensidigt baadforsikringsselskab kun omfattende Finmarkens amt. Paa mødet blev foreningens formand anmodet om at optage fortegnelse og indsende til hr. direktør Westergaard over de farkoster og det beløb, der fortiden ønskedes forsikret. Ved optagelsen viste det sig, at der ønskedes tegnet for tiden et beløb af kr. 83000.00.

I lighed med det foregaaende aar har foreningen afholdt et 3 mdrs. kursus i navigation for fiskere i overensstemmelse med foreningens budgetforslag. Skolen var den hele tid besøgt af 9 elever, og efter lærerens rapport var disse elever meget flinke og benyttede undervisningstiden godt. Som lærer har hr. G. Gotliebsen ogsaa iaar fungeret. Da den nye navigationslov lægger en masse hindringer iveien for folk i fremtiden at faa examen, og at saaledes kun et faatal af fiskerne kommer af den grund til at faa navigationskundskab fra sjømandsskolerne, anser styret det for yderst paakrævet, at foreningen ogsaa i fremtiden søger afholdelse af et 3 mdrs. navigationskursus for at bringe fiskerne den fornødne kundskab i navigation, som det sig mere og mere opkommende havfiske gjør krav paa, saafremt dette skal kunne drives tilfredsstillende.

Ved de i tidligere aar gjorte baadbygningseksperimenter er hensigten opnaaet; interessen er vækket for baadbygning her, naar kun et baadbyggeri, der ledes af en dygtig mester, saa vil man faa arbeide mere end nok; af den grund har foreningen ikke iaar befattet sig noget med direkte baadbygning. Som bekendt har foreningen i budgetaaret havt et statsbidrag til fremme af baadbygning, og styret har ved underhandlinger med byens formandskab anmodet dette om, at byen maa opføre et baadbyggeri, og har formandskabet i skrivelse til foreningen af $\frac{2}{3}$ ansøgt om at faa dens statsbidrag til dette brug, baade det erholdte og det som foreningen antagelig kommer til at faa, ialt kr. 1200.00. Styret har i styremøde den $\frac{13}{3}$ besluttet at overdrage ovennævnte beløb til Vardø kommune paa betingelse af, at kommunen foruden at opføre baadbyggeri ogsaa anlægger en ophalingsbedding for fiskefartøier og lignende farkoster.

Ved foreningens henvendelse til føreren af den her stationerede redningsskøite, har han ladet temperaturen af sjøvandet heromkring maale omtrent 1 gang hver uge. Resultatet har for det meste været indtaget i de herværende aviser, ligesom at det er indsendt til fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling.

Styret har i skrivelse af 9de juli f. a. til Finmarkens amtsting gennem Vardø bys formandskab indsendt henstilling om forbud mod trawlfiske udenfor Finmarkens kyst.

Fra Selskabet for de norske fiskeriers fremme har foreningen modtaget cirkulære til udtalelse om sammenslutning af alle landets fiskeriforeninger. Da styret finder sagen af mere end almindelig rækkevidde, tillader det sig at fremlægge sagen paa den aarlige generalforsamling og vil kun udtale at være enig i den af hr. fiskeridirektør Westergaard i sagens anledning i „Fiskeritidende“ gjorte udredning om fiskeriforeningernes sammenslutning for det hele land.

Ifølge ansøgning af hr. P. Grønbeck for iaar, blev paa foreningens budgetforslag optaget et beløb stort kr. 300.00 til bestridelse af udgifterne til støbning af den af ham opfundne og patenterede lynnesten for haakjærringfisket. Fiskeriraadet fandt sagen forlidet udredet, saa det for nærværende ikke kunde anbefale andragendet; men paa fiskeristyrelsens budgetforslag blev beløbet af denne optaget, men desværre har regjeringen strøget det, saa noget haab om bevilgning iaar er udelukket. Da styret efter det med hr. Grønbecks lynnesten gjorte forsøg er end yderligere bestyrket i sin formening om, at stenen er et stort fremskridt paa haakjærringfiskets omraade, saa det vil være en skade for nævnte bedrift, om ikke denne sten skulde blive tilgængelig at faa kjøbt for enhver fisker.

Da hr. Grønbeck er en uformuende mand, der ikke vil kunne magte at lade sin opfindelse ved egne midler komme almenheden tilgode, saa

har styret ifølge fornyet andragende fra hr. Grønbeck tilladt sig at opføre beløbet kr. 300.00 paa foreningens budget for budgetaaret 1907—1908, idet man formener, at haakjærringfisket, der aarevis indbringer til Finmarkens amt omtrent kr. 100 000.00, og som i fremtiden muligens vil blive fordoblet ved det nye baadlaanefond, og man antager, at denne bedrift maa kunne have krav paa en saapas offentlig støtte.

Budget for aaret 1907—1908 er vedtaget med et beløb af kr. 2 730.00.

Uddrag af Vardø fiskeriforenings regnskab for aaret 1905—1906.

Indtægt.

I. Beholdning:			
a) I Vardø sparebank	kr.	358.52	
b) Kassabeholdning	„	24.86	kr. 383.38
II. Statsbidrag	„		1080.00
III. Distriktsbidrag:			
a) Af Vardø kommune	kr.	150.00	
b) Af Vardø ølsamlag	„	150.00	„ 300.00
IV. Medlemskontingent:			
a) Kontingent for aaret	kr.	58.00	
b) Restance	„	22.00	„ 80.00
V. Renter	„		2.35
VI. Indkommet ved salg af bøger (Norges fiskerier)	„		28.00
VII. Abonnement af Fiskeritidende	„		16.00
VIII. Agnforeningen tilbagebetalt laan	„		200.00
			<u>kr. 2089.73</u>

Udgift:

I. Administration:			
Lønninger: Sekretæren	kr.	100.00	
Kassereren	„	75.00	
Udringning og avertissementer	„	23.70	
Ilandbringelse	„	4.20	
Lokale til møder	„	15.00	kr. 217.90
II. Bidrag til Vardø agnforening:			
Bord til agnkasser	kr.	101.70	
Agnforeningen som laan	„	200.00	„ 301.70
			<u>Transport kr. 519.60</u>

	Transport kr.	519.60	
III. Indkjøbt 38 rødder til baadbygning	„	110.00	
IV. Navigationsskole:			
Lærerens løn	kr.	300.00	
Pedeltjeneste og vask af lokalet	„	19.00	
Hus, lys og brændsel	„	150.00	
Assurance af inventar	„	2.85	
Diverse til skolen.....	„	2.25	
			„ 474.10
V. R/S „Kristiania“ for temperaturmaaling	„		50.00
VI. Til fiskeriselskabet:			
Kontingent for Fiskeritidende	kr.	16.00	
For 15 eksemplarer af (Norges fiskerier)	„	52.50	
			„ 68.50
VII. Diverse udgifter	„		7.20
VIII. Beholdning:			
I Vardø sparebank	kr.	820.87	
Kassabeholdning.....	„	39.46	
			„ 860.33
			<u>kr. 2082.73</u>

Berlevaag fiskeriforening.

I Berlevaag fiskeriforenings fællesmøde den 15de april 1906 blev enstemmig vedtaget følgende:

1. Indberetning om lagets virksomhed i 1905—06,
2. Redegjørelse og opgjør for ishuset og det dertil modtagne statsbidrag,
3. Motiveret andragende om statsbidrag 1907—08.

1. Laget har i det forløbne aar behandlet flere spørgsmaal, som mere eller mindre direkte angaar lokale og almene fiskeriinteresser. Af saadanne nævnes: assurancesagen, havnearbeidet i Berlevaag, støoprydning i Bukkekjeilen, lægeforholdene i Tanens fiskevær, navigationsskolen, udvidet telegraftjeneste i fisketiden, agnisingsspørgsmaalet, Berlevaag havnetilsyn m. m. I de fleste af disse sager har forhandlingerne resulteret i skriftlige eller telegrafiske henvendelser til vedkommende myndigheder — forhaabentlig med gavnlig virkning. Der er afholdt ialt 18 styremøder og 5 fællesmøder.

Den egentlige virksomhed har dog gaaet ud paa anskaffelse af ishuset og anskaffelse af is. Ishuset er nu færdig opført paa bekvemt tomt med tilliggende kai med heiseindretning.

Huset er opført noget større end efter den oprindelige plan. Irummet er nu over 8 kubikfavne, mens det efter planen kun skulde blive knapt 5 kubikfavne. Da denne forøgelse kunde gjøres uden væsentlig overskridelse af anlægssummen, gik vi til den af frygt for, at huset ellers kunde vise sig at blive for knapt. Plan og beskrivelse følger i særskilt bilage, hvortil henvises.

Alt arbeide er udført efter tilbud og under opsig af en dertil valgt tilsynsmand, og bygningen maa ansees for at være vel udført i enhver henseende.

Huset er nu omtrent $\frac{2}{3}$ fyldt med is, der er skaffet tilveie ved frivillige arbejdsydelse af foreningens medlemmer. Arbeidet hermed er godskrevet arbejdsyderne efter timebetaling. Enhver arbejdsyder er fortrinsberettiget til at erholde is for sit ydede arbeide. Det arbeide, som ikke dækkes ved isleverance, blir efter sæsonens forløb at udbetale i kontanter — i forhold til udbyttet af issalget. Men der blir i intet tilfælde at udbetale mere, end salget af isen udbringes til. Denne bestemmelse sikrer os mod underskud af isforretningen.

2. Foreløbigt opgjør vedkommende ishuset:

Det oprindelig planlagte ishuse med dimensioner udvendig maalt $11 \times 7 \times 4$ alen (hvoraf arbejdsrum $7 \times 4 \times 4$) var beregnet til kr. 1600.00.

Det nu opbyggede ishuse har dimensionerne (udvendig maalt) $15\frac{1}{2} \times 7 \times 4\frac{1}{2}$, hvoraf arbejdsrum $7 \times 4\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$, koster nu med opført kai og heiseindretning:

Materialier fra Baugdalsbruget	kr.	624.00
Materialier ved Tokles filial fra Vardø	„	318.00
Ilandbringelse og opbringelse	„	85.00
Sækkeleie til 300 sække sagflis	„	60.00
Pakhusleie for material og sagflis	„	50.00
Arbejdspenge ialt	„	280.00
10 aars grundleie à kr. 25.00	„	250.00
Maling, diverse smaaarbeider samt tilsynsmanden	„	73.00
		Tilsammen kr. 1 740.00

Herpaa er betalt:

Ved modtaget statsbidrag for 1904—05	kr.	360.00
„ — forskud paa do. for 1905—06	„	400.00
„ — distriktsbidrag for 1904—06 pr. $\frac{30}{10}$..	„	190.00
„ — do. pr. $\frac{30}{2}$ 1906	„	130.00
		Ialt kr. 1 080.00
Ishusets gjæld pr. $\frac{30}{3}$ 1906 er altsaa	„	660.00

Til afbetaling paa denne gjæld paaregnes restbeløbet af det bevilgede statsbidrag for 1905—06	kr. 320.00
samt paaregnet statsbidrag 1906—07	„ 240.00
	<hr/>
	Ialt kr. 560.00

Restgjælden kr. 100.00 faar vi haabe at kunne skaffe tilveie ved ekstraordinært distriktsbidrag, da vi formentlig ikke kan paaregne yderligere statsbidrag til dette hus.

Nordlands fiskeriselskab.

Direktionen for Nordlands fiskeriselskab tillader sig herved at aflægge for generalforsamlingen beretning om sin virksomhed i tiden fra 1ste april 1905 til 31te mars 1906.

Den ordinære generalforsamling afholdtes efter forudgaaende bekendtgjørelse i amtets blade den 9de mai.

Ved de foretagne valg blev d'hr.

R. Schjølberg og
Vogt Svendsen

valgt som direktører med 20 stemmer hver. Til suppleanter valgtes herrerne

O. Tønsberg,
M. Tjærandsen og
A. M. Wold

med henholdsvis 19, 16 og 14 stemmer.

Som revisorer gjenvalgtes ved akklamation

E. Dyvik og
K. Wintervold

og som suppleant for revisionen

H. Reitan, ogsaa ved akklamation.

I aarets løb er Fr. Backer fraflyttet byen, og A. M. Wold er afgaaet ved døden.

Paa generalforsamlingen blev der rettet en anmodning til direktionen om ved henvendelse til fiskeristyrelsen at søge paaskyndet en løsning af agnspørgsmaalet. Under 15de mai har direktionen i overensstemmelse med denne anmodning indsendt en forestilling til fiskeristyrelsen i sagens anledning.

Ligeledes er efter derom paa generalforsamlingen fattet beslutning udtalelse afgivet samme dag om bedre kommunikationsforbindelse for fiskeværerne Trænen og Selvær og om udvidelse af det ældre havfiskefonds laanemidler med kr. 200 000.00.

Paa generalforsamlingen i 1904 fremlagdes et forslag fra formanden for Vivelstad fiskeriforening om dannelse af et pensionsfond for fiskere i Tromsø stift. Forslaget havde tidligere været behandlet paa aarets foreningsmøde.

Paa generalforsamlingen blev det bestemt, at udtalelser om dette spørgsmaal skulde indhentes fra de forskjellige foreninger. Paa foreningsmødet i 1905 fremlagde direktionen de indkomne udtalelser, og beslutning fattedes om at behandle sagen paany paa generalforsamlingen. Dennes afgjørelse gik ud paa, at direktionen skulde indhente erklæringer om forslaget fra herrederne i Tromsø stift. I overensstemmelse med denne afgjørelse har direktionen anmodet herrederne om at udtale sig i sagens anledning.

Til dato er indkommet til kontoret 52 besvarelser. De fleste herreder anbefaler forslaget paa det bedste; andre finder vistnok den til grund for forslaget liggende tanke god, men de kan dog ikke give det i den form, hvori det foreligger, sin anbefaling; enkelte finder, at kontingenten er for lav, andre tror, at de praktiske vanskeligheder i det hele vil vise sig at blive saa store, at sagen vil blive udførbar.

Direktionen er med pluraliteten af herrederne enig i, at det vil være godt, om en saadan pensionsindretning kan komme istand; men den er ogsaa paa den anden side fuldt ud opmærksom paa de vanskeligheder, som maa overvindes, før tanken kan blive tilfredsstillende realiseret.

Flere herreder vil, at fondet ikke blot skal komme fiskere, men ogsaa fiskeres efterladte tilgode; skal imidlertid dette ske, frygter man nok for, at en krone som kontingent vil blive for lidet bidrag til at bevare fondets bæreevne, naar pensionering er traadt ikraft, hvis man da ikke paa anden maade kan finde midler til at støtte det.

Man har videre nævnt, at indkrævningen af kontingenten vil blive kostbar og skaffe store vanskeligheder. Disse vanskeligheder finder direktionen ikke at kunne henregne til de uovervindelige; andre spørgsmaal vil sikkert komme frem, som er ganske anderledes indviklede, og som kun kan ventes tilfredsstillende løst, naar de lægges i hænderne paa saadanne, som har haft tilstrækkelig anledning til at sætte sig ind i forsikringsvæsenet og dermed beslegtede spørgsmaal.

Enkelte herreder har paapeget, at pensionssagen bør søges løst i forbindelse med spørgsmaalet om ulykkesforsikring for fiskere. Direktionen er ogsaa af den mening, at dette er den rigtige vei. Ulykkesforsikringen staar jo nu paa dagsordenen, og det er vel rimeligt, at der i denne sags anledning snart gaaes igang med forberedende arbejder; men hvis det sker, synes det at ligge nok saa nær, at pensionsordningen, som jo staar ulykkesforsikringsspørgsmaalet nær i flere henseender, drøftes

paa samme tid. Man vil paa denne maade opnaa den billigste, bedste og muligens ogsaa hurtigste løsning paa spørgsmaalet.

En anden sag, som generalforsamlingen overdrog direktionen at indhente erklæringer om fra herrederne i stiftet, var spørgsmaalet om fangst af smaasild til sildoljefabrikkerne.

Som bekjendt var spørgsmaalet foranlediget ved en forestilling til fiskeristyrelsen fra Ure fiskerforening. Nævnte forening vil have forbud mod saadan fangst baade for at sikre sildebestanden og for at gjøre det lettere for fiskerne at skaffe sig agn.

Hidtil er indkommet 52 udtalelser om Ure fiskerforenings forslag; 24 anbefaler forslaget, 28 anser en saadan lov upaakrævet. Enkelte herreder paapeger ønskeligheden af, at en lov kommer istand, som forbyder udkastning i sjøen af fanget sild og affald.

For budgetaaret 1905—06 er som statsbidrag bevilget og udbetalt til selskabet kr. 3 440.00. Desuden er i aarets løb modtaget:

Fra Nordlands amt kr. 700.00, hvoraf kr. 200.00 til museet.

„ Bodø sparebank kr. 300.00, ogsaa til museet.

„ Bodø by kr. 200.00.

„ Bodø samlag for brændevinshandel kr. 800.00. Denne bevilgning er ogsaa givet til museet.

Desuden er til selskabet indbetalt fra Evenæs kommune kr. 10.00.

Af selskabets midler er kr. 1 200.00 bevilget til ishuse i Øksnæs. Bevilgningen er givet paa sedvanlige betingelser: Der skal ydes fri tomt, og kommunen skal indestaa for, at huset vedligeholdes som ishuse.

Selvær forening er tilstaaet kr. 150.00 til anskaffelse af iskvern.

Til Trænen forening er udbetalt kr. 200.00 til flytning af ishuset, samt kr. 150.00 til iskvern og kr. 50.00 til iskasser.

Selskabets ishuse i Bodø er fyldt med is, efter at man først har foretaget en mindre reparation med huset.

De til museet bevilgede beløb er hovedsagelig anvendt til afbetaling paa museumsbygningens gjæld. Gjælden, der oprindeligt var kr. 16 000.00, er nu reduceret til kr. 14 040.00.

For budgetterminen 1906—1907 foreslaaes af fiskeristyrelsen og fiskeriraadet bevilget kr. 4 240.00 til selskabet.

Af dette beløb er kr. 1 000.00 forudsat anvendt til „veiledning i behandling af sommerfisk for svensk og skotsk marked“. Hvis fiskeriraadets forslag vedtages, er det meningen, at man allerede i indeværende fiskesæson skal faa anvendt dette beløb, idet man agter at faa opover en kyndig mand sydfra, som da i de større fiskevær skal give et kursus i ovennævnte behandlingsmaade. Man har tænkt at begynde med Røst

for saa senere at besøge ogsaa de øvrige vær i den udstrækning, som nuværende og muligens senere bevilgninger gjør det muligt. Direktionen finder denne sag at have saavidt stor betydning, at man mener, man ikke bør lade det bero med denne ene gangs bevilgning, hvorfor man ogsaa i budgettet for 1907—1908 opfører det samme beløb i det her omhandlede øiemed.

Direktionen tror at kunne udtale, at den vil kunne skaffe det nødvendige distriktsbidrag for i tilfælde at erholde statsbevilgningen. Hidtil er bevilget for 1906—1907:

Fra Bodø by.....	kr. 200.00
„ Evenes	„ 10.00
„ Vega	„ 15.00
„ Hemnes	„ 25.00
„ Tjøtta	„ 25.00
„ Gimsø	„ 25.00
„ Skjærstad	„ 10.00
„ Lurø.....	„ 10.00
„ Melø.....	„ 25.00
„ Næsne	„ 15.00 og
„ Starnes.....	„ 25.00

Desuden har man haab om ogsaa iaar at kunne skaffe noget for museet.

Museet har det hele aar været aabent for besøgende to dage i ugen, søndag og onsdag, begge dage fra kl. 12^{1/2} til 1^{1/2}. Besøget har været meget jevnt. Ogsaa udenfor de almindelige aabningstider har der ofte været givet tilreisende anledning til at bese samlingerne. Disse er i aarets løb blevet adskilligt forøgede, saaledes ogsaa ved gaver. Fiskeristyrelsen har saaledes atter vist museet opmærksomhed ved at skjænke diverse gjenstande til samlingerne — et barometer for fiskere, en kurv til maaling af sild og to bøier. Fra hr. M. Hansen, Røsnes, har man faaet sendt en pen fiskeand og fra hr. Jens Trygseth en knur. Hr. Herman Ramson har givet en pen samling ældre mynter, og endel saadanne er ogsaa modtaget fra hr. J. Brembo. Endelig har hr. overretssagfører R. Schjølberg foræret diverse gjenstande. Samtlige sager er nu indlemmet i samlingerne.

Man har ligesom i forrige aar maattet nøie sig med museumsbygningens vestre del som udstillingsrum. Den østre er bortleiet til folkebibliotheket og den tekniske aftenskole. I denne del har ogsaa fiskeriselskabet sit kontor. Leieindtægten af de rum, som bortleies, udgjør kr. 800.00. Med dette beløb kan man saaledes bestride renterne af den gjæld, som hviler paa bygningen. Imidlertid vil det ikke gaa mange aar hen, før det vil fremstille sig ialfald som en ønskelighed at faa mere rum

for museet, og det vilde saaledes være godt, om man ret snart kunde magte at blive kvit gjælden, saa man ikke var tvungen til at have leiere.

Regnskab for udgifter ved bygningens opførelse vil blive fremlagt for generalforsamlingen. Paa denne, der er berammet til afholdelse i museumsbygningen den 3die mai, vil desuden blive at behandle:

1. Aarsberetning for 1905—1906.
2. Regnskab „ —:—
3. Valg paa 3 direktører istedetfor de aftrædende d'hrr. Fr. Backer, O. Thue og J. C. Koch.
4. Valg paa 3 suppleanter for direktionen.
5. Valg paa 2 revisorer.
6. Valg paa en revisorsuppleant.
7. De indkomne erklæringer om pensionsspørgsmaalet.
8. Erklæringerne om fangst af smaasild.
9. „De norske fiskeriforeningers fællesorganisation“. Amtmand Hroar Olsens forslag til love.
10. Budget for selskabet for budgetterminen 1907—1908.

Direktionen foreslaar saadant budget for nævnte termin:

1.	Til museet	kr.	2 000.00
2.	„ ishuse	„	3 000.00
3.	„ agnkasser	„	1 000.00
4.	„ vejledning i behandling af sommerfisk for svensk og skotsk marked	„	1 000.00
5.	„ drivgarnsfiske efter sild i maanederne august og september. Som redskaber benyttes baade garn og posenot	„	4 000.00
6.	„ møde med foreningernes formænd	„	500.00
7.	„ administration:		
	lokale	kr.	600.00
	lønninger	„	700.00
	trykning m. v.	„	200.00
			1 500.00
		Tilsammen kr.	13 000.00

Til dette forslag knytter direktionen følgende bemærkninger:

- Ad 1. Beløbet vil blive anvendt til afbetaling paa museumsbygningens gjæld og til indkjøb af fiskeriredskaber, ældre og nyere, for at vise fiskeribedriftens udvikling, samt til udvidelse af den zoologiske samling, der omfatter fiske og sjøfugle.
- Ad 2. Pengene vil blive uddelt i portioner paa kr. 600.00 à 800.00 til opførelse af ishuse i distriktet. Der vil som tidligere blive stillet den betingelse, at der ydes fri tomt, og at vedkommende kommune forpligter sig til at vedligeholde huset som ishuse.

- Ad 3. Fiskerne her nord indser nu mere og mere agnkassernes store nytte, og der indløber stadig til kontoret forespørgsler om saadanne. Hensigten med det under denne post opførte beløb var da at indkjøbe et større antal kasser med engang for paa denne maade ved et saadant masseindkjøb at faa prisen saa rimelig som muligt. Kasserne agtes saa mod en billig pris udleveret til fiskerne.
- Ad 4. Som antydet i aarsberetningen er det meningen allerede iaar at gjøre en begyndelse for at realisere den til grund for forslaget liggende tanke. Behandlingen af fisken og fiskeprodukterne er jo ikke altid den bedste her oppe, og man mener, at meget vilde være vundet, om man først og fremst hos fiskerne kunde faa vakt bevidstheden om, at ikke alt her er, som det burde være; og man saa derhos kunde faa anvist dem nye veie at slaa ind paa for at opnaa bedre resultater, og det er netop dette man tilsigter ved det arbeide, man nu agter at gaa igang med. Men paa et enkelt aar vil ikke meget kunne udrettes. Distriktet er vidtstrakt, og antallet af dem, der kunde tiltrænge veiledning, er stort. Skal derfor noget resultat opnaaes, maa man ikke blive staaende ved et aars forsøg; fortsat arbeide i 1907—1908 vil sikkert ikke være overflødig.
- Ad 5. Selskabet har tidligere havt denne post paa sit budget. Imidlertid bestemte fiskeristyrelsen sig for at tage sagen i sin egen haand. Det er ogsaa direktionen bekjendt, at der med „Michael Sars“ i oktober 1905 er foretaget undersøgelser mellem Trænen og Røst; men man mener, at disse undersøgelser ikke har gjort videre forsøg overflødige, da flere spørgsmaal om silden og om sildeforekomsterne paa bankerne i landets nordlige trakter endnu er ubesvarede.
- Man gjenoptager derfor forslag om bevilgning til fortsatte undersøgelser, idet man bemærker, at der ved disse bør benyttes baade garn og posenot.
- Maanederne august og september anser man som de absolut heldigste for forsøgene, og disse bør mindst strække sig ud over et tidsrum af 2 maaneder, hvis der skal opnaaes resultater, og hvis ikke tilfældet i alt for megen grad skal komme til at spille ind.
- Ad 6. Ligesom tidligere agtes der i forbindelse med generalforsamlingen afholdt et møde med formændene for de forskjellige foreninger

for at gennemgaa selskabets budgetforslag og for i det hele taget at lægge planer for selskabets virksomhed.
Ad 7. Løn til sekretær kr. 500.00 og til kasserer og revisorer kr. 200.00.

Bodø, 31te mars 1906.

*R. Schjølberg. Vogt Svendsen. Oskar Thue. J. C. Koch.
O. Tønsberg.*

Regnskab for Nordlands fiskeriselskab for budgetaaret 1905—1906.

Indtægt.

1. Beholdning fra f. a.:		
I kasse	kr.	17.41
2. Statsbidraget for 1905—1906	„	3 440.90
3. Distriktsbidrag:		
a. fra herrederne i Nordlands amt:		
Restancer fra 1904—1905	kr.	50.00
b. fra Bodø kommune og brændevinssamlag ..	„	1 000.00
c. fra amtskommunen	„	500.00
		„ 1 550.00
4. Amtskommunens og Bodø sparebanks bidrag til museet ..	„	500.00
5. Diverse: Solgt is	„	461.40
6. Indvundne renter pr. 31te mars 1906	„	23.14
		<u>kr. 5 991.95</u>

Udgift:

1. Administration:		
Lønninger: Sekretæren	kr.	500.00
Kassereren	„	150.00
Revisionen	„	40.00
	kr.	690.00
Trykningsomkostninger & avertissementer ..	„	216.70
Kontorrekvisita, porto, telegrammer etc. ..	„	82.10
Diverse	„	449.88
	kr.	1 438.68
÷ kontingent	„	232.50
	kr.	1 206.18
2. Kontingent for fiskeritidende	„	204.00
3. Bidrag til museet:		
Amtskommunens, samlagets og Bodø sparebanks bidrag		
	kr.	1 300.00
		<u>kr. 1 410.18</u>
Transport	kr.	1 300.00
	kr.	1 410.18

	Transport kr. 1 300.00	kr. 1 410.18
Overført statsbidrag 1905—06	„ 1 000.00	„ 2 300.00
4. Bidrag til opførelse af ishuse og til frembringelse af is	„	1 442.74
5. Møde med formændene for foreningerne	„	346.15
6. Restance: Distriktsbidrag til endelig udgift	„	25.00
7. Beholdning:		
Paa folio i Nordlands privatbank	kr. 323.14	
I kassa	„ 144.74	„ 467.88
		<u>kr. 5 991.95</u>

Regnskab for Bodø fiskerimuseum for budgetaaret 1905—1906.

Indtægt:

1. Beholdning fra f. a.:		
I kasse	kr. 22.94	
Paa folio i Nordlands privatbank	„ 1 143.22	kr. 1 166.16
2. Overført fra fiskeriselskabet diverse bidrag	„	2 300.00
3. Indvunden husleie for 1905	„	800.00
4. Vagtmestergodtgjørelserne af leierne for 1905	„	250.00
5. Indvundne renter pr. 31te mars 1905	„	25.04
		<u>kr. 4 541.20</u>

Udgift:

1. Bygningen:		
a. Renter og afdrag	kr. 1 351.13	
b. Brandkontingent, vandafgift og feierpenge etc.	„ 346.85	kr. 1 697.98
2. Vagtmesteren:		
a. Løn fra 1ste april 1905 til 31te mars 1906		
	kr. 450.00	
b. Ved, kul, olje etc.	„ 232.55	„ 682.55
3. Samlingerne:		
a. Nyanskaffelser	kr. 339.78	
b. Diverse	„ 171.37	„ 511.15
4. Beholdning:		
Paa folio i Nordlands privatbank	kr. 1 633.26	
I kasse	„ 16.26	„ 1 649.52
		<u>kr. 4 541.20</u>

Namdalens fiskeriselskab.

Bestyrelsen for Namdalens fiskeriselskab tillader sig herved at fremkomme med beretning om selskabets virksomhed i budgetterminen 1ste april 1905—31te mars 1906.

Den aarlige generalforsamling afholdtes paa Rørvik den 11te august f. a. Da behandledes følgende sager:

1. Refereredes og fremlagdes beretning om selskabets virksomhed for budgetterminen 1904—05.
2. Fremlagdes regnskab for terminen 1904—05.
3. Valg paa 4 bestyrelsesmedlemmer istedetfor de efter tur udtrædende: J. Berg, Rørvik, J. Brækkan, H. Bondø og Chr. H. Ulsund. Valgte blev: J. Berg, Jacob Sverdrup, H. Bondø og Chr. H. Ulsund.

Uddrag af aarsregnskabet vedlægges.

Efter dette havest et udisponeret beløb af kr. 611.15, deri indbefattet to uindbetalte restancebeløb.

Dette beløb er i bestyrelsesmøde den 10de dennes besluttet anvendt paa følgende maade:

Ifølge indkommen andragende om bidrag til forsøgsfiske efter haakjærring udenfor den Namdalske kyst til kommende sommer bevilgedes dertil kr. 100.00, og til fortsat forsøgsfiske efter sei til kommende sommer bevilgedes kr. 350.00, dog er der i dette beløb indbefattet aflønning til en formand for seifiske, der tænkes erhvervet fra Senjen for at sætte fiskerne her ind i fangstmaaden.

Selskabet har i indeværende termin ladet indkjøbe 3 synkenøter (seinøter) foruden en tidligere indkjøbt not og har med disse i afvigte sommer ved udlaan til fiskere foretaget forsøgsfiske efter sei paa strækningen syd og udenom Viktenøerne. Resultatet af dette forsøgsfiske har efter de indkomne indberetninger fra forsøgsfiskerne omtrent været mislykket. Med 3 af nøterne er saa godt som ingen fangst gjort, medens der med den fjerde not opfiskedes for et beløb af ca. kr. 180.00 i løbet af 5 fangstdage, hvilket maa siges at være nogenlunde tilfredsstillende.

Aarsagen til det mislykkede prøvefiske opgives i indberetningerne at ligge dels i uheldige veirforhold og dels i ugunstig strømsætning. Sei derimod har der vist sig overalt i massevis.

Selskabet tror dog imidlertid, at aarsagen til det mislykkede prøvefiske ikke bare ligger i de opgivne grunde af fiskerne med hensyn til ugunstig veir og strømsætning, men ogsaa for en stor del deri, at fiskerne her er noget uøvede til en saadan bedrift, da her for distriktet ikke er drevet rationelt seifiske for en 30 à 40 aar tilbage.

Selskabet tror ved at faa en kyndig mand her til distriktet for at

sætte fiskerne ind i den rigtige fangstmaade vil en god næringskilde komme distriktet tilgode.

Da selskabet arbejder med indskrænkede midler, har man som følge deraf ikke kunnet faa udrette noget andet paa fiskerinaeringsens omraade.

For det bevilgede stats- og amtsbidrag frembærer herved selskabet sin tak.

Namdalens fiskeriselskab den 9de april 1906.

Bestyrelsen.

Regnskab for Namdalens fiskeriselskab for terminen 1905—1906.

Indtægt.

1. Beholdning fra forrige regnskabsaar	kr.	437.20
2. I regnskabsaaret er indkommet:		
a. Medlemskontingent	kr.	74.10
b. Statsbidrag for 1904—05.....	„	480.00
c. Amtsbidrag - do.	„	100.00
d. Distriktsbidrag - do.	„	55.00
e. Amtsbidrag - 1905—06.....	„	100.00
f. Statsbidrag - do.	„	480.00
g. Distriktsbidrag - do.	„	20.00
	„	<u>1 309.10</u>
		<u>kr. 1 746.30</u>

Udgift:

1. Administration:		
a. Sekretærløn ved formanden	kr.	100.00
b. Porto og telegrammer	„	19.65
c. Annoncer	„	4.05
d. Kontingent til „Norsk fiskeritidende“	„	51.00
e. Indkjøbt seinøter.....	„	455.45
f. Bidrag til forsøgsfiske efter sei	„	200.00
g. Bidrag til Gjæslingernes fiskerhjem	„	400.00
h. Beholdning pr. ³¹ / ₃	„	516.15
		<u>kr. 1 746.30</u>

Som restance udestaar:

Distriktsbidrag for 1905—06.....	kr.	80.00
Do. - 1902—03.....	„	15.00
	kr.	<u>95.00</u>

Dertil kommer ovennævnte beholdning „ 516.15 kr. 611.15
der staar til selskabets disposition.

Fosens fiskeriselskab.

Idet vedlagt fremkommer ekstrakt af regnskabet for sidstforløbne budgetaar, skal man om virksomheden i samme — næstefter at henvise til regnskabsekstrakten — have den ære at oplyse:

Den ordinære aarlige generalforsamling afholdtes efter forudgaaende betimelig bekjendtgjørelse paa Nygaarden den 19de ds., hvor formanden fremlagde revideret regnskab for aaret $\frac{1}{4}$ 1905 til $\frac{3}{4}$ 1906 samt redegjorde for selskabets virksomhed. Regnskabet havde ikke foranlediget nogen antegnelse fra revisionen ligesaalidt som der i mødet fremkom nogen bemærkning til samme. Bestyrelsesmøder har været afholdt til forskellige tider i forbindelse med, at enkelte sager har været gjenstand for brevlig behandling mellem medlemmerne.

I nævnte generalforsamling gjenvalgtes de udtrædende medlemmer af bestyrelsen herrer O. A. Normann og Fred. Berg, og istedenfor det ved dødsfald afgaaede bestyrelsesmedlem C. Lund hr. gaardbruger Johan Vik af Ørlandet. Som suppleanter valgtes herrer Ove Berg, Rønne og Arnt Lund, Uthaug.

Til revisorer valgtes herrer overretssagfører Sofus Hansen og bankkasserer Wiggen, begge af Ørlandet. Efter generalforsamlingens afholdelse sammentraadte bestyrelsesmedlemmerne og valgte til formand lensmand Fred. Berg, Sydkrogø, og til næstformand handelsmand O. A. Normann, Valdersund.

Det efter forrige regnskab til forsøgsfiske efter haakjærring afsatte beløb, vil sees kun for omtrent det halve benyttet; idet anden fartøier, hertil betinget, fik forfald. Det i sidstleden oktober maaned anstillede ene forsøg syntes at vise, at her var god anledning for lønsom bedrift, og animerede bestyrelsen til i løbet af forløbne vinter at avertere i avispressen om, at den fremdeles stillede et beløb af indtil kr. 800.00 til raadighed som bidrag for fortsat forsøgsfiskebedrift i indeværende aar. Flere meldte sig og blev antagne af bestyrelsen, men da der under vinterens skreifiske stilledes saa ringe udsigter for tilfredsstillende anbringelse af tran, trak de fleste suplikanter sig tilbage, saa man for tiden kun har et fartoi ude. Det er bestyrelsens hensigt i løbet af aaret at søge forsøgsdriften yderligere fortsat. Man beklager, at man, dels grundet ubekjendtskab til kostendet, dels uagtsomhed, kom til at ofre altfor mange penge til avertissementsomkostninger i nævnte anledning.

Forøvrigt tillader man sig at henvise til regnskabsekstrakten.

Paa opfordring har selskabet havt den ære at afgive betænkning i anledning den paa bane bragte tanke om oprettelse af en ulykkesforsikring for fiskere.

Som man kunde forudsætte, har bestemmelsen om, at der for Fiskeritidenden skulde betales kontingent, i væsentlig grad reduceret vort selskabs medlemsantal.

Sydkrogø den 23de mai 1906.

Ærbødigst
for Fosens fiskeriselskab
Fred. Berg.

**Ekstrakt af Fosens fiskeriselskabs regnskab for budgetterminen
1905—1906.**

Indtægt.

1. Beholdning fra forrige regnskab:		
a. Tilgodehavende statsbidrag	kr.	760.00
b. — amtsbidrag	„	150.00
c. Indestaaende i Trondhjems privatbank ..	„	585.40
d. Restancer af kontingent	„	124.25
	kr.	1 619.65
÷ forskudt af regnskabsføreren	„	207.02
	kr.	1 412.63
2. Efter decision til antegnelse i forrige regnskab	„	0.00
3. Statsbidrag for terminen $\frac{1}{4}$ 05— $\frac{3}{3}$ 06	„	440.00
4. Amtsbidrag for do. do.	„	150.00
5. Kontingent af 36 medlemmer à kr. 0 50	„	18.00
6. Renter i Trondhjems privatbank	„	23.15
	Sum indtægt	kr. 2 043.76

Udgift:

1. Bidrag til forsøgsfiske efter haakjærring i 1905	kr.	375.00
2. Medicinforsyning for fiskere i Halten	„	30.70
3. Bidrag til fiskerbibliotek i Halten	„	30.00
4. Indkjøb af agnsild — mod refusion	„	63.90
5. Kontingent for Fiskeritidende — mod do.	„	36.00
6. Avertissements — væsentligst i anledning paatænkt yderligere forsøg haakjærringfiske	„	120.70
7. Telegraf og porto kr. 13.81, kontorrekvisita kr. 6.00 ..	„	19.81
8. Løn til formanden, sekretær og kasserer	„	100.00
9. Diverse udgifter:		
a. Reiseudgifter til bestyrelsesmedlemmer. kr.	29.00	
Transport kr.	29.00	kr. 761.11

	Transport kr.	29.00	kr.	776.11
b.	Lokale til møder og underhold ved disse samt delvis skydsudgifter	28.50	„	57.50
10.	Udgaet af kontingentrestancen		„	28.25
11.	Beholdning:			
a.	Tilgodehavende statsbidrag	kr.	440.00	
b.	Restancer af ældre kontingent	„	91.00	
c.	Inlestaaende i Trondhjems privatbank. „		608.53	
d.	In cassa	„	42.37	
				„ 1 181.90
				<u>Sum udgift</u> kr. 2 043.76

Anm. Til foranstaaende beholdning..... kr. 1 181.90
kommer udlagte, men ikke endnu betalte refusionsbeløb:

a.	for agnsild	kr.	63.90	
b.	„ Fiskeritidende	„	36.00	
				„ 99.90
				kr. 1 281.80

Af omstaaende nævnte beholdning er besluttet anvendt og afsat til:

a.	Yderligere bidrag til forsøgsfiske efter haakjærring udenfor Fosen	kr.	800.00
b.	Bidrag til fiskeralmuens oplærelse i brænding og tilvirkning af tareaske — ukjendt i Bjørnør	„	200.00

Trondhjems fiskeriselskab.

Ved selskabets ordinære generalforsamling den 22de mai 1905 skulde i henhold til lovenes § 5 udtræde af direktionen: d'herrer konsul Ingvar Klingenberg og købmand P. O. Jenssen.

Til medlemmer af direktionen gjenvalgtes d'herrer:

konsul Ingvar Klingenberg og
købmand P. O. Jenssen.

Suppleanter blev:

hr. købmand Josef A. Hegstad,
„ agent P. Paulsen og
„ købmand C. Poulsen.

Den aftrædende revisor

hr. agent Ludv. Willh. Strøm gjenvalgtes.

Som decisorer valgtes d'herrer:

købmand Johan Helberg og
ingeniør Arthur Motzfeldt.

I et senere direktionsmøde valgtes til formand

hr. konsul Ingvar Klingenberg,

og til viceformand

hr. kjøbmand L. O. Hegstad.

Direktionen fremlagde for generalforsamlingen forslag til ny paragraf 4 i selskabets love, ligesom udkast til „almindelige bestemmelser for selskabet og dets kredse“.

Begge forslag besluttedes forelagt en ekstraordinær generalforsamling til vedtagelse.

Generalforsamlingen vedtog, at det udsættes indtil videre forøvrigt at foretage forandringer i selskabets love.

Ekstraordinær generalforsamling afholdtes den 14de juli 1905, hvor enstemmig besluttedes vedtaget forandring i lovenes § 4 samt, forslaget til „almindelige bestemmelser for Trondhjems fiskeriselskab og dets kredse“, begge dele overensstemmende med beslutning i generalforsamling den 22de mai.

De er saalydende:

I love for Trondhjems fiskeriselskab:

ny § 4.

Til fremme af sit formaal kan selskabet optage — udenfor Trondhjems by — kredse eller afdelinger med mindst 10 medlemmer.

Angaaende kredsenes forhold til selskabet udfærdiger direktionen almindelige bestemmelser, som godkjendes af en generalforsamling.

Almindelige bestemmelser for Trondhjems fiskeriselskab og dets kredse.

1. Trondhjems fiskeriselskab optager — udenfor Trondhjems by — til fremme af sit formaal (kfr. selskabets love § 2) kredse eller afdelinger med mindst 10 medlemmer og efter følgende regler.
2. Kredsenes grænser bestemmes efter distriktets lokale forhold og er underkastet selskabets godkjendelse. Som regel bør dog ikke mere end en kreds oprettes i hvert prestegjæld.
3. Kredsene har at underordne sig selskabets til enhver tid gjældende love, saaledes ogsaa med hensyn til bidrag til fællesarbeider om saadanne maatte blive bestemt. Mulig private eller kommunale bidrag (gaver), som maatte tilfalde kredsene, stilles til disposition for i størst mulig udstrækning at møde statsmyndighedernes krav om distriktsbidrag. Saadanne gaver kan dog alene anvendes til det specielle formaal, hvortil de maatte være givet.
4. Forandring i selskabets love kan ikke gjøres gjældende mod kredsen før fra næste budgetaars begyndelse og efter 3 maaneders varsel.

Ønsker kredsene at udtræde af samarbeidet, skal besked derom gives selskabet 2 maaneder før det nye budgetaar.

Forinden samarbeidet kan opløses, skal dog mulig budgetterede og bevilgede foranstaltninger kredsene vedkommende være udført i overensstemmelse med de regler, efter hvilke foranstaltningerne er iverksatte, og maa godkjendes i et fællesmøde.

5. Trondhjems fiskeriselskab ved sin direktion, og kredsene hver med en repræsentant, sammentræder en gang aarlig i et fællesmøde til raadslagning om foreslaaede foranstaltninger og arbejdsbudget, hvilket skal tjene som grundlag for selskabets andragende om statsbidrag til fællesarbejders mulige udførelse.

I fællesmøderne, for hvilke selskabets formand er dirigent, har hver af de mødende ved votering hver en stemme. Ved stemmelighed gjør dirigentens stemme udslaget.

De truffne bestemmelser er kun bindende indenfor den ramme, som er opstillet i mødets program.

Kredsene har ved budgetterminens udgang at afgive regnskab, beretning om virksomheden og om de kredsene underlagte fællesarbejder, hvilket alt bliver at undergive fællesmødets godkendelse.

6. Forslag til foranstaltninger, som kredsene finder ønskelig, indsendes i motiveret stand i betimelig tid til selskabet. Dette udarbejder program for fællesmøderne.

Kredsene har desuden at afgive de oplysninger, erklæringer og besvarelser, som af selskabet maatte ønskes.

7. Forsaavidt vedtagne og bevilgede foranstaltninger vedkommer flere kredse, afgjør fællesmødet, hvem udførelsen paaligger.
8. Ved fællesmødet vælger kredsene paa sine vegne 2 repræsentanter, hvilke som raadgivende kan tilkaldes af selskabets direktion for at tiltræde dennes møder ved vigtigere sagers behandling.
9. Kredsene har adgang til ved hver sin repræsentant at deltage i selskabets generalforsamlinger, men repræsentanterne har ikke stemmeret ved disse.
10. Paa rekvisition fra kredsene, eller afdelingerne, vil selskabet besørge anskaffelsen af „Norsk fiskeritidende“ i det antal eksemplarer, som begjæres, dog ikke i større antal end kredsene har medlemmer. Den for tidsskriftet til enhver tid gjældende kontingent indbetales forskudsvis til selskabet.
11. Til fællesmøderne har repræsentanterne samt de under post 8 nævnte to raadgivende fri reise. Omkostningerne udredes af de til fællesarbejder budgetterede midler.

12. Til fællesmøderne, som holdes offentlig og bekendtgjøres i betimelig tid, har selskabets og kredsenes medlemmer adgang til at deltage i diskussion, men uden stemmeret.

Det forløbne aar har i flere henseender budt vanskeligheder for arbeidets iverksættelse. Det er delvis forsøgt at gjøre kredsordningen kjendt og at vinde stemning for den. Fra enkelt hold har sagen dog mødt nærmest misforstaaelse og uvilje.

Det under 15de oktober 1904 gjennem Trondhjems bys stortingsrepræsentanter fremsendte andragende om statsbidrag til en „skandinavisk fiskeriudstilling i Trondhjem 1907“ er senere efterfulgt af anbefalende udtalelser fra:

Trondhjems handelsforening, sild- og fiskeksportørernes forening, Stenkjær handelsforening, Beistadfjordens fiskeriselskab, Smødens fiskeriforening, Frøyens fiskeriforening, Fosens fiskeriselskab, Kristianssunds fiskeriselskab, Bremsnes fiskeriforening, Kristianssunds handelsforening, Molde handelsforening, Aalesunds handelsforening, Aalesunds fiskeriforening, Namdalens fiskeriselskab, Indre Vesteraalens handelsforening, Narvik handelsstandsforening, Tromsø handelsforening, Tromsø landhandlerforening, Hammerfest handelsforening, Vardø fiskeriforening, Lofotens handelsstandsforening, Helgeland & Namdalens handelsstandsforening.

Andragendet med bilage er fra departementet sendt fiskeristyrelsen, og selskabets direktion har i skrivelse af 4de juli 1905 til fiskeristyrelsen begjæret sagen forelagt fiskeriraadet i 1905. Ved beretningens afgivelse er man uvidende om sagens videre behandling. Imidlertid har direktionen 30te mars 1906 sendt direkte henvendelse til handelsdepartementet med anmodning om, at udstillingsandragendet maa blive forelagt stortinget til behandling.

Fra selskabets side er der gjentagende søgt at virke for opstilling af et dagligt hurtiggaaende ilgodstog paa Rørosbanen fra Trondhjem til Kristiania. Dette krav er ikke imødekommet fra myndighedernes side.

Førsommeren 1905 lod man derfor afholde flere offentlige diskussionsmøder af for spørgsmaalets løsning interesserede næringsdrivende, og i et afsluttende møde i Trondhjems børslokale den 2den juni fattede forsamlingen enstemmig nedenstaaende beslutning:

„Mødet beklager meget, at myndighederne heller ikke iaar har fundet at kunne imødekomme kravet om et dagligt hurtiggaaende ilgodstog ført direkte frem fra Trondhjem til Kristiania. Det er en togordning, som man anser som den eneste formaalstjenlige til varetagelse af det nordlige Norges næringsliv.

Den samlede mængde af ilgods, navnlig af ferske madvarer,

som fra Trondhjem transporteres paa Rørosbanen, har aarligaars været i sterkt stigende, og den nuværende togordning tilfredsstillende ikke tilnærmelsesvis behovet for at give de trafikerende en sikker basis at træffe sine dispositioner paa.¹

Den i jernbanekomiteens indstilling 1904—1905 antydede ordning at lade en godsvogn medfølge personhurtigtoget til delvis optagelse af fersk fisk o. lign., en ordning som med 50 pct. fragtforhøielse har været praktiseret siden høsten 1903, er ikke, og vil ikke blive, af nogen virkelig nytte for forsendelsen af disse artikler.

Man venter, at det ærede departement vil vide at overvinde de vanskeligheder, som maatte hindre udviklingen af den voksende ilgodstrafik sydover fra det nordlige Norge.

Mødets deltagere maa derfor fremdeles fastholde det af Trondhjems fiskeriselskab under 14de januar 1904 og af flere stortingsmænd den 16de februar 1904 og 16de november 1904 (kfr. stortingsdokument no. 61 1903—1904 samt no. 8 1904—1905) fremsatte krav paa daglige hurtiggaaende ilgodstog ført direkte frem fra Trondhjem til Kristiania, idet de nordlige landsdeles tiltagende eksport af ferske madvarer ubetinget nødvendiggjør en saadan ordning.“

Under 31te juli næstefter oversendtes udtalelsen ledsaget med selskabets erklæring til arbejdsdepartementet. Den var desuden bilagt med indhentede erklæringer fra:

Nordre og søndre Trondhjems amters amtsting, begge de nævnte amters landhusholdningsselskaber, Trondhjems magistrat og formandskab, Trondhjems handelsforening, Trondhjems børskomite, samt sild- og fisk-eksportørernes forening.

Senere er til departementet eftersendt erklæringer fra: Lofotens handelsstandsforening, Vardø fiskeriforening, Narvik handelsstandsforening, Nordlands fiskeriselskab, Tromsø handelsforening, Indre Vesteraalens handelsforening samt Tromsø landhandlerforening. Samtlige erklæringer fremholder det berettigede i kravet om ilgodstog for ferske madvarer.

I skrivelse af 1ste mars 1906 har selskabet for at fjerne mulige misforstaaelser tilføiet nogle oplysninger i tilslutning til henvendelsen af 31te juli 1905. Sidstnævnte omfatter i sin almindelighed kravet paa, at der opstilles et dagligt hurtiggaaende ilgodstog for ferske madvarer, idet selskabet ikke har villet gaa i detalj med hensyn til togets afgangs- og kjøretid. Beslattes først toget oprettet, antager man, at jernbanens ledelse vil vide at dirigere toget til det for trafikanterne beileilige tidspunkt. I denne forbindelse er eksempelvis nævnt en fra flere hold paapekt afgangstid fra Trondhjem henimod middagstid med ankomst til Kristiania senest kl. 5—6 morgen.

De omlægninger i enkelte dampskibsruter, som dette muligens kunde

ville medføre, lader sig formentlig ordne, naar man først har opnaaet stabile jernbaneruter.

Det er disse synsmaader, som har været bestemmende for direktionens handlemaade i denne sag.

Det i forrige beretning omtalte arbeide med hensyn til transportvilkårene for fiskevarer til Sverige har selvfølgelig været stillet i bero, men selskabet er fuldt opmærksom paa vigtigheden af hensigtsmæssige gennemgangsfragter i samtrafikken, hvorfor denne sag efterhaanden vil blive skjænket fornyet opmærksomhed.

Saaledes vil direktionen ligeoverfor statsmyndighederne fremholde ønsket om, saasnt der fra det offentliges side foretages revision af samtrafiktaksterne for fiskevarer til Sverige, at Trondhjem, med sine store handelsinteresser paa dette land maa gives adgang til at udtale sig om spørgsmaalet inden det afgjøres.

Fangsten af haakjærring i Trondhjemsfjorden er fremdeles præmieret, og vil der fortsættes dermed ogsaa i næste termin. Fangsten udgjør 141 stk.

Forsøgsvis er begyndt med beredning af haakjærringskind, uden at der dog for nærværende kan redegjøres nærmere herfor.

Selskabets budget er ogsaa iaar i lighed med de senere aar blevet betydelig beskaaret, saaledes er statsbidraget nedsat til 4 000 kr. mod ansøgt 12 000 kr.

Trondhjems brændevinssamlag har givet, til støtte for virksomheden, 1 000 kr.

Trondhjems sparebanks bidrag 2 000 kr. fordeles til husleie for kontor, pakrum og samlinger.

Sparebanken har derhos 15de april 1905 ydet 1 000 kr. til museets byggefond. Man har i forløbne aar savnet adgang til at foretage videre til fremme af denne sag.

Spørgsmaalet om navigationsundervisning for fiskere har selskabet ikke kunnet tage sig af. Man har været behjælpelig med i Trondhjem at skaffe god privatundervisning. Denne maade byder dog paa langt nær de fordele, den disciplinære opdragelse i forbindelse med praktisk navigationsundervisning, som selskabets tidligere sommerkurser ombord i det seilende skoleskib „Tordenskjold“.

Selskabets befatning med det kommunale fisketorv i Trondhjem er nu ophørt og helt afviklet, idet bystyret 4de mai 1905 fattede følgende beslutning: „Det rentefrie laan, som ved kommunestyrets beslutning af 12te december 1901 er tilstaaet Trondhjems fiskeriselskabs direktion til udførelse af fisketorvanlægget i Ravnkloen, bevilges til endelig udgift for laanefondet.“

Den 2den juli 1905 modtog man fra Sortland og Hadsels fiskeri-

foreninger telegrafisk indbydelse om at deltage i et fiskerimøde paa Sortland 11te juli og følgende dage. Selskabet blev ligeledes anmodet om at sende en foredragsholder.

Af hensyn til de forskjellige fiskerispørgsmaal, som skulde behandles, deriblandt om fiskeriforeningers fællesorganisation, og for at kunne imødekomme anmodningen om en foredragsholder, besluttede direktionen at lade hr. L. Schmidt-Nielsen deltage som repræsentant paa selskabets vegne.

Efter det i Norsk fiskeritidende meddelte referat fra mødet er vor repræsentants foredrag „om det nordlige Norges næringsliv“ paahørt med stor opmærksomhed. Foredraget støttedes med en række af foredragsholderen udarbejdede plancher, som grafisk belyste emnet.

Efter dette foredrag udspandt der sig diskussion angaaende forsendelsen af ferske madvarer fra Nordland og sydover.

Paa grundlag af den under mødet paa Sortland fremkomne generelle plan for en mulig sammenslutning af fiskeriforeninger i forbindelse med mødets henstilling derom, er nu fra „selskabet for de norske fiskeriers fremme“ modtaget udkast til love for „de norske fiskeriforeningers organisation“. Direktionen har ved budgetaarets udgang ikke taget noget afgjørende standpunkt til dette organisationspørgsmaal.

Amtmanden i Kristians amt rettede i afvigte høst speciel anmodning til selskabet, om det vilde sende sin sekretær til Gjøvik for at holde foredrag og demonstration angaaende anvendelsen af fersk fisk i husholdningen, samt angaaende fremme af fiskhandelen paa Oplandene.

Direktionen efterkom gjerne denne anmodning, og hr. Schmidt-Nielsen opholdt sig i den anledning paa Gjøvik nogle dage i begyndelsen af december maaned. Han holdt herunder foredrag og deltog i de møder, som holdtes for at diskutere, hvad der kunde gjøres for at fremme anvendelsen af havfisk i distriktet.

Af foreliggende avisberetninger derom blev hans foredrag „hilset med sterkt bifald af den talrige forsamling“. Hans indleverede forslag til salgshal med kjølerum m. m. har faaet en gunstig modtagelse.

Hr. stipendiat Høye har anmodet selskabet om at virke for, at saltboder og fartøier blev desinficeret i den hensigt derved at modarbejde klipfisksoppens udbredelse. Ved bekendtgjørelse i byens aviser henstillede man til eiere af saltboder og fartøier at foretage svovlrøgning og vaskning med formalin, ligesom selskabet tilbød sig at udfærdige attest for udført desinfektion.

Samtidig udstilledes af hr. Høye en del fra saltboder i Trondhjem udtagne saltprøver befængt med sopspirer, som efter analyserne fandtes i et antal af 5 000 — 30 000 — 50 000 — 100 000 og 400 000 pr. kilo.

Direktionen har derhos behandlet et af hr. Høye indleveret forslag til bekjæmpelse af klipfisksoppen.

Direktionens nedenstaaende udtalelse, som behandlede den 1ste december 1905 paa et almindeligt møde i børsen, vedtoges enstemmig.

„I anledning af hr. Kr. Høyes anmodning i skrivelse af 3die august 1905 til Trondhjems fiskeriselskab om en fællesudtalelse vedkommende klipfisksoppens bekjæmpelse har et møde af interesserede udtalt følgende:

Efter mødets formening bør arbeidet for at bekjæmpe klipfisksoppens optræden, ialfald foreløbig, søges fremmet ad frivillighedens vei.

Med hensyn til den maade, hvorpaa dette helst bør ske, finder man at kunne slutte sig til den af hr. Høye nævnte form for arbeidets organisation saaledes, som det er fremsat i punkterne 1, 4 og 5, hvilke har følgende ordlyd:

„1. Der trykkes et kort letfatteligt skrift, helst med tegninger, som behandler klipfisksoppens natur, aarsagerne til dens fremkomst, betingelserne for dens udvikling samt en angivelse af den fremgangsmaade, som maa befølges for at fremstille en holdbar vare. Dette skrift spredes over hele landet i alle fiskevær og paa alle tørrepladse.“

„4. Ved opstillen af præmier for velbehandlet og sopfri fisk.“

„5. Ved foredrag i fiskedistrikterne.“

Videre finder man det af betydning, om attest vil kunne erhverves gennem offentlig vrager, lensmand e. l. for udført desinfektion af saltboder, fartøier m. m.

Endelig anser man det ønskeligt, at saltimportører drager omsorg for, at fartøier, som hjemfører salt fra udlandet, bliver desinficeret paa lastepladsene.

Naar krav om saadanne attester bliver sedvanlig, turde det efterhaanden fremtvinge, at desinfektion bliver almindelig hos alle i spørgsmaalet interesserede parter. Hr. Høye har i punkterne 2 og 3 forment følgende forslag:

„2. De i fiskeopsynets tjeneste ansatte mænd paalægges at føre opsyn med, at fiskerne inden distriktet før fiskets begyndelse foretager den nødvendige desinfektion af boder og saltekar. Dette opsyn vil antagelig medføre, at deres funktionstid begynder en 14 dage, før fisket tager sin begyndelse.“

„3. Ved samarbeide mellem de stedlige herredsstyrer søges udarbejdet enslydende sundhedsforskrifter for fiskedistrikterne. Der sørges for, at der i disse forskrifter indgaar nøiagtige bestemmelser om fiskeaffaldets henlæggelse og om rengjøringen af de rum, som benyttes til tilvirkning af menneskeføde, og at der samtidig arbejdes for en skarpere haandhævelse af disse forskrifters opretholdelse.“

Den heri fremsatte tanke giver man sin tilslutning i den udstrækning, forholdsreglerne kan gennemføres uden lovtvang.“

Denne udtalelse er derefter tilstillet hr. Høye.

Efter at direktionen fik anledning til i stortingets prp. no. 1 at gjøre sig bekendt med regjeringens forslag til en omordning af Norges fiskeristyreelse, fandt direktionen at burde udtale sig derom af hensyn til spørgsmaalets indgribende betydning for det praktiske næringsliv.

Under 10de januar sendte direktionen nedenauførte udtalelse til stortingets næringskomite no. 1 og til vor bys stortingsmænd:

„For indeværende aars storting foreligger forslag fra regjeringen angaaende en omordning af Norges fiskeristyreelse. Dette gaar ud paa, at den nuværende kollegiale styrelse ophæves, og at den videnskabelige afdelings chef ansættes som enedirektør for fiskeriarbeidet i vort land.

Direktionen for Trondhjems fiskeriselskab tillader sig i den anledning at udtale, at den er enig med den minoritet, som i regjeringen fremholder, at den tidligere grundsætning, hvorefter det praktiske element i styrelsen for vore fiskerier har faaet den ledende stilling, fremdeles maa fastholdes ligeoverfor statsarbeidets befatning med fiskerinæringen i vort land.

Naar den kollegiale styrelse ikke synes, som forudsat, at have løst sin opgave paa en helt tilfredsstillende maade, ligger formentlig en væsentlig aarsag dertil i, at styrelsen har været udskilt fra central-administrationen. Selskabet maa derfor paa næringslivets vegne udtale, at det finder det mest formaalstjenligt, at overledelsen af statsarbeidet for fiskerierne underlægges en praktisk fiskeri- og merkantilt kyndig mand, ligesom man tror det heldigst, at ledelsen flyttes tilbage til departementet for at kunne arbeide og virke i direkte kontakt med og under kontrol af den ansvarlige del af statsmaskineriet.

I forbindelse hermed vil man nu, da en forandring af Norges fiskeristyreelse er foreslaaet, fremholde det ønskelige i, at ferskvandsfiskerierne indordnes under et fælles centralstyre for landets samtlige fiskerier. En saadan ordning antager man tillige vil medføre besparelser i de samlede administrationsudgifter.“

Angaaende det for odelstinget iaar foreliggende forslag om særskilt afgift paa fiskevarer, som udføres landverts, har man indhentet eksportforeningens udtalelse og oversendt denne til byens stortingsrepræsentant hr. Halvorsen. Direktionen har blandt andet udtalt ønske om, at sagen bør søges udsat til behandling i en senere tingperiode, idet det da vil være anledning til at indsamle materiale til spørgsmaalets belysning forsaavidt angaar sjøverts- og landvertsforsendelsernes konkurrerende forhold.

Af hensyn til de betydelige økonomiske interesser, hvormed Trøndelagen er knyttet til Sveriges forbrug af fiskevarer, har man ogsaa iaar

ladet selskabets forretningsfører foretage reiser i det øiemed at verge og støtte udviklingen af vareomsætningen paa det svenske marked.

Udover den meddelelse, som forelaa i forrige aarsberetning, kan man desværre kun sige, at veirvarselsagen ikke er kommet langt fremad.

Trondhjems kommunestyre har 6te juli 1905 i henhold til magistratens indstilling fattet beslutning om: „Sagen giver for tiden ikke anledning til nogen forføining fra Trondhjems kommunes side.“

Selskabets direktion vil saasnart gjørligt bringe sagen frem til fornyet behandling af kommunen.

Den i sin tid af selskabet valgte komite er anmodet om paa nyt at faa Ladehammertomten paa haanden.

Foreløbig kan man oplyse, at komiteen forhandler med vedkommende grundeier af Ladehammeren, men paa grund af at kommunestyrets nye reguleringsplan griber ind i byggebeltet over Ladehammerstrøget, har man ventet paa afslutningen af dette arbeide.

Fiskerimuseets samlinger er øget med flere anskaffelser, hvorhos flere gaver er indkommet.

For at imødekomme et specielt andragende om bidrag til opførelse af ishush, er bevilget 50 kr. til K. O. Selnes, Barøen, Aafjorden, paa betingelse af, at ishushet har mindst to rum, hvert for 20 m.³ is.

Efter anmodning af Norges fiskeristyreelse har selskabet besørget denne tilsendt endel af de i Trondhjem brugelige lave fiskekasser, som benyttes for torvføring af fersk fisk. Kasserne skulde tjene som model i de bergenske distrikter — særlig for fiskesendelserne til fiskeauktionen i Bergen.

Til fangst af „raunakaate“ og aal er udlaant redskaber, ligesom der forøvrigt som model er udlaant gjenstande fra samlingerne.

Ved kontoret søges jævnlig oplysninger af de forskjelligste slags.

Ianledning af den indtrufne ulykke ved Gjæslingerne udstedte direktionen straks følgende opraab om bidrag, idet man samtidig satte sig i forbindelse med hr. amtmand Løchen i nordre Trondhjems amt, inden hvis embedsdistrikt ulykken har fundet sted.

Opraab. — Sjøulykken ved Gjæslingerne.

Ianledning af den ved Gjæslingerne fredag den 2den dennes indtrufne store ulykke, som har rammet Trøndelagens fiskerbefolkning, tillader undertegnede fiskeriselskab sig at anmode om tegning af bidrag til fordel for de skadelidte og efterladte.

De indkomne midler vil blive anvendt efter samraad med amtmanden i Nordre Trondhjems amt. Regnskab vil senere blive offentliggjort. Mulig ubenyttede midler vil blive afsat til et

„Trøndelagens hjælpefond for fiskere“.

Dettes formaal skal være at yde hjælp ved lignende ulykker i Trøndelagen. De nødvendige bestemmelser for fondet vil senere blive udarbejdede.

Trondhjem, 3die mars 1906.

Trondhjems fiskeriselskab

ved direktionen

Ingvar Klingenberg,
formand.

L. O. Hegstad,
viceformand.

P. O. Jenssen.

J. A. Iversen.

Sivert Tvete.

L. Schmidt-Nielsen.

Indsamlingen af bidrag fortsætter fremdeles, og vil man først i en senere beretning kunne fremlægge redegjørelse derfor, ligesom om det har lykket at opnaa et lidet beløb, hvormed kan grundlægges „Trøndelagens hjælpefond for fiskere“.

Fra hr. L. Schmidt-Nielsen medfølger beretning om hans arbejder med aklimatisering af skrubflyndre i Snaasenvandet (afsnit II).

Direktionen henleder medlemmernes og andre interesseredes opmærksomhed paa disse forsøgsarbejder, hvis praktiske maal er for indlandsbefolkningen at skaffe mere madfisk fra de ferske vande.

Sammendrag af regnskab for Trondhjems fiskeriselskab i budgetterminen 1905—1906.

Indtægt:

Beholdning fra f. a.	kr.	1 140.87	
Statsbidrag	„	4 000.00	
Distriktsbidrag:			
Trondhjems sparebank	„	2 000.00	
Trondhjems brændevinssamlag	„	1 000.00	
Kontingent	„	335.00	
Andre bidrag, renter	„	73.39	
			kr. 8 549 26

Udgift:

1. Administration:		
a. Leie af kontor og pakrum	kr.	500.00
b. Kontorhold, lys, brænde, rengjøring m. m.	„	138.60
c. Kontorsager	„	30.48
d. Telefon, porto, telegrammer o. l.	„	175.25
e. Lønninger	„	1 200.00
f. Forskjellige udgifter	„	112.90
2. Arbeider vedkommende fiskeformerelse: Præmier for fangst af haakjærring i Trondhjemsfjorden	„	70 60
3. Arbeider vedkommende fangst og red- skaber: Anskaffelse af modelredskaber, som be- nyttedes til aalefangst o. l.	„	115 88
4. Arbeider vedkommende tilvirkning: Fremhjælp af ferskfisktrafiken og det daglige fiske	„	1 499.96
5. Bibliothek: Norsk fiskeritidende og andre tidsskrif- ter m. v.	„	94.90
6. Arbeider vedkommende modeller og vare- prøver: a. Til husleie for fiskerimuseet	„	1 500.00
b. Til bestyrelse, anskaffelser, vedlige- hold m. v. ved museet	„	1 200.00
7. Arbeider vedkommende udstillinger.		
8. Diverse: a. Bekjendtgjørelser, trykning og cirku- lærer	„	195.12
b. Forskjellige udgifter	„	190.07
Beholdning	„	1 525.50
		<u>kr. 8 549.26</u>

**Sammendrag af regnskab for Trondhjems fiskerimuseum
i budgetterminen 1905—1906.**

Indtægt:

1. Beholdning fra f. a.	kr.	266.93
2. Trondhjems fiskeriselskab: Til husleie	„	1 500.00
		<hr/>
Transport	kr.	1 766.93

	Transport	kr.	1 766.93	
	Til bestyrelse, anskaffelser og vedligehold	„	1 200.00	
3.	Diverse, renter	„	<u>33.01</u>	kr. 2 999.94

Udgift:

1.	Husleie for samlingerne	kr.	1 500.00	
2.	Lønninger	„	500.00	
3.	Anskaffelser, vedligehold, assurance, renhold o. s. v.	„	435.58	
4.	Beholdning	„	<u>564.36</u>	kr. 2 999.94

Regnskaberne er i henhold til de for selskabet gjældende love paa vanlig maade revideret og undergivet decision.

For alle velvillige gaver og bidrag til fiskeriselskabet og fiskerimuseet ligesom til enhver, som har ydet støtte til fremme af virksomheden, tillader direktionen sig at frembære den bedste tak.

Trondhjem $\frac{31\text{te mars}}{4\text{de april}}$ 1906.

Ingvar Klingenberg,
formand.

L. O. Hegstad,
viceformand.

P. O. Jensen.

J. A. Iversen.

Sivert Tvete.

L. Schmidt-Nielsen.

Kristianssunds fiskeriselskab.

Kristianssunds fiskeriselskab har herved den ære at fremkomme med følgende beretning om sin virksomhed i aaret 1905—1906.

Aalefisket synes nu at være kommet i en god gjænge her. Foruden de i foregaaende aar anskaffede teiner, der i sæsonen har været i stadigt brug blandt vore fiskere, har selskabet ogsaa i det forløbne aar anskaffet en del nye teiner, der er blit omsat til fiskerne. Afsætning af den fangede fisk har fiskerne havt til en eksportør, der har

opkjøbt alt, hvad der er blit ham buden af levende aal, som han igjen har eksporteret, angivelig til Hamburg, med, efter sigende, god fortjeneste. Dette fiske vil ganske vist nu yderligere udvides i de kommende aar.

Navigationkundervisning for fiskere.

Selskabet havde oprettet seks fripladse ved den herværende navigationsskole. Til disse fripladse meldte der sig fem ansøgere, som alle blev antagne. Disse var:

1. Edvard M. Aakvik af Kristianssund.
2. Anton H. Kværnberg af Kristianssund.
3. Johan A. O. Sørheim af Kværnes.
4. Hans O. Strømø af Frøyen.
5. Johan M. Hammer af Frøyen.

Undervisningen omfattede, foruden almindelig regning og decimalregning, ogsaa kompas, log, journalhold og bestikopgaver, strømkobling og styringssager. Alle fem elever bestod eksamen i slutningen af december med følgende hovedkarakterer:

Edvard Aakvik	2.90
John Sørheim	2.53
Johan Hammer	2.38
Anton Kværnberg	2.37
Hans Strømø	2.02

Foruden ovennævnte fag gennemgik de det for sjømandsskolen reglementerede samaritankursus, hvis foredragsholder og lærer var hr. distriktslæge Selmer, som ogsaa undersøgte deres synsevne og farvesans og fandt disse normale. Eksamen overvares af selskabets sekretær.

A g n s k j æ l f i s k e t. Om hvad der i 1905 er blit gjort til fremme af denne sag tillader man sig at henvise til vedlagte brochure (ogsaa indtat i „Norsk fiskeritidende“ for april 1906). Udfaldet af disse undersøgelser har vist sig saa lovende, at man finder det paakrævet til høsten igjen at engagere John Lilleskare den yngre til undersøgelse af felterne paa Smølen, om skjællene der da er blit brugbare til agn efter gydningen, samt at foreta undersøgelser i andre dele af distriktet; thi, idet man i et og alt henviser til Lilleskares beretning, nærer man ingen tvil om, at skjælfisket paa Smølen og eventuelt ogsaa andre steder i distriktet ikke alene vil bli af stor betydning for vore fiskerier, men ogsaa vil tillade et rationelt fiskeri i lighed med skjælfisket i Bergenhusamterne til eks-

port udenfor distriktet. Specielt gjælder det nu om gennem Lilleskares assistance at faa fiskerne opøvede i skjællenes behandling og naar de kan tages efter endt gydning.

Undervisning i en bedre behandling af klipfisk og i desinfektion.

Til at foreta dette i de nærmeste distrikter engageredes hr. Edv. Lie, der er en i disse fag meget kompetent og dygtig mand. Han bereiste fra og med den 17de januar iaar til og med 16de mars alle fiskevær paa Smølen og Frøyen. Efter sin tilbagekomst indleverede han til bestyrelsen sin nøiagtig førte dagbog, hvoraf fremgaar, at overalt, hvor han færdedes, blev han af handelsmænd og fiskere mødt med megen velvilje, og man hørte paa hans foredrag om fiskens behandling med særdeles opmærksomhed, ligesom man overalt med taknemmelighed lod ham desinficere sine salteboder, redskaber og sjaaer med svovlrøgning og afvaskning, med formalinopløsning, hvor der paa nogen maade gik an at faa dette udført. Mange steder var imidlertid disse sjaaer dels saa opfyldt af alle slags redskaber, eller de var saa aabne paa alle kanter, at nogen desinfektion ikke kunde foretages i dem. Der var tilsyneladende kun en mening hos fiskerne om desinfektionens gavnlighed, ligesom man ogsaa villigt medgav, at deres hidtil brugte urenlige maader at behandle fisken paa var forkastelig og til hinder for at kunne fremstille et rensligt, holdbart produkt.

Skal imidlertid denne undervisning ha den tilsigtede virkning, at faa fiskerbefolkningen i vore distrikter til at slaa ind paa en bedre og mere tidsmæssig tilberedelsesmaade af sine fiskeprodukter, da bør den gjentages stadig i flere aar; thi fiskerne er desværre altfor konservative og hænger altfor fast ved gamle nedarvede metoder, til at de med en gang bryder med en slendrian, om de end villigt nok indrømmer dens forkastelighed. Man optar derfor igjen denne post paa budgettet for 1907—1908.

Sammenslutning med Smølen's fiskeriforening til en distriktsforening.

De i 1902 paabegyndte underhandlinger med de øvrige fiskeriforeninger i distrikterne heromkring, som den gang ikke ledede til noget, har vi i dette aar 1905—1906 gjenoptat med det resultat, at Smølen's fiskeriforening indgik paa en sammenslutning med dette selskab i en distriktsforening. I januar sendtes Smølen's fiskeriforening et udkast til

betingelser til ordning af dette forhold, hvilket vedtoges af Smø lens fiskeriforening. Disse betingelser er saalydende:

Overenskomst mellem Kristianssunds fiskeriselskab og Smø lens fiskeriforening.

- § 1. Kristianssunds fiskeriselskab og Smø lens fiskeriforening optar i fællesskab samarbeide til fiskeriernes fremme inden sine distrikter.
- § 2. Den aarlige plan for samarbeidet kan foreslaaes af begge parter fungerende bestyrelse — hver paa fem medlemmer — og behandles og vedtages i kombineret møde hvert aar i januar.

I disse møder skal der ogsaa være adgang for parterne til at diskutere andre fiskerispørgsmaal end de, som maatte bli opstil lede i den aarlige arbejdsplan.

- § 3. Ethvert forslag til samarbeide, som ikke opnaar flertal ved behand lingen som nævnt i § 2, tages ikke tilfø lge, men henlægges og kan fremsættes til fornyet behandling i et senere møde.
- § 4. Naar forhandlingerne efter § 2 er tilendebragte og protokollerede, opsætter Kristianssunds fiskeriselskab sit budget for arbejdsaa ret og optar særskilt i samme de programposter, som vedkommer Smø lens fiskeriforening. Budgettets indsendelse, sammes motivering og enhver korrespondance med myndighederne overdrages til Kristians sunds fiskeriselskab som det forretningsfø rende selskab.
- § 5. Den aarlige administration forøvrigt har Smø lens fiskeriforening ret til at udføre inden sit virkefelt; men revideret aarsopgjør for bud getmidlerne med bilag blir at indsende til Kristianssunds fiskeri selskab til gjenne nsyn og videre forfø ining til myndighederne.
- § 6. Begge parter arbejder med sin nu gjældende medlemskontingent ligesom distriktsbidrag tilveiebringes, der blir at svare i forhold til de bevilgninger, som det offentlige maatte bevilge til parternes budgetforhold og som efter § 4 er specificeret i forhandlingsproto kollen.
- § 7. Foruden det aarlige beløb, som maatte bli Smø lens fiskeriforening bevilget, kan Kristianssunds fiskeriselskab — om midler dertil haves — gi særskilte bevilgninger til arbejder inden Smø lens fiskerifore nings distrikt.
- § 8. Opstaar misnø ie med samarbeidet, har parterne ret til at ophæve denne overenskomst efter et aars forudgiven varsel.

I bestyrelsen for Kristianssunds fiskeriselskab, 10de januar 1906.

Sign.:

Joh. Fr. Nielsen. P. L. Johnsen. Even Larsen. Arne Arnesen.

Selskabet for de norske fiskeriers fremme, Bergen, sendte os under 24de februar et forslag til dannelse af en fællesforening af alle fiskeriselskaber og foreninger. Efterat dette forslag havde cirkuleret blandt bestyrelsens medlemmer ledsaget af et udkast til besvarelse og imødegaaelse af samme, hvilket var vedtat af bestyrelsen, indsendtes samme til Selskabet for de norske fiskeriers fremme den 21de april og var saalydende:

— — — Vi kan ikke indse, hvad nytte en saadan organisation egentlig kan bringe, al den stund landets fiskeriselskaber og foreninger herefter som hidtil, hver især og distriktsvis, har anledning til at fremkomme med sine forslag om alle gjøremaal inden sine distrikter til fremme af fiskerierne. Vort selskab har det syn paa fiskeridadministrationen i vort land, at den herefter maa kunne opretholdes efter et billigere budget, at sammenslutning distriktsvis af foreninger og selskaber maa være det naturligste, og naar disse distriktssammenslutninger finder sted over det ganske land, vil disse foreningers forretningsførende selskab bli den bedste støtte for samarbeidet med statsmyndighederne.

Man gaar nemlig ud fra, at intet særbudget eller distriktsbudget blir bevilget, uden at styret, fiskeriraadet og myndighederne finder budgetposterne nyttige og paakrævede for de respektive distrikters interesse.

Naar den ærede direktion i sin nævnte skrivelse af 24de februar d. a. udtaler:

„At kun fiskeriforeninger med rent almengyldigt program og ikke med specielle økonomiske eller lokale formaal tilstedes repræsentation inden fællesforeningen“ — har det sikkerlig overseet autoriteternes standpunkt nemlig: at siden fiskeristyrets oprettelse skal selskaber og foreninger væsentlig kun befatte sig med mindre lokale spørgsmaal, idet alle større sager paa fiskeriernes omraade skal fremmes gennem fiskeristyret, og hvis dette standpunkt herefter som hidtil blir strikte gennemført, vil jo selskabernes som foreningernes virksomhed kun være henvist til at arbeide med mindre lokale formaal.

Vi kan som anført ikke anse en fællesorganisation som paakrævet under de nuværende forholde. Derimod tror vi, at et landsfiskermøde, sammenkaldt f. eks. hvert tredie aar, kunde virke gavnligt i flere retninger for samarbeide paa fiskeriernes omraade.“

Fyr paa Skolmen, Vestsmølen.

I november 1905 sammenkaldte bestyrelsen efter opfordring derom af Smølen fiskeriforening et masse-møde afholdt til en samlet udtalelse om nødvendigheden af snarlig opførelse af et fyr paa Skolmen, Vestsmølen. Mødet var besøgt af ca. 400 fiskere og førere af fiskerdampere,

ligesom ogsaa fyrdirektøren var tilstede. Efter en indgaaende drøftelse af sagen vedtoges enstemmig en henvendelse til stortinget om, at bevilgning til opførelse af et saadant fyr maa bli git allerede paa dette storting. Adressen til stortinget, der blev telegrafisk afsendt den følgende dag, var saalydende:

Til stortinget.

Paa fiskerimøde igaaftes vedtoges nedenstaaende resolution imod 1 stemme: Forsamlingen 3--400 mand bestaaende af førere og mand-skaber paa dampskibe, motor- og seilfartøier fra landets forskjellige distrikter retter herved en indstændig anmodning til statsmyndighederne om paa kommende budgettermin at optage bevilgning til fyranlæg paa Smølen. Da vort krav er baade berettiget og paakrævet, maa en tilside-sættelse af samme betegnes som uforsvarlig, naar hensees til, at vi under de nu herskende forhold er henviste til at udføre vor bedrift i mulm og mørke uden fyrbelysning paa et af vort lands farligste kyststrøg paa den mørkeste og mest stormfulde aarstid. Forsamlingen udtaler, at fyret maa opsættes paa Skolmen. Sluttelig bemerkes, at fyrdirektøren har bivaanet vort møde og udtalt sig for, at fyret anbringes paa Skolmen.

Kristianssunds fiskeriselskab.

Sign.: Joh. Fr. Nielsen,
formand.

Samtidig blev denne resolution skriftlig indberettet til forsvars-departementet, næringskomiteen og dette amts og vor bys stortings-repræsentanter samt til amtmanden for Romsdals amt.

Fra landbrugsdepartementet var tilsendt amtmanden for dette amt cirkulære af 25de juli f. a. angaaende forandringer i lakseloven. Fra amtmanden modtog vi det den 2den december, og besluttede man at udtale i anledning samme:

„Efter den erfaring man har til den foreliggende sag, tror man, det heldigste vilde være, at opsynet underlægges de lokale myndigheder.

§ 20 tør vi ikke indlade os paa at udtale os om.“

Kristianssund i fiskeriselskabets bestyrelse i mai 1906.

Joh. Fr. Nielsen, **P. L. Johnsen.** **Arne Arnesen.**

p. t. formand.

L. M. Egholm. **Even Larsen.**

Anton Hansen.

Kristianssunds fiskeriselskabs regnskab for aaret 1905—1906.

Indtægt.

Indestaende i kreditbanken	kr.	887.22
Kassa	„	135.17
Statsbidrag	„	560.00
Lokale bidrag	„	140.00
Kontingent	„	230.00
Solgt aaleteiner	„	30.00
Renter	„	25.85
	kr.	<u>2 008,24</u>

Udgift.

1. Administration:		
Sekretærens løn	kr.	400.00
Kontor, lys og ved	„	100.00
Telefon	„	22.50
Trykning af aarsberetning	„	21.80
Indbinding af bøger etc.	„	15.15
Assurance: Inventar & bøger etc.	„	4.60
Avertissementer	„	2.40
Porto, budpenge etc.	„	15.00
	kr.	<u>581.45</u>
2. Diverse:		
Frugt af trawl til Bergen	kr.	3.00
Avertissementer	„	4.80
Telegr.: Fyr paa Skolmen	„	12.10
Leie af arbeidersamfundet	„	15.00
Avertissement	„	3.00
Telefonsamtaler	„	2.30
Frugt af garnbøier	„	0.63
	„	<u>40.83</u>
3. Aaleteiner:		
Remisse for 100 teiner	„	114.00
4. Agnskjel:		
Lillèskare for undersøgelser	kr.	144.70
Assistance ved undersøgelserne	„	48.75
Clicheer, brochuren	„	148.84
Frugt, afhentning	„	0.88
	„	<u>343.17</u>
5. Forbedret behandling af klipfisk, desinfektion:		
Edv. Lies regning	kr.	176.30
Avertissementer	„	25.50
	„	<u>201.80</u>
	Transport kr.	1 281.25

Transport kr. 1 281.25

6. Navigationsundervisning:		
5 elever i 3 mdr. à kr. 8.00 pr. elev pr. md..... „		120.00
7. Beholdning:		
Indestaaende i kreditbanken pr. $\frac{1}{4}$ 06.. kr.	429.10	
Kassa	177.89	606.99
		<hr/>
		kr. 2 008.24

Selskabet for de norske fiskeriers fremme.

Direktionen har den ære herved at fremlægge beretning om selskabets virksomhed i tiden fra 1ste april 1905 til 31te mars 1906.

I. Arbejder henhørende under formerelsesklassen.

A. Fremme af østerskulturen.

I. Reiser og undersøgelser i anledning østerskulturen.

Ogsaa i forløbne termin er der foretaget flere længere reiser for undersøgelser og ophjælp af østerskulturen, saavel paa Vestlandet som Østlandet, af selskabets zoolog hr. Wollebæk, som ved terminens begyndelse atter overtog sin stilling i selskabets tjeneste efter 2 aars permission til Sverige, samt af selskabets assistent hr. Ole Eriksen. Under disse reiser er der dels undersøgt en flerhed af nye bassiner, dels igangsat drift paa tidligere uprøvede pladse og dels øvet tilsyn med allerede tidligere igangsat drift. I det følgende skal der gives en kort oversigt over de nye bassiner, som er undersøgt og allerede tildels sat i drift, samt over det arbeide, som er udført paa ældre pladse i forløbne termin.

II. Østlandet.

a. Ældre opdrætningspladse.

Midtfjorden pr. Sandefjord. Paa denne plads, hvor der i foregaaende termin blev anstillet særdeles vellykkede forsøg, er der i indeværende termin foretaget fornyede udplantninger. I slutningen af april f. a. udsattes der ca. 15 000 aarsgamle yngel fra Espevikpollen i Søndre Bergenhus amt. Forsøget har, ligesom det tidligere, faldt heldig ud. En stor del af den i 1904 udsatte yngel opnaaede allerede efter 2 sommers vekst salgbar størrelse, og veksten hos den i forløbne vaar udplantede yngel har ligeledes vist sig meget god.

b. Nye pladse.

1. Langø pr. Tønsberg. 5 000 aarsgl. yngel, som bestiltes fra Espevikpollen, udsattes i de sidste dage af april f. a.

2. Singeløen (Hvaler). I nogle smale sund paa sydsiden af øen udsattes i slutningen af april f. a. 10 000 aarsgl. yngel fra Espevikpollen.

3. Strækningen fra Tønsberg til Arendal blev under et togt i sommerens løb nøiagtig undersøgt af selskabets zoolog hr. Wollebæk og assistent Ole Eriksen. Der fandtes paa denne strækning en flerhed af pladse, mere eller mindre indelukkede bassiner, hvor østersavl med fordel antages at kunne drives. Enkelte af de fundne poller fandtes endog at være af den beskaffenhed, at de antages skikkede til ynglepoller, og forsøg hermed vil i indeværende termin blive iverkstillet. Ligeledes vil der i indeværende termin blive foretaget forsøg med opdrætning af yngel i et udvalg af bassiner: n. f. Arendal, n. og s. f. Risør og n. og s. f. Kragerø.

III. Vestkysten.

a. Ynglepoller.

1. Espevikpollen (Søndre Bergenhus amt). Der blev i 1904 opsamlet ca. 500 000 yngel, hvoraf ca. halvdelen solgtes til forskellige opdrætningspladse; den anden halvdel udsattes i Lindaasbassinet.

2. Humlevaagpollen (Sulen, N. Bergenhus amt). Yngelafsætning fandt ikke sted forløbne sommer.

b. Ældre opdrætningspladse.

1. Lindaasbassinet. De ca. 250 000 aarsgl. yngel, som overflyttedes fra Espevikpollen i første halvdel af mai, har som sedvanlig paa denne opdrætningsplads vist sig at vokse og trives bra. Af ældre, i bassinet opdrættede, østers er der i indeværende termin ligesom tidligere aar solgt adskillige.

2. Tunsbergpollen (Gulen). I slutningen af april 1905 blev der udsat ca. 15 000 aarsgl. yngel. Trivsel god. Adskillige opdrættede østers er solgt hver høst og vinter de senere aar.

3. Nyhammerpollen (Gulen). 10 000 aarsgl. yngel indplantedes i slutningen af april 1905. Af den i 1904 udsatte yngel opnaaede halvdelen, ca 5 000, forløbne vinter — altsaa kun efter 2 sommers vekst — salgbar størrelse.

4. Harbakkepollen (Sulen). Ingen ny udplantning blev foretaget i 1905. Af ældre i pollen opdrættede østers solgtes endel forløbne vinter.

5. Tverangerpollen (Sulen). I 1902 indplantedes i denne pol ca. 10 000 aarsgl. yngel fra Kvernepollen i Gulen. Senere har ingen indplantning fundet sted. Vinteren 1904—1905 kunde endel af yngelen gaa i handelen, og forløbne sæson (1905—1906) er størstedelen bleven solgt. Nogen nævneværdig dødelighed har ikke noget aar hjemsøgt den udplantede yngel. — Efter dette forsøgs gunstige resultat vil driften fortsættes og ny indplantning foretages.

6. Drevøpollen (Sulen). Prøveudplantning med ca. 10 000 yngel i lighed med i Tverangerpollen blev anstillet i 1902 og har givet lignende gode resultater som denne pol. De indplantede yngel har i de 2 sidste vintere kunnet gaa i handelen.

7. Solavaagen (Suløen i Søndmøre). Ca. 60 000 aarsgl. yngel fra Espevikpollen udplantedes i mai 1905. Den udsatte yngel har haft en særdeles god vekst og trivsel, saaledes at der er udsigt til, at endel allerede til kommende sæson kan gaa i handelen.

8. Vaagstranden (Romsdalen). 50 000 aarsgl. yngel fra Espevikpollen udplantedes vaaren 1905.

9. Uranpollen (Nordmøre). 6 000 aarsgl. yngel fra Espevikpollen udplantedes vaaren 1905. Forløbne vinter solgtes endel opdrættede østers.

Foruden ovenfornævnte opdrætningspladse findes der paa vestkysten endnu adskillige pladse, der har vist sig velskikkede for østerskultur. Der henvises til tidligere aarsberetninger.

c. Nye opdrætningspladse.

1. Trygøpollen (Gulen). Pollen er ca. 350 m. lang og bred, op til 10 m. dyb. Fra selskabets side blev der i 1905 ydet eieren et bidrag af kr. 200.00 til bygning af mur samt indkjøb af ca. 20 000 yngel. Muren blev paa det nærmeste færdig forløbne aar. Yngelen var indplantet i mai og har vokset ret godt; endel dødelighed indtraf i løbet af vinteren. Man har dog grund til at antage, at bassinet nu efter fuldt tilendebragt murbygning vil vise sig velskikket for østerskultur.

2. Gjertaasbassinet (Gulen). I dette store bassin gjordes der i mai 1905 et forsøg med indplantning af ca. 5 000 aarsgl. yngel fra Humlevaagpollen. Yngelen vokste raskt udover sommeren. Om høsten og vinteren indtraf nogen dødelighed. Ivaar vil der gjøres fornyede indplantningsforsøg med 5 000 yngel.

3. Søndre Nyhammervaag (Gulen). 5 000 aarsgl. yngel fra Espevikpollen udsattes i mai 1905. Veksten paa dette mindre indelukede farvand har vist sig paafaldende langsommere end i de almindelige fedebassiner; dog er ingen dødelighed endnu indtruffet.

4. Gjerdevaagen (Lindaas, S. Bergenhus). 20 000 aarsgl. yngel fra Espevikpollen udsattes i mai 1905. Ved tilsyn af yngelen i april 1906 viste den sig at have vokset sjelden godt; ingen dødelighed indtruffet. Der vil i vaagen kunne opdrættes endnu et langt større antal yngel, og man kan derfor antage, at det anstillede forsøg vil blive af ret stor betydning for østerskulturens fremme. Eierne, som har erholdt selskabets bistand til igangsættelse af forsøget, har ogsaa faaet pekuniær støtte fra selskabet til indkjøb af yngelen (se nedenfor).

IV. Bidrag ydede af selskabet.

Til ingeniør Arne Barman, Vegsund pr. Aalesund, til forbedringer af østersparken i „Solavaagen“ (opbygning af stenkar, udvidelse af indløbet etc.)..... kr. 200.00

Til indkjøb af østersyngel etc. er bevilget:

Isak Knutsen, Lille Vatsø, Gulen	kr.	50.00	
Torkel S. Rosnæs, Lindaas.....	„	50.00	
Klaus A. Nyhammer, Eivindvik	„	25.00	
Olavos Andersen, Ormestad pr. Sandefjord	„	20.00	
			„ 145.00
			<u>kr. 345.00</u>

Under hr. Wollebæks permission i terminerne 1903—1904 og 1904—1905 forestodes østersundersøgelserne, som tidligere meddelt, af hr. Hel-land-Hansen. En større beretning om den sidstes undersøgelser, dels af hydrografisk, dels af biologisk art, vil foreligge færdig til høsten.

B. Undersøgelser vedrørende agnskjællet (*Mytilus modiola*)

er i forløbne termin anstillet af selskabets zoolog, hr. Wollebæk. Fel-terne i de bergenhussiske amter er kartlagt, og talrige oplysninger og observationer, dels vedrørende bedriften, dels agnskjællets biologi (gyd-ning, vekst etc.) er indsamlet — specielt med det maal for øie at vinde nærmere forstaaelse af, hvor hurtigt agnskjælfelterne rekrutteres. Beret-ning herom er under udarbeidelse.

II. Arbejder henhørende under fangst- og redskabsklassen.

A. Fremme af aalefisket.

Interessen for aalefisket er fremdeles i stigende. Som ifjor bebudet fik selskabet op en øvet aalefisker fra Danmark for at anstille fiskeforsøg

med aaleruser. Eksportører og andre vilde nemlig anse det for et stort gode, om fisket delvis kunde omlægges fra teinefiske til rusefiske. I teinerne lokkes nemlig aalen ind med agn, og den aal, som gaar ind, er som regel mager. Ruseaalen er derimod altid af god kvalitet.

Endel aaleruser anskaffedes for anledningen, og forsøgene foretoges i august af den nævnte danske mand sammen med selskabets assistent. Ruser udsattes paa forskjellige steder, dels i sjøen, dels i ferskvand. Fangsten var ikke overalt lige god. Nogle steder fik man intet, andre steder var fangsten middels, og enkelte steder var den god. Det varierende resultat skyldtes delvis veirforholdene. Forsøg anstilledes paa følgende steder: I vandet ved Florvaag og Strømsnesvandet paa Askøen. I førstnævnte fangedes 6 og i sidstnævnte 31 aal paa en nat. Dette var den bedste fangst i ferskvand. Den næste dag sattes ruserne i sjøen, nemlig i Bagervaagen og i nordre og vestre Florvaag, Askøen. Fangst fra 6 til 30 aal pr. ruse, deraf den paa 30 i nordre Florvaag. Under de forsøg, som foretoges andetsteds, var veiret, i modsætning til under forsøgene paa Askøen, lidet gunstigt til fangst af aal. Forsøg foretoges i Gravidalsvandet, hvor iiden fangst, i Loddefjord, i Dingenvandet, Dingenvaagen, ved Eide i Eidsfjord og i Rosnesvaagen i Lindaas.

Assistenten er nu grundig sat ind i Metoden for udsætningen af aaleruser, og man er bestemt paa at fortsætte forsøgene. Man haaber paa et godt resultat til sommeren, idet man da vil fiske, naar det slaar ind med heldigt veir. Ifjor maatte man benytte tiden, medens den danske fisker var her, og fiskede da, hvadenten veiret var gunstigt eller ikke.

Ogsaa iaar har man ved uddeling af brochurer søgt at fremme nedgangsfisket efter aal, saavel med aalekar som med ruser.

Selskabet har som sedvanlig havt aaleteiner paa lager. Af disse er flere solgt til forskjellige kanter til indkjøbspris. Teiner har været sendt helt til Bodø. En række forespørgsler pr. post og mundtlig angaaende aalefisket har været besvaret. Teiner, ruser og aalenøter har været udlaant.

B. Fiskefarkoster med og uden motor.

Rids af skøiter og kuttere har ligesom tidligere efter skriftlig anmodning været uddelt, og mange har indfundet sig paa selskabets kontor for at raadføre sig om anskaffelse af motor og motorfartøier. Med det fyldige materiale, man har i „Fiskeritidende“ om dette emne, og den indsigt kontoret raader over paa dette omraade, har man havt alle betingelser for at kunne besvare deslige henvendelser. Man har ogsaa under korrespondance med motorfabrikanter og mekaniske værksteder søgt at faa disse til at konstruere billigere indhivningsspil for tilkobling

til motor end dem, som nu er i handelen. Det ser ud til, at det skal lykkes selskabet at faa bragt et paa samme tid billigt og hensigtsmæssigt saadant spil paa markedet.

C. Konservering af fiskegarn.

Dette spørgsmaal har i den senere tid været meget aktuelt (se f. aarsb., side 10). Det har vist sig, at konserveringen af sildegarnene under Nordsjøfisket og under Island er forbundet med store vanskeligheder. I Nordsjøen er turene som oftest lange, saa man liden eller ingen anledning har til at tørre garnene, og under Island er det paa grund af de klimatiske forholde omtrent umuligt at faa garnene tørret.

Sekretæren har fortsat sit arbeide med denne sag. I „Norsk Fiskeritidende“ 1905, side 372, har han offentliggjort resultaterne af sin reise til England vaaren 1905 for at studere sildegarnenes konservering dersteds. For fiskerimødet paa Sortland i juli ifjor skrev han et foredrag, som blev oplæst dersteds af hr. fabrikeier Chr. Campbell Andersen, medlem af selskabets direktion. Særtryk af dette foredrag, der er offentliggjort i „Norsk Fiskeritidende“ 1905, side 233, og som giver en fremstilling af garnkonserveringsspørgsmaalets stilling til dato, er sammen med særtryk af de artikler, sekretæren forøvrigt har skrevet om dette emne, blevet uddelt til de interesserede i et større antal. Sekretæren har endvidere holdt foredrag om emnet i Haugesund, Akrehavn, Bergen, Aalesund og Moldøen, samt i Kristianssand, Arendal, Risør, Kragerø, Langesund og Fredriksstad.

Saa vel artiklerne som foredragene har vakt interesse og har bidraget til at kaste lys over konserveringsspørgsmaalet. Sagen er imidlertid endnu ikke tilfredsstillende løst. Det kan med bestemthed siges at være godtgjort, at de paa hollandsk maade barkedede og oljede garn er de mest holdbare under de ovenfor nævnte fiskerier. Der har imidlertid meldt sig tvil om, hvorvidt saaledes behandlede garn er saa fiskedygtige som f. eks. kun barkedede, og da kommer det an paa, om det, man sparer i garnslitage, ikke mere end opveies af fiskespildet.

En fisker fra Stolmen barkedede og oljede ifjor vaar nogle sildegarn paa hollandsk maade efter sekretærens anvisning. Processen forløb særdeles heldigt, hvilket beviser, at det, i modsætning til, hvad der har været paastaaet, godt lader sig gjøre at olje garnene herhjemme. Paa grund af tidligere mislykkede forsøg har de rederier, som har adopteret de oljede garn, ladet oljingen udføre i Holland. Dette behøves nu ikke mere efter de sikre oplysninger om fremgangsmaaden, som gennem selskabet er skaffet.

Nævnte fisker fra Stolmen udtalte imidlertid, at de oljede garn, som han brugte under islandsfisket, fiskede mindre end de andre. Det samme var tilfældet med de oljede garn, som under sildefisket i Nordsjøen i høst anvendtes af kutteren „Frithjof“, der havde statsbidrag til forsøgene af Norges fiskeristyreelse. Nogle sagkyndige hævder i anledning heraf, at det ikke var oljingen, som var skyld i det daarlige resultat, men garnenes belastning, som ikke passede sammen med garnenes fælding og konstruktion i det hele taget.

Det viser sig overhovedet, at man ikke uden videre kan overføre de udenlandske metoder paa vore forhold. Vandet er klarere hos os end syd i Nordsjøen og strømmen for det meste sterkere. Under disse omstændigheder har selskabet skaffet sig oplysninger om og holdt fiskere og redere a jour med de andre konserveringsmetoder, som forsøges herhjemme, f. eks. barkning med efterfølgende trætjæring, barkning og kultjæring, kultjæring alene etc. Den første af disse metoder, barkning og indsætning med trætjære, synes at virke bra, men er endnu ikke prøvet tilende. Kultjæring alene blev forsøgt i sommer under Island med godt resultat. Det ser imidlertid ud til, at disse garn har let for at blive skjøre under oplaget. Man har derfor efter anmodning indhentet oplysninger fra Amerika om fremgangsmaaden ved opbevaring af tjærede garn. I Amerika har man nemlig lang erfaring heri, idet man der i aarrækker har brugt at kultjære snurpenøterne. Disse oplysninger vil blive offentliggjort i „Norsk Fiskeritidende“.

Ogsaa „Bulls efterbehandling“ — en konserveringsmetode, som under visse omstændigheder har vist sig god, har været fremholdt under sekretærens foredrag.

Ved hr. Bulls hjælp har man endvidere ladet anstille undersøgelse af garvesyregehalten i barkeemner, hvilket er nødvendig, da der er megen daarlig vare i handelen. Hr. Bull har ogsaa skrevet flere artikler om garnkonservering i „Norsk Fiskeritidende“. Man har i det hele søgt at samarbejde med den nævnte under fiskeristyrelsens videnskabelige afdeling sorterende funktionær om dette spørgsmaal.

D. Drivgarnsfisket efter sild i Nordsjøen og ved Island.

De tidligere udarbejdede tabeller over drivgarnsfisket i Nordsjøen og ved Island har ogsaa været uddelt i den forløbne termin (se forrige aarsberetning, side 11). Tabellerne omfattes med interesse af redere og fiskere og kommer særlig til nytte nu, da saa mange kaster sig over dette fiskeri.

Veiledning har ogsaa været givet angaaende fartøier, bemanning og udrustning for sildefisket i Nordsjøen og silde- og torskefisket ved Island.

Særlig har der været mange forespørgsler angaaende konstruktion, pris og brug af snurpenot, som nu i betydeligt antal anskaffes til islandsfisket og tildels ogsaa for sildefisket herhjemme.

E. Synkenøter for pale.

Selskabet har anskaffet nogle synkenøter for pale, hvoraf de to ifjor omtalte nøter fremdeles er udlaant til Søndre Bergenhus amts fiskeriforening. De gode resultater af de gjorte forsøg med disse (se forrige aarsberetning side 11) har gjort, at foreningen har besluttet sig til at fortsætte forsøgene. Ved suksessivt at laane nøterne ud til forskellige personer, hvilket gjøres, faar man gjort fyldige forsøg paa samme tid, som nøterne blir bekjendt i en videre kreds.

Der er ogsaa andre, som har andraget om at faa laane synkenot til sommeren. Interessen synes i det hele at vokse for dette redskab. Man vil ogsaa selv til sommeren udføre fiskeforsøg med dette redskab.

F. Undersøgelser efter nye rækefelter.

Af hensyn til rækefiskets sterke opblomstring og ønsket om at finde nye felter for bedriften lod selskabet i forløbne høst zoolog Wollebæk anstille nogle dages undersøgelser omkring Bergen. Der gjordes trawltræk i Onarheimsbassinet ved Tysnesøen, i Fanefjorden, Hjeltefjorden, Radøfjord og Radøsund samt nogle steder i Gulenfjordene. Af disse steder fandtes Radøfjord og Radøsund at være drivværdige felter. I 3 paa hverandre følgende trawltræk i Radøfjorden fangedes der saaledes tilsammen ca. 60 liter; trawlen slæbtes i bunden i disse træk tilsammen i 2½ time, — 1te træk ½ time med fangst ca. 10 liter, 2det træk 1 time 20 liter, 3die træk 1 time 30 liter. Dette felt laa i den midtre del af fjorden søndenfor Sæbøfluen paa 90—100 favnes dyb. I Radøsundet syntes fangsten ligeledes at være lønsom; her var udbyttet pr. trawldrag rigtignok ikke fuldt saa stort som i Radøfjorden, men fangsten bestod udelukkende af overordentlig store ræker. Trawldragene gjordes der paa ca. 70—90 favner fra noget nordenfor Lyseknappen til ud for Juviknes.

Begge disse felter, hvor ræker synes at forekomme i drivværdig mængde, var imidlertid smale farvande, hvor strøm- og vindforholde ofte lægger vanskeligheder iveien for bedriften. — Paa de øvrige pladse, hvor trawlforsøg blev anstillet, var der som regel ugunstige bundforholde (sten, svampe, koraller etc.). Forekomst af ræker fandtes imidlertid næsten overalt. Utilstrækkelige dybdeangivelser paa karterne vanskeliggjorde ligeledes i høi grad forsøgsfisket.

I indeværende termin er det selskabets hensigt at fortsætte de paa-begyndte undersøgelser for om mulig gennem oplodninger og trawlforsøg at udfinde flere felter, der i forbindelse med de allerede fundne kan bidrage til opblomstring af en regulær bedrift ogsaa i de bergenske distrikter.

G. Ophjælp af skjælfisket.

Foruden, hvad der er nævnt ovenfor om denne sag under afsnittet „formerelsesklassen“, har veiledning i driften af dette fiskeri i stor udstrækning været givet, saavel mundtlig som skriftlig, og redskaber, saasom plog, skraber etc., har været udlaant.

H. Makrelfiske med snurpenot.

Forleden høst blev der, som i „Fiskeritidende“ 1905, side 377 berettet, gjort nogle gode fangster af makrel med snurpenot. Denne var imidlertid en almindelig sildesnurpenot, og kun den omstændighed, at fangsten foregik saa nær land, at noten naaede bunden, gjorde, at man fik makrellen. For at kunne fange makrellen med snurpenot, maa den gaa i stim, hvilket den har vist sig at gjøre under høstmakrelfisket ved land i den nuværende periode.

Hvis man imidlertid havde en virkelig makrel-snurpenot, vilde stime-mene kunne tages ogsaa ude paa sjøen, før de kom tillands. Sekretæren har i foredrag henledet opmærksomheden herpaa og givet oplysninger om snurpenotens konstruktion og brug. Man har ogsaa fra Amerika faaet en fuldstændig arbejdstegning af en snurpenotbaad for makrelfiske, som vil blive offentliggjort i „Fiskeritidende“. Denne tegning vil ogsaa være til nytte for dem, der driver sidefiske med snurpenot. Den amerikanske snurpenotbaad er nemlig af en for snurpenotfiskeri udmerket heldig konstruktion.

Man udlaante en makreldorg til brug under makrelfisket ihøst ved Vigten, hvor makrellen ifjor viste sig. Sekretæren gav ogsaa veiledning i brugen af makrelgarn sammesteds.

I. Udlaan af nye eller mindre kjendte redskaber til fiskeforsøg eller som model til at arbejde efter.

Dette er som før en vigtig post paa selskabets budget. Der er stadig forespørgsler om laan af de forskjelligste slags fiskeredskaber til fiskeforsøg eller til model. Man sørger for at have de efterspurgte red-

skaber tilstede i tilstrækkeligt antal og i komplet orden. Man har forfattet en katalog over dem og holder nu paa at forsyne dem med nummer og tydeligt merke, saa at de kan igjenkjendes, om de tabes i sjøen. Redskaberne udlaanes til de forskjellige dele af landet, og udlaan følges meget ofte af, at vedkommende selv anskaffer sig redskabet.

Der har i det forløbne tidsrum været udlaant redskaber til fiskeri efter aal, laks, hummer, makrel, sild, pale, ræke, torsk og flyndre samt til skjælfiske og kobbefangst.

Endvidere har man udlaant agnfrysekasser og forskjellige slags emballager.

J. Forskjellige veiledninger.

Kontoret har som sædvanlig besvaret forespørgsler og ydet veiledning vedkommende nye eller mindre kjendte redskaber og fangstmetoder, saasom angaaende aalefiske med ruser og teiner, rækefiske med trawl, makrelfiske med dorg, snurpenot og garn, torskefangst med ruser m. v. Af specielle oplysninger, som har været givet, kan merkes: Spørgsmaalet om dimensioner og konstruktion af skotske bøieblærer, fælding og dimensioner af hollandske garn, tegning af almindelig trawl, indførelse af aluminiums „flaat“ istedetfor kork. Sekretæren har ved flere anledninger været konsulert angaaende indkjøb af fiskefartøier og dannelsen af aktieselskaber for fiskeri. Der har ogsaa været ydet veiledning og assistance for fiskere, der har ønsket at deltage i fremmede og norske fiskerier. Selskabet har ogsaa optraadt som mellemmand ved bestilling af fartøier og redskaber.

K. Diverse.

Paa verkstedet har man ladet oparbejde hummerteiner og aaleteiner, som har været overdraget fiskere til gjængs pris.

Man har leveret statistik over dorgemakrelfisket, makreleksporten til Amerika, hval- og sælfangst samt givet oplysninger om forskjelligt vedkommende det offentlige arbeide med fiskerierne, saasom laan af havfiskefondene etc.

III. Arbeider henhørende under tilvirkningsklassen.

A. Veiledning og forespørgsler.

Veiledning og raad angaaende tilvirkning er meddelt i stor udstrækning; man skal nævne pakning og frysning af fisk for Rusland og

Finland, bygning og indredning af fryseri, nedlægning af sprængt ørret, behandling af skate, saltning af rogn, konservering af agn, hollandsk behandling af flyndre, behandling af rundfisk samt af makrel paa amerikansk maade, sild og torsk paa hollandsk maade, tilberedning af perset torsk i kasser, tilvirkning af sei til klipfisk, saltning af lange og brosme for det svenske marked m. v. Desuden er der besvaret forespørgsler angaaende eksport af ræker, røgning af sild og anden fisk etc.

Prøver af tilvirkede fiskevarer har været forevist, saasom af hollandsk behandlet torsk, keelen og lippen og svensk behandlet lange. Eksportkasser for aal, hummer m. m. samt flækkeknive har været udlaant. Man har ogsaa sat fremmede kjøbere og eksportører i forbindelse med hverandre, kort sagt paa alle maader søgt at gaa tilvirkere og eksportører tilhaande.

B. Sildens anvendelse i husholdningen.

Sekretæren holdt paa anmodning af Haugesunds arbeiderakademi et foredrag om dette emne i Haugesund. Man fandt nemlig, at silden ikke var nok sat pris paa som næringsmiddel her i landet, ialfald langt fra saa meget, som tilfældet er i udlandet. Senere holdt sekretæren det samme foredrag i polytekniske forening i Bergen.

C. Udnyttelse af kveiterogn.

Man havde ogsaa forleden høst aftalt med en skipper, at han skulde salte os etpar tønder rogn for sardinagn. Denne gang skulde saltningen foregaa efter en af konsul Nicolaysen i Douarnenez foreskrevet metode. Uheldigvis blev der lidet af kveitefisket for vedkommende skib, saa man fik ikke rognen. Med hensyn til fersk rogn for kaviarnedlægning, saa fik man et lidet parti saadan, der i lighed med tidligere sendtes til hr. Houge Thiis i Stavanger. Denne gang fik man rognen frisk frem, men desværre stødte der senere et uheld til, som gjorde, at den ikke kunde bruges. Man vil gjentage forsøgene.

D. Den norske lakseeksport.

Under den 7de juli f. a. modtog selskabet en skrivelse fra „The Hull Fish Merchants Protection Association Limited“, Hull, hvori klages over den tiltagende utilfredsstillende tilstand, hvori en stor del af den fra Norge til Hull eksporterede laks fremkommer. Samtidig gives anvisning paa, hvad der særlig bør iagttages ved eksporten.

Man offentliggjorde skrivelsen i „Fiskeritidende“ 1905, s. 304—305, i bladet „Farmand“ s. no. 30 for ifjor samt i de fleste norske aviser.

Senere modtog man nok en skrivelse fra nævnte korporation om samme sag, hvori bl. a. angives grænsen for „laks“ og „tært“ (grilse). Denne skrivelse er indtaget i „N. F.“ 1905, side 475.

Selskabet vil fremdeles have opmærksomheden henvendt paa dette spørgsmaal, og man holder paa at samle materiale til udarbeidelsen af en veiledning i isning og eksport af laks.

IV. Ikke henhørende under nogen enkelt klasse.

A. Fiskerbarometre.

Selskabet har ogsaa i den forløbne termin havt de bekjendte gode barometre fra Negretti & Zambra, London, paa lager. Man har solgt dem til indkjøbspris, men denne, kr. 23.00 pr. styk frit tilsendt, er dog i regelen for høi for fiskerne. Afsætningen har derfor gaaet trægt. Man har af denne grund besluttet ikke at fornye lageret, men indskrænke sig til at effektuere enkelte ordres, hvis firmaet ogsaa da vil levere til den samme pris.

B. Stormvarsler.

Som tidligere meddelt har selskabet taget initiativet til indførelsen af et ensartet stormsignalsystem, til afløsning af de uensartede signaleringsmaader, som tidligere brugtes, samt til en udvidet benyttelse af stormsignaler i landet i det hele taget. Systemet, som er udarbejdet af selskabet i samarbejde med professor H. Mohn og meteorolog Føyn, er nu indført paa følgende steder: Torgauten, Færder, Oksø og Lister fyret, Fredriksstad, Kristiansand S., Egersund, Stavanger, Bergen, Florø, Aalesund, Trondhjem og Bodø. Endvidere (med kugle alene) i Larvik, Langesund, Skien, Risør, Grimstad, Sandnæs, Skudesnæs og Haugesund. Forøvrigt skal man tillade sig at henvise til hr. Føyns artikel om „Stormvarsling“ i „Fiskeritidende“ 1905, side 514, hvori han leverer en oversigt over stormvarslingen i de forskjellige lande.

Selskabet har for indeværende termin andraget om statsbidrag til bidrag til indførelse af stormsignaler i fiskevær.

C. Nordisk motorudstilling i Bergen.

Som ifjor meddelt — aarsb. s. 18 — havde man efter den sidst fattede bestemmelse besluttet at afholde en motorudstilling i Bergen i

1907 omfattende de tre nordiske lande. Af hensyn til de politiske begivenheder og andre grunde har man udsat tiden for udstillingens afholdelse til sommeren 1908. Interesserede i de tre lande, deriblandt den nordiske motorunion, anser 1908 som en heldig tid for en saadan udstillings afholdelse.

D. Verk om Norges fiskerier.

Det af selskabet til et saadant verks udgivelse afsatte beløb udgjorde med paaløbne renter pr. 31te decbr. 1904 kr. 10 320.66.

Udgivelsen af dette verk er nu paabegyndt, idet 1ste bind, „Norges fiskerier I, norsk havfiske“ ved Johan Hjort, offentliggjordes ifjor sommer. Bogen bestaar af to dele.

1ste del, paa 416 sider, indeholder endel forskjellige afhandlinger, som dog udgjør et sammenhængende hele. Kand. Helland-Hansen leverer deri oversigt over farvandenes hydrografiske forhold, prof. H. H. Gran fortæller om Nordhavets fritsvævende plante- og dyreliv og dr. A. Appelløf om havbundens dyreliv. Dr. Johan Hjort og dr. C. G. Joh. Petersen gir en kort oversigt over de internationale fiskeriundersøgelers resultater. „Michael Sars“s kaptein, Thor Iversen, behandler farkoster, redskaber og fangstmaader belyst ved illustrationer. De sidste 150 sider indeholder dr. Hjorts „Udsigt over havfiskets udviklingshistorie“.

Verkets 2den, specielle del paa 373 sider omhandler „Fiskeforsøg og fangstfelter“. Den gir indgaaende detalj-oplysninger om de forskjellige slags fiskerier i Nordhavet og Nordsjøen støttet af tabeller og karter.

Bogen har, paa grund af sit alsidige aktuelle indhold, vakt betydelig interesse, og man haaber ved udgivelsen af denne bog at have skaffet vor fiskeriliteratur et verk, som vil være af stor og varig betydning for den norske havfiskebedrift.

For at gjøre verket, som ialt omfatter 800 sider med mange karter og illustrationer, tilgængelig for almenheden, er prisen sat til kun 5 kr. (indbundet i 1 bind).

Man agter at fortsætte udgivelsen af dette verk. Næste bind, der vil komme til at omfatte „Norges kystfiskerier“ vil ogsaa blive redigeret af dr. Hjort, som hertil velvillig har lovet sin bistand. Da selskabets midler paa denne konto imidlertid nu er reduceret til kr. 3 682.54 (pr. ³¹/₁₂ 05), og man denne gang ikke vil kunne faa manuskriptet gratis (dr. Hjort blir nemlig nødt til at antage en eller flere lønnede medarbeidere), har man indsendt andragende om statsbidrag til udgivelsen.

E. Fællesorganisation for landets fiskeriforeninger.

Paa fiskerimødet paa Sortland den 11te juli f. a. holdt amtmand Hroar Olsen et foredrag „Om en fællesorganisation for landets fiskeriforeninger“. Foredraget staar indtaget i „Norsk Fiskeritidende“s augusthefte for 1905, side 307, tilligemed den paa mødet i anledning af foredraget holdte diskussion. Paa mødet fattedes følgende resolution:

„Fiskerimødet udtaler sin varme tilslutning til den af hr. amtmand Olsen udkastede tanke om oprettelse af en fællesorganisation for samtlige landets fiskeriforeninger. Man henstiller til „Selskabet for de norske fiskeriers fremme“ at søge sagen udredet og derefter næste aar (1906) forelagt et landsmøde for fiskeriforeninger“.

Selskabet har ifølge denne anmodning ladet sagen underkaste drøftelse af en inden selskabets direktion nedsat komite bestaaende af d'herre amtmand Hroar Olsen, bankchef Johan Bugge og fabrikeier Chr. Campbell Andersen.

Komiteen udtaler i sin indstilling, at der efter dens mening er al mulig grund til at yde sin medvirkning til en reform, som den her omhandlede, der utvilsomt vilde skabe et frugtbarere samarbeide for fiskeriernes fremme, paa samme tid, som man fik en institution, der ligeoverfor statsmyndighederne kunde optræde som en fuldt gyldig repræsentation for alle fiskeriinteresserede i vort land. Saadanne sammenslutninger eksisterer som bekjendt allerede inden haandverket, industrien, handelen og landbruget, og viser sig at virke til gavn for disse næringsgrene. Komiteen finder, at et af amtmand Olsen paa Sortlandsmødet fremlagt udkast til love for en saadan fællesforening bør lægges til grund for forhandlingerne paa et konstituerende møde med nogle forandringer, som komiteen har fundet at burde foretage.

Komiteens udredning, derunder det af komiteen redigerede lovudkast, tilstilledes under 24de februar d. a. landets fiskeriforeninger og -selskaber, **idet** man udbad sig udtalelse om, hvorvidt tanken om dannelsen af en fællesorganisation saaledes som af komiteen foreslaaet, vandt tilslutning.

I tilfælde af at tanken vinder bifald, var det meningen at afholde et landsfiskerimøde i Bergen i juli d. a.

F. Oplysninger og veiledning.

Foruden hvad der gaar ind under de forskjellige klasser har selskabet besvaret en mængde forespørgsler vedkommende fiskerierne. Forespørgslerne har bl. a. angaaet: Opdræt af ørretyngel, statistik over

hval- og sælfangst, udførsel af fiskeprodukter, emballage for tran, fiskerilovgivning, oljeklædefabrikation, forbrug af frossen fisk i Tyskland og Frankrig, territorialgrænsen, dampskibsforbindelse med udlandet, tarebrænding m. v.

G. Landsfiskeriudstillingen i Risør. Selskabets medaljer.

I forbindelse med amtsudstillingen i Risør den sidste uge af september f. a. holdtes ogsaa sammesteds en landsfiskeriudstilling. Bedømmelsen blev begrænset til at gjælde 3 klasser, nemlig fiskeredskaber, motorer og fiskerbaade. For hver af disse klasser havde selskabet opstillet 1 sølv- og 1 brøncemedalje som belønning for den bedste og næstbedste samlede udstilling inden klassen, dertil en fjerde sølvmedalje til den person, som ikke havde udstillet i nogen af de tre klasser, men som paa anden maade havde gjort sig fortjent af fiskeriudstillingen og derigjennem af vor fiskerinæring.

Referat fra udstillingen, derunder medaljernes uddeling, staar indtaget i „N. F.“ 1905, side 500.

H. Diverse.

Fra svømmelærer Hasvold, Kristiania, har selskabet modtaget til salg et antal af hans „Praktiske haandbog i svømning og livredning“. Man har endvidere i „Norsk Fiskeritidende“ samt i cirkulære til fiskeriforeningerne henledet opmærksomheden paa bogen. Selskabet har ogsaa ellers interesseret sig for svømmesagen. Af de særtryk om forskjellige emner man har til uddeling, indgaar ogsaa en artikel af kaptein F. G. Seeberg om „Svømmingens betydning“.

Paa foranledning af hr. konservator Høye ved Bergens museum foranstaltede selskabet afholdt et møde til diskussion om forholdsregler til klipfiskesoppens udryddelse. Det indledende foredrag blev holdt af hr. Høye.

I. Selskabets afdelinger.

I løbet af terminen er to nye foreninger indtraadt som afdelinger af selskabet, nemlig Veiholmens fiskeriforening, Nordmøre og Aanstads fiskeriforening, Ibbestad.

J. Budgetforslag.

Direktionens budgetforslag for terminen 1906—1907, dateret 8de mai 1905, findes som bilag I.

K. Johan Thesens legat.

Legatets renter for 1905 er indbetalt til selskabet med kr. 2 323.06.

L. Norsk Fiskeritidende.

Se forrige aarsberetn. s. 19. — Statsbevilgningen har for terminen 1905—1906 været kr. 7 000.00. Ved afslutningen af regnskabet for terminen, viser det sig, at man har sluppet ud med kr. 6 500.00. Grunden hertil er dels besparelse ved den reduktion af oplaget, som har fundet sted, foraarsaget af opsigelser efter indførelsen af kontingent for medlemmer af fiskeriforeninger, dels øgning af indtægten ved indgang af kontingent fra de sidste.

Antallet af abonnenter blandt fiskeriforeningernes medlemmer øges stadig. Dette vil dog herefter ikke bevirke, at man kan nøie sig med et mindre statsbidrag end for tiden er tilfældet. Trykningen af „N. F.“ udover det nuværende oplag vil nemlig andrage til ca. kr. 1.00 pr. eksemplar pr. aar, eller det samme som abonnementskontingenten for fiskeriforeningernes medlemmer.

Separataftryk er taget af følgende artikler:

Barclay: Om barkningsmetoder.

L. Devold og Johan Hjort: Norsk sildefiske i Nordsjøen.

N. J. Føyn: Stormvarsling.

Helland-Hansen: Norske østers.

Thor Iversen: Agnspørgsmaalet.

O. Nordgaard: Fedsilden og nedbøren.

Hroar Olsen: Om en fællesorganisation for landets fiskeriforeninger.

Direktør Westergaard: En fællesorganisation for landets fiskeriforeninger.

A. Wollebæk: Oversigt over Sveriges Østersjøfiskerier.

„Fiskeritidende“ udgjorde i 1905 533 pag. Indholdet var følgende:
69 beskrivelser og afhandlinger.

10 artikler om tilvirkning samt redskaber og apparater for tilvirkning.

17 artikler om fartøier, baade og redskaber.

9 beretninger om handel og eksport.

12 juridiske meddelelser.

8 statistiske meddelelser vedrørende de norske fiskerier.

20 meddelelser om Norges fiskerier i 1904 og 1905.

2 anmeldelser.

65 forskjellige meddelelser.

„N. F.“ udsendes i følgende antal eksemplarer:

Vadsø arbejder- og fiskerforening	9	eksempl.
Vardø fiskeriforening	17	—
Berlevaag og omegns fiskeriforening	15	—
Hammerfest og do. do.	5	—
Tromsø sundets fiskeriforening	10	—
Tromsø fiskeriforening	11	—
Ibbestad do.	7	—
Harstad do.	16	—
Nordlands fiskeriselskab	184	—
Sortlands fiskeriforening	60	—
Hadsels do.	25	—
Namdalens fiskeriselskab	50	—
Beitstadfjordens do.	29	—
Fosens do.	36	—
Trondhjems do.	80	—
Kristianssunds do.	51	—
Veiholmen fiskeriforening	5	—
Bremsnæs do.	15	—
Smø lens do.	5	—
Ytre Romsdals do.	1	—
Harøens do.	8	—
Lepsø fiskerforening	1	—
Aalesunds do.	8	—
Aalesund og Søndmøre fiskerforening	1	—
Florø do.	35	—
Søndre Bergenhus amts do.	21	—
Haugesunds do.	50	—
Akre og emegns do.	6	—
Stavanger do.	30	—
Kristianssands fiskeriselskab	2	—
Arendal og omegns do.	15	—
Skaatø og Kragerø fiskerforening	8	—
Fredrikstad og omegns fiskeriselskab	31	—
Fredrikstad fiskeres fagforening	1	—
Fredrikshald og omegns fiskeriselskab	39	—

857 eksempl.

Aarsbetalende medlemmer af selskabet for de norske fiskeriers fremme.....	252	eksempl.	
Bytteforbindelser.....	67	—	
Gratis til stortingsmænd, vragere m. fl.	101	—	
Overordentlige, korresponderende og faste medlemmer	60	—	
Aviser.....	67	—	
Direkte abonnenter.....	176	—	
			723 eksempl.
			Talt 1580 eksempl.
			Oplag 1900 eksempl.
			Rest 320 eksempl.

Direktionens andragende om statsbevilgning til udgivelsen af „Norsk Fiskeritidende“ i terminen 1906—1907 findes som bilag II.

M. Norsk fiskeralmanak.

Til udgivelsen af aargangen 1903 havde man et statsbidrag af kr. 800.00. Først efter aarsberetningens trykning ifjor erholdt man den sidste opgave vedkommende regnskabet for nævnte aargang, nemlig for endel eksemplarer, som var opbrændt under Aalesundsbranden. Aargangen blev en succes, oplaget udsolgtes, og man har efter regnskabet et overskud af kr. 144.04, som tilbagebetales i statskassen.

Aargangen 1904 forlagdes af bogtrykker Grieg, her, men overtoges i 1905 atter af selskabet. Paa grund af Aalesundsbranden, daarlige tider inden fiskerierne etc. indskrænkedes oplaget for 1905 til 1 500 og for 1906 til 1 000 eksemplarer. Afsætningen har i det sidste igjen gaaet betydeligt opad, hvilket dels skyldes bedre tider, dels supplerings af almanakens nyttige indhold, samt dels af, at man iaar har nedsat prisen til kr. 0.80 pr. eksemplar. Det viser sig, at man iaar kunde have solgt et større antal eksemplarer end oplaget, hvorfor man til næste aar antagelig igjen maa forhøje dette. Af nye ting, som er tilkommet i teksten, kan nævnes: Mynt, samt i fiskerierne brugt maal og vegt i Grækenland, Italien, Portugal og Østerrige Ungarn. Told paa fiskevarer i Belgien, Grækenland, Portugal og Østerrige. Stationer med stormsignaler efter det nye system. Indførselstold paa fiskevarer, samt tillæg til „Norsk fiskeralmanak“s fiskerilovgivning.

Ved den reducering af omfanget, som fandt sted efter 1904 (se forrige aarsberetn.) samt ved at annonceindtægten er steget — til kr. 1 000.00 netto iaar — kan man nu nøie sig med et mindre statsbidrag. For næste termin har man andraget om kr. 300.00.

N. Kontoret.

Selskabets kopibøger omfatter i tidsrummet $\frac{1}{4}$ 1905— $\frac{31}{3}$ 1906 1 502 pag.

Antallet af indkomne journaliserede sager var i samme tidsrum 1 192. Direktionen har i samme tid havt 16 møder.

Som i forrige aarsberetning paapeget, er kontoret sterkt optaget med at besvare de talrige indkomne forespørgsler af saglig natur. Dette selskabets arbeide har antaget præg af et „oplysningsbureau“ og skaffer sammen med de øvrige gjøremaal sekretæren og kontorpersonalet et betydeligt arbeide.

O. Verkstedet — assistenten.

Paa verkstedet har assistent Eriksen i den tid, han ikke har været ude at reise, været optaget med forskellige arbeider for selskabet og museet. En del af tiden er medgaaet til oparbejdelse af aale- og hummerteiner, reparationer etc., endel til ind- og udpakning af kollektivsamling til Risørudstillingen. I sommermaanederne var assistenten ude med zoologen Wollebæk paa trawling efter ræker samt for at anstille undersøgelser over forekomsten etc. af agnskjæl. Forøvrigt har han foretaget en række reiser i anledning af østersavl.

P. Fiskerimuseet og bibliotheket.

a. Museet.

I 1905 bevilgede Bergens samlag og Bergens sparebank henholdsvis 700 og 800 kroner, i 1906 henholdsvis 1 000 og 800 kroner til fiskerimuseet. Sparebanken har saaledes forhøiet bidraget til det tidligere almindelige beløb.

Følgende gjenstande er anskaffet i løbet af terminen.

- 1 sildemaal.
- 3 dreiede pokkenholtruller.
- 1 redningscape.
- 1 dansk bøie for garn- og linefiske med tre eksemplarer af tilhørende lygt (flagermuslygt).
- 6 synkestene.
- 1 skjælstikkert.
- 1 pressenning.

- 1 række fotografier.
- 1 skotsk sildegarn.
- 2 bokser for nedlægning af ræker.
- 1 kurv til maaling af fersk sild — konstrueret overensstemmende med lov af $24/12$ — 04 og reglement af $14/10$ — 05.
- 1 model af dansk aaleruse.

Til folk her i landet udlaanes jævnlig gjenstande.

Museet har i det forløbne aar været besøgt af ca. 40 000 mennesker. Aabningstiden er 11—2 søndag, onsdag og fredag. Tilreisende fiskere og andre interesserede erholder adgang naarsomhelst ved henvendelse paa kontoret. Skoleelever ledsagede af sine lærere besøger ofte samlede museet, ligesaa deltagere i havforskningskurset m. fl.

En række sterkt forstørrede billeder, 79 i tallet, fra torske-, silde-, hummer-, aale-, makrel-, lakse-, mortefisket etc. samt fra hvalfangsten er blevet indrammet og opsat i dreiestativ.

Katalogen, som fortiden er under bearbejdelse (for trykning) af kand. Knut Dahl, vil foreligge færdig til høsten.

b. Bibliotheket.

Bibliotheket vokser for hvert aar dels ved det, der indkommer gennem bytteforbindelser, dels ved indkjøb og dels ved gaver. Det tæller nu ialt ca. 3 600 bind. Fortegnelse over de bøger, hvormed bibliotheket i aarets løb er forøget vil findes som bilag III.

Fortegnelse over verker, som selskabet regelmæssig modtager, over de faste bytteforbindelser, over foreninger, som har sluttet sig til selskabet, overordentlige og korresponderende medlemmer samt faste medlemmer og medlemmer med aarsbidrag medfølger som bilag IV.

Selskabet har fortiden 252 aarsbetalende og 26 faste medlemmer, hvoraf 168 indenbys, 70 udenbys og 40 udenlandske.

Ekstrakt af regnskabet for terminen $1/4$ 1905— $31/3$ 1906 vedlægges.

Af selskabets bestyrelse skal ifølge lovenes § 4 udtræde:

D'herrer Johan Bugge.
Kristian Dekke.
Albert Gran.
G. A. Hansen.
Hans Martens.
Joh. A. Mowinckel.
Johan Thesen.
Johan Troye.
Einar Giertsen.
Chr. Campbell Andersen.

De gjenstaaende er:

D'herrer Herman Friele, B. S.
Chr. Irgens.
Lorentz Irgens.
F. L. Konow.
Henr. Knudsen.
Kr. Lehmkuhl.
Eilert Lund.
Chr. Michelsen.
Hroar Olsen.
Finn Wesenberg.
L. Devold.

Formand i repræsentantskabet er fortiden hr. statsraad Lehmkuhl,
viceformand hr. Hans Martens.

Klasserne bestaar for tiden af:

Formerelsesklassen:

Faste medlemmer: D'herrer G. A. Hansen.
Einar Giertsen.
Hans Martens.
Tilkaldt medlem: A. Appelløf.

Fangst- og redskabsklassen:

Faste medlemmer: D'herrer Chr. Campbell Andersen.
Lorentz Irgens.
Finn Wesenberg.

Tilvirkningsklassen:

Faste medlemmer: D'herrer Johan Troye.
F. L. Konow.
Hans Martens.

Ekstrakt af regnskabet for terminen $\frac{1}{4}$ 1905— $\frac{3}{4}$ 1906.

Indtægt:

I. Beholdning fra forrige termin	kr.	413.02	
II. Statsbidrag:			
For terminen 1905—06	„	9 300.00	
III. Private bidrag:			
1. Renter af Johan Thesens legat	kr.	2 323.06	
2. Leieværdi af kontor- og verksteds- lokaler	kr.	2 000.00	
÷ betalt leie	„	750.00	
	„	1 250.00	
3. Fiskerimuseet:			
a. Bergens samlag for brændevins- handel	kr.	800.00	
b. Bergens sparebank. „	700.00		
c. Renter	„	25.54	
d. Leieværdi af muse- ets lokaler			
	kr.	4 000.00	
÷ betalt			
leie „	750.00		
	„	3 250.00	
	„	4 775.54	
4. Indvundne renter	„	44.26	
5. Medlemskontingent 1905:			
Indbetalt	kr.	1 237.50	
Restancer	„	25.00	
	„	1 262.50	
6. Indbetalte restancer:			
Medlemskonting. 1901	kr.	5.00	
— 1902	„	5.00	
— 1903	„	10.00	
— 1904	„	30.00	
	„	50.00	
7. Medlemskontingent 1906 (forskud) ..	„	10.00	
8. Resterende restancer:			
Medlemskonting. 1904	kr.	5.00	
— 1903	„	15.00	
— 1902	„	20.00	
— 1901	„	40.00	
— 1900	„	50.00	
	„	130.00	
	„	9 845.36	
		Transport kr.	19 558.38

Transport kr. 19 558.38

IV. Andre indtægter:

1. Bogtrykker Grieg betalt for 176 ekspl. af fisker- almanaken 1903	kr.	176.00	
2. Solgt ældre hefter af „N. F.“	„	27.25	
3. Solgt endel fiskevarer indkjøbt fra Holland	„	55.45	
4. Solgt 5 barometre	„	115.00	373.70
			<u>kr. 19 932.08</u>

Udgift:

Restancer fra f. termin..... kr. 220.00

A. Administration:

a. Lønninger:

Sekretær	kr.	1 700.00	
Kontorist	„	1 000.00	
Assistent og præparant	„	640.00	
Kontorassistent	„	340.00	
Inkassation m. v.	„	160.00	
	kr.	3 800.00	

b. Kontorlokale, lys og brænde — inkl.

omstaaende netto leieværdi..... „ 2 417.80

c. Kontorudgifter

„ 435.96

d. Kontorrekvisita..... „ 236.48

e. Porto og telegrammer..... „ 171.57

„ 7 061.81

B. Formerelsesklassen:

a. Østerskultur:

Wollebæk, løn og husleiegodtgjørelse kr. 1 200.00

Wollebæk og O. Eriksen til reiser og
diæt..... „ 1 050.15

Laboratorieudgifter etc. „ 33.08

Bidrag:

Arne Barman, Vegsund kr. 200.00

Isak Knutsen, Lille Vatsø „ 50.00

Torkel S. Rosnes, Lind-
aas..... „ 50.00

Klaus Nyhammer, Gulen „ 25.00

O. Andersen, Ormestad „ 20.00

„ 345.00

Transport kr. 2 628.23 kr. 7 281.81

	Transport kr.	2 628.23	kr.	7 281.81
Overført til benyttelse til reiseudgifter				
etc. i næste termin	„	650.00		
	kr.	3 278.23		
b. Bevarelse og ophjælp af skjælbestanden	„	225.28	„	3 503.51
C. Fangst- og redskabsklassen:				
a. Barometre for fiskere	kr.	115.00		
b. Udlaan af nye og mindre kjendte redskaber samt fremme af det daglige fiske i Bergenhusamterne	„	1 765.78	„	1 880.78
D. Trykningsomkostninger,				
væsentligst aarsberetningen for 1904—05 og avertissementer	„			274.83
E. Reiser og diverse:				
a. Sekretærens reiser til Østlandet, Nordland og Haugesund m. v.	kr.	770.10		
b. Diverse og verkstedet	„	129.21	„	899.31
F. Bibliotheket	„			563.37
G. Fiskerimuseet:				
a. Lønninger	kr.	900.00		
b. Leie af lokaler, inklusive omstaaende netto leieværdi	„	4 000.00		
c. Vagthold, renhold m. m.	„	351.80		
d. Nyanskaffelser	„	232.25		
e. Vedligehold m. m.	„	203.63		
f. Deltagelse i udstillingen i Risør 1905	„	171.31	„	5 858.99
H. Stormsignaler:				
Anskaffelser ianl. indførelse af et ensartet stormsignal-system	„			189.63
I. Norsk fiskeralmanak:				
Almanaken 1903	kr.	405.37		
— 1904	„	38.27		
— 1905	„	365.52	„	809.16
J. Selskabets medlemskontingent til Norsk fiskeritidende:				
for aaret 1905	kr.	290.00		
- „ 1906 (1/4 af kr. 252.00)	„	63.00	„	353.00
				<u>kr. 21 614.39</u>
Underballance	kr.	1 682.31		

**Ekstrakt af regnskabet for „Norsk fiskeritidende“ for terminen
1ste april 1905—31te mars 1906.**

Indtægt:

Beholdning fra f. termin	kr.	330.32	
Statsbidrag	„	7 000.00	
Avertissementer:			
Indkommet	kr.	705.40	
Afskrevet for 1903—04 som uerholdelige ...	„	40.00	665.40
Kontingent à kr. 3.50	kr.	490.40	
— à „ 1.00	„	951.00	1 441.40
Solgt løse hefter	„		38.65
Udestaaende kr. 906.20 medtages ikke.			
			<u>kr. 9 475.77</u>

Udgift:

Trykning	kr.	4 888.36	
Lønninger:			
Redaktøren	kr.	1 000.00	
Kontorhjælp	„	825.00	1 825.00
Honorarer	„		1 394.73
Postporto	„		364.80
Diverse	„		168.17
Saldo, beholdning	„		834.71
			<u>kr. 9 475.77</u>

Arendal og omegns fiskeriselskab.

Herved har jeg den ære at afgive nedenstaaende beretning angaaende virksomheden ved Flødevigens udklækningsanstalt for kalenderaaret 1905.

Udklækningen

begyndte 25de februar og fortsattes til 13de mai. Ialt erholdtes 802 liter rogn, hvoraf udklækkedes 142 millioner yngel.

Vandets saltholdighed var tilfredsstillende fra begyndelsen af, men aftog fra 14de mars og var vedvarende lav til 9de april. Den sp. vegt varierede i denne lange periode mellem 1.018 og 1.021, hvilket er altfor lavt til, at arbeidet kan udføres tilfredsstillende.

Yngelen udsattes paa følgende steder:

28/3.	Tromøsund	6 ³ / ₄	millioner
31/3.	Skallevig	6 ³ / ₄	—
1/4.	Songekil.....	6 ³ / ₄	—
4/4.	Søndeledfjord	7	—
7/4.	Do.	7	—
10/4.	Do.	9	—
14/4.	Staubø	10	—
19/4.	Søndeledfjord	10	—
22/4.	Stendalsfjorden	10	—
24/4.	Flødevig.....	4	—
25/4.	Hellefjord	10	—
1/5.	Sømskil	7	—
2/5.	Kristianiafjorden.....	9	—
2/5.	Tromøsund	3	—
5/5.	Salterød.....	10	—
11/5.	Gartha og omegn.....	20	—
13/5.	Flødevig (eg og yngel)	5 ³ / ₄	—

Ialt 142 millioner

De i 1903 for offentlig regning paabegyndte undersøgelser i Søndeled og Hellefjord for at faa konstateret nytten af at udsætte kunstig udklækket yngel har ogsaa været fortsatte i 1905 og afsluttedes i de første dage af oktober.

Ialt har disse fjorde været undersøgte 5 gange, nemlig i den sidste halvdel af september i 1903, 1904 og 1905, samt i slutningen af juli og begyndelsen af august i 1904 og 1905.

Undersøgelserne er udførte efter en af mig udarbejdet og af dr. Hjort vedtagen plan og er ledede af mig under kontrol af dr. Hjorts assistent hr. K. Dahl.

Fra mit synspunkt seet er resultatet meget tilfredsstillende, men maa, ifølge dr. Hjorts forslag, endnu ikke forelægges offentligheden. Om tidspunktet, da offentliggørelse vil finde sted, tør jeg for nærværende ingen mening udtale.

Undersøgelserne i Stendalsfjorden, som paabegyndtes i 1904, har været fortsatte i 1905, begge gange for amtets regning. Ved den første undersøgelse — før udsætning af yngel — fangedes 458 aarsyngel af torsk; efter udsætning 756 stk., altsaa en stigning af 68 %.

En nærmere redegjørelse angaaende disse undersøgelser er tilstillet Nedenes amt og vil blive offentliggjort sammen med en række andre undersøgelser, foretagne for selskabets egen regning.

Til slutning vil jeg tillade mig at anføre, at saavel udklæknings-sagen som arbeidet ved anstalten i høi grad lider under denne vedvarende strid, og at det vilde være ønskeligt, om statsmagterne vilde fremtvinge en afgjørelse, bygget paa de foreliggende talrige kjendsgjæringer, og derved afskjære en diskussion, som neppe nogensinde vil føre til et brugbart resultat.

Flødevig pr. Arendal 21de april 1906.

Ærbødigst

G. M. Dannevig.

Regnskab for Arendal og omegns fiskeriselskab for 1905—1906.

Indtægt.

1. Beholdning f. f. aar	kr.	230.65
2. Statsbidrag	„	7 500.00
3. Andre bidrag	„	160.00
4. Renter 1905	„	70.17
		<hr/>
	kr.	7960.82

Udgift:

1. Administration:		
a. Kasserer	kr.	225.00
b. Kontorrekvisita	„	79.78
c. Porto, telegr., telefon	„	98.60
d. Reiseudgifter	„	305.00
e. Faste grundafgifter	„	100.00
f. Diverse	„	108.46
	kr.	916.84
	Transport	kr. 916.84

	Transport kr.	916.84
2. Driftsomkostninger:		
a. Stamfisk	kr.	495.35
b. Kul	„	310.15
c. Maskinrekvisita	„	131.11
d. Bestyrer Dannevig	„	3 400.00
f. Løsarbeide	„	1 505.26
g. Vedligehold og inventar	„	529.34
h. Nyanskaffelser	„	60.48
i. Diverse	„	73.02
		„ 6 504.71
3. Vedligehold af bygninger og damme	„	25.56
4. Bibliotek	„	34.27
5. Diverse	„	36.60
6. Laan til undersøgelser	„	179.59
7. Kassebeholdning	„	263.25
		<u>kr. 7 960.82</u>

Regnskab over undersøgelserne i søndenfjeldske fjorde.

Indtægt.

Statsbidrag	kr.	800.00
Laant af Flødevigens bidrag	„	179.59
		<u>kr. 979.59</u>

Udgift.

Saldo fra f. aar	kr.	28.71
G. M. Dannevig	„	682.59
A. Bjercke	„	217.92
Jehring & Myhre	„	32.00
Bakke, Risør	„	5.10
L. Christensen	„	8.27
R. Sørensen	„	5.00
		<u>kr. 979.59</u>

Foreningen til fremme af fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak.

Uddrag af beretning for 1905.

Foreningens bestyrelse har som tidligere bestaaet af hofjægermester Gjerdrum som formand, fiskeriinspektør Landmark og stipendiat Huitfeldt-Kaas.

Det af foreningen lønnede opsyn har bestaaet af opsynsbetjent M. Andersen og assistent H. Olsen.

Fiskeoptællingen ved Kristiania brygge har som tidligere paa foranstaltning af magistrat og politikammer været foretaget af politibetjent Rasmussen. (Se pag. 260 og 261). De maanedlige opgaver har været refererede i dagsaviserne.

Udsættelse af torskeyngel.

Fra Flødevigen ankom den 2den mai henved 20 millioner torskeyngel i god forfatning og udsattes fortrinsvis i Bundefjorden, der som bekendt gaar fra nord mod syd ind i landet. Nordenveiret hindres her fra at kunne føre den i vandets overflade værende yngel ud imod sjøen. Derhos omkring Langøen og Herbern samt i Asker og Bærum.

Forsøg med udklækning fra rogn- og melkefiske i en svømmende kasse har ogsaa været anstillet i afvigte foraar. Man kunde efter gydningen se det vrimle af rognkorn i kassen; men disse har fundet sin vei ud, førend liv kunde paavises. Stamfiskene blev udslupne igjen fuldt levedygtige efter gydningen. Forsøgene vil blive fortsatte til kommende vaar.

Udsættelse af ørretyngel.

Den 24de mai afhentedes ca. 15 000 ørretyngel fra Hougsund og den 31te mai 6 000 yngel fra Sandvigselvens udklækningsapparat. Denne yngel blev udsat i elvene i Asker, Bærum og Aker. Transporten gik som sedvanlig meget heldig med et stykke is svømmende i hvert blikspand. „Gammarider“ (de smaa krebsdyr, som hører til ørretens kjæreste føde) har været udsat i damme i flere af de vasdrag omkring Kristiania, hvor foreningen udslipper ørretyngel.

Rødspetter

til udsætning har ikke været at erholde i det forløbne aar. Men saasnart saadanne igjen kan opdrives, vil man fortsætte med udplantningen.

Østers.

I to store kasser, lavet af sprinkelverk og galvaniseret staaltraad-dug, er et parti unge østers fra Nipekilen henlagt til fedning paa gunstig grund og under stadigt opsyn. Disse viser sig at trives godt. Norske østers i 3 à 4 aars alder synes at have en forplantningsevne fuldstændig saa god som hos den store „krebelbank“-østers, der af foreningen i flere aar har været benyttet som „moderøsters“ paa dens banker.

I denne forbindelse bør nævnes, at fiskehandler Haakonsen har anbragt flere tusend smaa-østers fra Nipekilen paa sin eiendom, Næsøen. Han har strukket en staaltraadstreng over en ca. 30 meter bred bugt, og paa denne streng hængt staaltraadkurve forsynede med de nævnte unge østers. Han har flere gange udtaget prøver af disse, som viser sig at vokse og trives godt, og forventer man, at de vil yngle til sommeren.

Udklækning af hummer

har ogsaa været anstillet i det forløbne aar. Seks store moderhummere afgav alle sin rogn i kasserne, hvorefter de fuldt levedygtige igjen blev sat i sjøen. Yngelen har af en eller anden grund taget udgang igjennem de mere aabne masker i kassens bund uden at have naaet samme udviklingstrin, som yngelen opnaaede i kassen de foregaaende aar.

Om fiskeriet indenfor Drøbak i 1905 meddeler opsynsbetjenten følgende:

Udbyttet af torskefisket har i 1905 været over et middelsaar. Der har været fisket jevnt; men fisken har ofte været smaa, og som følge heraf har priserne været mindre end i de foregaaende aar. Den fisk, som har været fanget paa liner eller bakker med levende agn, har i almindelighed været af pen størrelse. I ruserne derimod har fisken gennemgaaende været af mindre størrelse; men ofte har der været mange af dem. Ikke sjelden har man hørt om 30 à 40, ja lige til 50 torsk i én ruse. Kunde man faa noteret antallet af al den torsk, som iaar har været fisket i fjorden indenfor Drøbak, vilde det blive et stort tal. Nær sagt hvor man færdedes, har der været torsk at faa.

Staaltraadrusen synes at være det bedste og letvindteste redskab for fiske her i fjorden; den har den fordel fremfor garnrusen, at den ikke ødelægges af oter eller sælhund. Staaltraadrusernes antal har derfor tiltaget med hvert aar og har skaffet en god biindtægt for mange arbejdere og gamle folk, som ellers har vanskeligt for at ernære sig. De anvendes ogsaa med held af landligere, grundeiere og seilere.

Optællingen af fisk, ankommen

Benævnelse	Fra distriktet indenfor Drøbak	
	Mængde	Beløb kr.
Aal stk.	4 394	3 605
Hummer stk.	1 915	1 933
Østers snes	568	1 337
Skjæl snes	490	83
Laks kg.	268	639
Ørret kg.	1 001	2 085
Torsk stk.	102 984	98 847
Heri indbefattet, hvad der direkte er ankommet til fiskehandlerne.		
Lange stk.	110	110
Kolje, lyr, sei snes	3 064	22 222
Flyndre kg.	2 227	1 444
Helleflyndre kg.	—	—
Makrel stk.	395 744	97 394
Horngjæl stk.	614	122
Hvitting, sypiger, øienpaal snes	9 363	6 199
Sild (smaasild eller græssild) liter	76 430	10 401
Snesesild (garnsild) snes	12 334	7 890
Ansjos liter	157 400	59 630
Ræker liter	8 771	4 214
Krabber snes	—	—
		318 155

Optalt ved bryggerne, som fanget indenfor Drøbak,

i 1905 til værdi kr. 318 155.00

i 1904 - — „ 244 196.00

i 1903 - — „ 196 713.00

i 1890 - — „ 172 015.00.

Heraf torsk alene:

i 1905 102 984 stykker til værdi kr. 98 847.00

i 1904 95 841 — - — „ 89 450.00

i 1903 92 429 — - — „ 86 671.00

i 1890 45 376 — - — „ 52 142.00.

O 5.

til Kristiania brygger.

Fra fjorden udenfor Drøbak og fra Vestlandet		Fra Sverige og Danmark	
Mængde	Beløb kr.	Mængde	Beløb kr.
22 627	15 878	—	—
37 153	37 096	—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
14 963	34 950	276	828
10 016	21 428	—	—
401 850	392 045	864 000	189 250
1 337	1 470	—	—
30 539	83 872	70	210
6 461	5 579	63 000	31 500
13 600	7 480	—	—
1 040 060	267 290	233 720	62 158
3 290	593	9 500	1 855
50 200	60 835	—	—
140 800	15 815	—	—
377 250	93 715	—	—
33 280	8 101	—	—
2 608	1 334	—	—
808	1 633	—	—
	1 049 027		285 801

Værdien af den torsk og ørret, østers ræker og hummer, som afsættes i distriktet uden at passere Kristiania brygger, kan lavt anslaaes til kr. 50 000.00. Det er vanskeligt at bedømme, hvormeget der opfiskes af landliggere om sommeren og af byfolk, som fisker til egen husholdning — fornemmeling torsk i ruser. Deres antal har vokset betydelig i den senere tid.

Tilførselen fra fjorden **udenfor** Drøbak og fra Vestlandet har steget i betragtelig grad i de senere aar; medens tilførselen fra Sverige og Danmark er gaaet noget tilbage.

Da der er stor samstemmighed om ikke at bruge mindre masker end 4 cm. mellem knuderne i disse ruser, fanges der kun madnyttige fiske. Med den rigdom af torsk, som nu vittærligen optræder her inde i fjorden, og som i stor udstrækning er stationær, burde man unde enhver, som fisker, et rimeligt udbytte. Nogle professionelle garn- og vadfiskere har dog begyndt at se skjævt til den voksende anvendelse af staaltraadrusen og ønsker den forbuden ved lov. Men den kan ikke kaldes et for fiskebestanden skadeligt redskab — og er derhos det humaneste fangstmiddel, som man for tiden har. Den foraarsager hverken agn eller fisken smerte.

Naar der anføres, at disse ruser er til skade for vadfiskernes redskaber, saa maa dette kunne rettes paa ved igjennem opslag og advarsler at holde ruseeierne fra at belemre de kjendte vaddrætter med sine redskaber.

Staaltraadrusen har i ikke liden udstrækning traadt istedetfor lyst-ring med kunstigt lys, som i de senere aar har været forbudt ved lov i dette distrikt.

Af flyndre har der været et middelsaar. Man har fisket jevnt i sommermaanederne. Der har ogsaa været fisket enkelte rødspetter, og fiskerne spørger stadig, om der ikke skal slippes mere af den sort yngel, som i de sidste aar har været vanskelig at opdrive.

I sommer har der ogsaa været meget hummer at faa paa flyndregarnene, baade „maalshummer“ og en masse „undermaalshummer“ paa 10 à 15 cm. Paa ét garn kunde man faa op til en 8 à 10 stk. undermaals, der efter loven skal slippes ud igjen.

Af smaahvitting har der ogsaa været en mængde denne høst. En del stor, pen hvitting har krogfiskerne faaet sammen med smaatorsken navnlig paa grundene paa vestsiden af fjorden.

Af ørret har der været over et middelsaar. I maanederne juni, juli og august blev der fisket bedst. Det var ofte stor, jevn fisk fra $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ kg. I maanederne april og mai blev der ligeledes fisket godt af „blinking“.

Foreningens regnskab for 1905,

der har været revideret af d'herr. kaptein Becker og marineintendant Blehr, udviser:

Indtægt:	
Beholdning i Kreditkassen 1ste januar 1905	kr. 488.61
Statsbidrag for terminen 1905—1906	„ 800.00
Bidrag fra de interesserede kommuner	„ 1 080.00
Indvundne renter	„ 28.22
	<hr/>
	kr. 2 396.83

Udgift:

Lønninger og reiseudgifter til opsynet m. v.	kr. 1 711.84
Indkjøb af øster-, torsk- og ørretyngel	„ 304.50
Apparater, rekvisita og trykningsomkostn.	„ 72.65
Optælling ved bryggen	„ 120.00
Beholdning i Kreditkassen 1ste Juniar 1906 (inkl. renter) .	„ 187.84
	<u>kr. 2 396.83</u>

